

BIROU DE PROIECTARE ARHITECTURĂ , URBANISM , AMENAJĂRI INTERIOARE

Râmnicu Vâlcea , Home Calea lui Traian 148 , Bl.8 , Sc.B, Ap.9 * Office : str. G-ral Magheru, nr. 25 , SOCOM, Parter *
Cod Fiscal RO1470701* Reg. com. nr. J38/1062/1991* Cont B.C.R. Vâlcea RO81 RNCB 0263 0289 2441 0001
RO83 TREZ 6715 069X XX00 0760* Tel./fax: 0250/733180 *Mobil: 0745528655* E-mail:jocart@jocart.rdsmail.ro

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. Date de recunoaștere a documentației

Denumirea lucrării : **REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC
GENERAL și REGULAMENT LOCAL DE
URBANISM , COMUNA MALAIA JUDEȚUL
VÂLCEA**

Beneficiar : **Primăria COMUNEI MALAIA, JUD. VÂLCEA**

Proiectant : **S.C. JOC ART S.R.L. – Rm. Vâlcea**

Șef proiect : **arh. Doina Negoită**

Colaboratori : **Primăria COMUNEI MALAIA , JUD. VÂLCEA**

**Consiliul Județean – Direcția Urbanism
și Amenajarea Teritoriului**

Direcția Județeană de Statistică Vâlcea;

S.C. INTELIGIS S.R.L– Rm. Vâlcea

Proiect nr. : **2879 /03. 06. 2013**

Data elaborării : **2013-2015**

1.2. Obiectul lucrării

Solicitări ale temei program

Dezvoltarea urbanistică ține cont de aplicarea conceptului de dezvoltare durabilă.

Planul Urbanistic General (PUG) și Regulamentul Local Aferent RLU stabilesc raporturi favorabile între nevoile umane și potențialul natural și antropic , în condițiile protejării , reabilitării, conservării și punerii în valoare a patrimoniului natural și construit existent.

La fundamentarea și elaborarea PUG se urmărește respectarea principiilor, orientărilor , obiectivelor și prevederilor documentelor internaționale și conținutul cadru specificat în reglementarea tehnică.

Planurile urbanistice generale constituie documentațiile care stabilesc obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare pe o perioadă determinată, pe baza analizei multicriteriale a situației existente. Ele orientează aplicarea unor politici în scopul construirii și amenajării teritoriului localităților, politici ce își propun, între altele, restabilirea dreptului de proprietate și statuarea unor noi relații socio-economice în perioada de tranziție spre economia de piață.

Dintre principalele acte legislative specifice sau complementare domeniului, cu implicații asupra dezvoltării urbanistice, amintim :

- Legea nr. 50 / 1991 , privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în 1997 , modificată și completată în 2001;
- Legea nr.7/ 1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară cu modificările si completările ulterioare;
- Legea privind circulația juridică a terenurilor nr. 54 / 1998 ;
- Legea 82/1998 pentru aprobarea OG nr. 43 /1997, privind regimul juridic al drumurilor republicata cu modificările si completările ulterioare;
- Legea privind protecția patrimoniului național nr. 41/1995 ;
- Legea nr.151 /1998 privind dezvoltarea regională a României ;
- Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările si completările ulterioare;
- Legea privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia nr. 213/1998;
- Legea nr.18/ 1991 privind fondul funciar, republicată în 1998 cu modificările si completările ulterioare;
- Legea privind amenajarea teritoriului și urbanismul nr. 350 / 2001 cu modificările si completările ulterioare;
- Legea nr.215/ 2001 privind administrația publică locală cu modificările si completările ulterioare;
- Legea nr.33/ 1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică
- Legea nr.10/ 1995 privind calitatea în construcții cu modificările si completările ulterioare (legea nr. 587/2002);
- Legea nr.137/ 1995 privind protecția mediului republicata, modificată prin Legea nr.159/1999;
- Legea nr. 422 / 2001 privind protejarea monumentelor istorice ;
- Legea nr. 468/2003 – protejarea monumentelor istorice ;
- Legea nr. 114/ 1996 - legea locuinței republicata cu modificările si completările ulterioare;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă;
- Legea nr.378/2000 – privind protejarea siturilor arheologice ;
- Legea nr. 138/2004 – privind îmbunătățirile funciare ;
- Ordinul 2807 / 2003 – Norme metodologice de clasare a monumentelor istorice inclusiv lista ;
- O.G.R. nr. 47 / 1994 – privind apărarea împotriva dezastrelor, aprobată cu modificări si completări prin legea nr.124/1995 cu modificările ulterioare;
- HGR nr.525/ 1996 privind aprobarea Regulamentului general de urbanism;

- Ordinul comun 1184 / RT / 09. 2000 și M.L.P.A.T. nr. 201 / N / 09 / 2000
- Codul civil ;
- Codul silvic ;
- Legea 219/1998 privind regimul concesiunilor

Documentația PUG și RLU Comuna Malaia, va cuprinde un set de probleme rezultate din studiul situației socio-economice a comunei Malaia în momentul de față și a tendințelor de dezvoltare în noul context european pe următorii 10 ani.

Actele normative fundamentale în reglementarea și conținutul documentațiilor de urbanism este dat de apariția legislației specifice în domeniul urbanismului și autorizării executării construcțiilor, respectiv Legea nr.350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, modificată și completată cu Legea nr.289/2006 , inclusiv Ordonanța de Urgență nr. 7 din 2 februarie 2011 precum și reglementări tehnice privind cadrul conținut de realizare a planurilor urbanistice generale.

Documentația PUG va fi însoțită de Regulamentul Local de Urbanism în care vor fi subliniate reglementările permise de lege pentru fiecare unitate teritorială de referință în parte.

Elaborarea documentației se realizează în trei Etape distincte :

Etapa 1:

Documentația va fi predată pe suport magnetic și pe suport hârtie la Primărie în vederea supunerii dezbaterilor publice, în baza propunerilor făcute, documentația fiind completată (daca este cazul) pentru a se obține avizul Consiliului local.

Etapa 2:

Întocmirea documentației de avize/acorduri;

Etapa 3:

Preluarea condițiilor prevăzute în Avizele obținute și întocmirea documentației finale PUG , conform cadru conținut.

Documentația se realizează în conformitate cu H.G. 525 din iunie 1996 care stă la baza elaborării documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism și stabilește regulile de ocupare a terenurilor și de amplasare a construcțiilor aferente acestora și în urma consultării "Metodologiei de elaborare a documentațiilor de urbanism, în conformitate cu cerințele Legii nr.10/1995 - respectiv Plan Urbanistic General" elaborat de Urban Proiect - București în septembrie 1996, indicativ reglementare M.P.0030 - 1996.

Se vor realiza funcții de complexitate a problemelor:

- propuneri intravilan cu bilanț teritorial și zonificare funcțională ;
- optimizarea relațiilor în teritoriu;
- dezvoltarea activităților ;
- evoluție posibilă , priorități;
- evoluția populației ;
- măsuri în zone cu riscuri naturale ;
- dezvoltarea echipării edilitare ;
- protecția mediului ;
- reglementări urbanistice ;
- date privind evoluția în timp a unității teritoriale – administrative ;
- caracteristici semnificative ale teritoriului și localităților , repere în evoluția spațială a localităților;
- evidențiere caracteristici ale reliefului , rețeaua hidrografică , clima , caracteristici geotehnice , riscuri naturale ;
- evidențierea terenurilor din extravilan amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare , a celor plantate cu vii și livezi , cu interdicțiile definitive de construire precum și a excepțiilor formulate în Legea nr. 18 / 1991 , republicată;
- evidențierea în Regulamentul Local de Urbanism a procedurii de scoatere din circuitul

agricol a terenurilor menționate .

Principalele obiective de realizat in documentație sunt :

- optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ si județean;
- valorificarea potențialului natural, economic si uman;
- organizarea si dezvoltarea cailor de comunicații;
- stabilirea si delimitarea teritoriului intravilan ;
- stabilirea si delimitarea zonelor construibile ;
- stabilirea si delimitarea zonelor funcționale ;
- stabilirea si delimitarea zonelor cu interdicție temporara sau definitiva de construire ;
- stabilirea si delimitarea zonelor protejate si de protecție a acestora ;
- modernizarea si dezvoltarea echipării edilitare ;
- stabilirea obiectivelor de utilitate publica ;
- stabilirea modurilor de utilizare a terenurilor si condițiilor de conformare si realizare a construcțiilor.

Principalele elemente care se vor evidenția in aceasta documentație sunt :

- stabilirea direcțiilor, priorităților si reglementarilor de amenajare a teritoriului si dezvoltare urbanistica a localităților ;
- utilizarea raționala si echilibrata a terenurilor ;
- precizarea zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent) ;
- evidențierea fondului construit valoros si a modului de valorificare a acestuia in folosul localității ;
- fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publica
- asigurarea suportului reglementar pentru eliberarea certificatelor de urbanism si autorizațiilor de construire;
- corelarea intereselor colective cu cele individuale in ocuparea spațiului.

Regulamentul local de urbanism va detalia si va accentua reglementările propuse anterior.

Partea scrisa va cuprinde memoriul general, regulamentul local de urbanism, partea grafica (PUG) cuprinzând cinci planșe, si anume: încadrarea in teritoriu, situația existenta, reglementari-urbanistice, reglementari - rețele edilitare, proprietatea asupra terenurilor. Informațiile din partea scrisa vor fi strict corelate cu cele din partea grafica.

Prin aprobarea Planului Urbanistic General și a Regulamentului Local Urbanistic aferent, acestea devin acte de autoritate ale administrației locale, asigurând corelarea dezvoltării urbanistice. Ele vor conține principalele direcții, priorități și reglementări în dezvoltarea localității precum și prevederile pentru principalele categorii de probleme, cu implicații la nivelul localității.

Comanda de proiectare Contract nr. 2879 /03. 06. 2013 solicită întocmirea documentației " Reactualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism al comunei Malaia , jud. Vâlcea .

Ediții anterioare ale PUG.

Plan Urbanistic General (PUG) elaborat de S.C. COMEXPRO S.R.L. în februarie 1998.
Ridicare topografică în format digital întocmită de firmă autorizată
S.C. INTELIGIS S.R.L. – RM. VÂLCEA

1.3. Surse documentare

În vederea realizării unei documentații de calitate se impune cooperarea principalilor factori implicați: beneficiar - elaborator - organisme locale de administrație publică, interesate.

Având în vedere specificul și implicațiile actualei etape de dezvoltare a țării, pentru elaborarea unei documentații realiste și adecvate problemelor locale este necesară o înțelegere exactă a evoluției problemelor urbanistice. Aceasta se poate realiza printr-un studiu minuțios, bazat pe analiza multicriterială, cu abordarea în echipa pluridisciplinară a principalelor probleme, pe sectoare de dezvoltare a comunei, și luând în considerare propunerile de amenajare și dezvoltare inițiate și aprobate de consiliile locale. De asemenea, se impune redactarea reglementărilor pe un suport topo actualizat.

Principalele etape în elaborarea documentației sunt:

- inițierea documentației de urbanism, sarcină ce revine colectivității locale, respectiv primăriei comunei Malaia ;
- informarea populației despre intenția de elaborare a documentației de urbanism.

Atât intenția cât și scopul au fost aduse la cunoștință populației prin mijloace mass-media, afișarea informațiilor, etc.

- comanda de proiectare este emisă de către Primăria comunei Malaia și contractată de S.C. JOC ART S.R.L. – Rm. Vâlcea , contract nr. 2 879 /03. 06. 2013, Reactualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism al comunei Malaia .

Elaborarea Planurilor Urbanistice Generale presupune un volum apreciabil de informații din diverse domenii ce concură la formularea soluțiilor și care pot fi obținute prin următoarele surse principale :

- analize, concluzii, opțiuni și prevederi din planurile de amenajare a teritoriului localităților (PATJ Vâlcea , extras din PATN cu toate secțiunile lor) ;
- anchete și observații locale, informații privind opțiunile administrative locale și ale populației ;
- studii și proiecte de specialitate elaborate sau în curs de elaborare :
  - Strategia de dezvoltare turistică a zonei montane Voineasa - Malaia
  - Planul National de Actiune in Domeniul Energiei din surse regenerabile 2010 – 2020.
  - Planul Judetean de gestionare a deseurilor .

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. Evoluție

Comuna Malaia se află așezată într-o vatră de istorie și civilizație, care a oferit din cele mai vechi timpuri condiții prielnice de locuire a omului pe aceste meleaguri.

Munții care străjuiesc comuna din toate părțile, ca niște ziduri ale unei fortărețe în cea mai mare parte împădurită, au favorizat înfripirea unei locuiri statornice.

Unele descoperiri arheologice făcute pe teritoriul localității au scos la iveală urme din perioada mijlocie a epocii pietrei, numită mezolitic (10000-5500 î.d.Hr). Din acest timp în peșterile din “ masivul Buila, s-au găsit fosile de ursus spaeleus.” Muntele Buila se află în partea de sud a comunei Malaia. De asemenea tot aici s-au găsit adăposturi pentru vânători tardenozieni.

Culturile cu caracter tardenozian se caracterizează prin folosirea arcului și săgeții. Acum omul a domesticit câinele, folosit pentru vânat. Desigur că pădurea a oferit condiții omului pentru hrană necesară, pieile trebuitoare pentru îmbrăcăminte și încălțăminte. Evoluția comunei are loc din antichitate, fiind determinată de activitatea pastorală și agricolă.

În locurile cele mai favorabile s-au stabilit primele familii, mai ales pe versantul drept al Lotrului, unde clima este mai blândă.

Se pare că atât Valea Latorița cât și Valea Rudăreasa au fost locuite neîntrerupt din cele mai vechi timpuri.

Aceste locuri –bogate în vânat, oferind piatra munților și a pâraielor pentru unelte, izvoare cu apă, pășune din belșug au făcut ca pe aceste meleaguri să apară stabile așezări omenești.

În aceste locuri de pe Valea Lotrului, viața dacică a continuat și după cucerirea romană.

Întregul defileu al Oltului până la Turnu Roșu a fost sub controlul roman. Imperiul avea sub supraveghere văile din Carpații Meridionali, stăpânind căile principale de acces spre capitala lui Decebal, inclusiv Valea Lotrului.

Valea Oltului și drumuri de munte au legat cetățile din Subcarpații Vâlceni de cele ale Gorjului și Transilvaniei, însă “ele par să fi avut o viață istorică oarecum deosebită după dispariția marelui Burebista.”

Locuitorii acestei văi foloseau potecile munților din cele mai vechi timpuri. Oamenii locului știu foarte bine potecile, drumurile și plaiurile care străbat munții de prin jurul comunei Mălaia.

Potrivit noilor cercetări istorice se pare că Valea Lotrului a fost leagănul dacilor liberi. Această parte de țară a fost eclipsată de Imperiul Roman, mai puțin de două secole prin cetățile de la Gura Lotrului, Arutela și Racovița. “Dacii liberi erau două treimi din Dacia nord-dunăreană la care trebuie adăugat bastionul din țara Lotrului, unde rezistența dacică a durat milenii.”

Valea Lotrului cu munții falnici și abrupti a reprezentat o adevărată fortăreață pentru rezistența dacilor.

Ceea ce este foarte interesant pentru aceste locuri, din perioada imediat următoare a războiului dintre daci și romani este faptul că dacii din munții Lotrului au participat la răscoala împotriva romanilor, din anul 117 d.Hr. în chiar anul morții lui Traian.

Atestare documentară

Nominalizarea localității Malaia în documente este consemnată începând cu 1 septembrie 1515.

Numele localității Mălaia apare pentru prima dată în timpul lui Neagoe Basarab care întărește mănăstirii Cozia “munții Scărișoara, Călugărul, Cozia și muntele dintre izvoare până la vârful Belitului, cu toate hotarele munților Lotrului de peste partea Bistriței, vârful dealul Mălăii, curmătura cea mai adâncă a Mălăii, curmătura cărării Rudăreasa, Piatra Albă, Piatra Fetei, Pietrele Roșii, Obârșia Repedei, vârful Mălăii, vârful Cocorii, vârful Beliților, vârful Terii, muntele Folii, muntele Foarfeca, muntele Cârlig și râul Olt.

Toponime

Oamenii pământului au dat nume diferitelor forme de relief, faună, floră care în timp au rămas aceleași. Multe din toponime și antroponime își au originea în ocupațiile locuitorilor.

Cel mai important toponim este cel al numelui satului Mălaia. În privința acestui nume cercetătorii au emis mai multe păreri precum:

1. Agricultură a fost una din preocupările de bază ale geto-dacilor, aceștia practicându-o pe zonele cele mai înalte ale Carpaților. Numele satului ca de altfel și înălțimile din jurul său ca: Groapa Mălăii, Mălăiele, ape: Mălăița Mare, Mălăița Mică, în vatra satului, Piatra Mălăii, Lunca Mălăii își au denumirea în îndeletnicirea tradițională a cultivării meiului plantă cereală din care se obținea mălaiul, necesar pentru hrană. Cultura meiului a fost practică până la introducerea porumbului în secolul al XVII-lea, când noua plantă se va generaliza, prin calitățile sale nutritive și de adaptabilitate la sol și climă, moștenind însă de la aceasta denumirea pentru făină de porumb (“mălai”).

Legat de păstrarea recoltelor pe timp mai mare sau pentru a fi apărute de trădători, acestea erau ascunse în gropi, sistem pe care și azi localnicii îl mai păstrează dar din alte motive, fapt ce ar explica probabil și toponimul de Groapa Mălăii.

2. O altă teorie legată de toponimul Mălaia este că satul a fost întemeiat de haiducul Mălai, care alături de alți haiduci Breazu, Voinea și Ciungu ar fi întemeietorii satelor de pe Lotru respectiv: Brezoi, Voineasa și Ciunget. Realitatea este cu totul alta.

3. Lingviștii cred că originea numelui satului ar fi numele unei persoane care ar fi pus bazele așezării sau ar fi avut un rol în viața acestuia.

Mălaia este formă de feminin de la Malu (nume întâlnit în documente).

Ciunget

Potrivit legendei întemeietorul satului ar fi fost un haiduc pe nume Ciungu, care s-ar fi așezat pe aceste locuri. Ciungetul face parte din comuna Mălaia dintotdeauna. Este așezat în partea de nord a localității.

Se pare că numele satului vine de la obiceiul locuitorilor ciungeteni, păstori și vânători, care tăiau, "ciungeau" crengile cu muguri ale copacilor pentru a hrăni caprele și vitele. În satul Ciunget există toponimul de "Padina cu Ciungi".

Ciunget înseamnă pădure de copaci uscați, rămași în picioare, rupți la vârf.

Arhitectura populară

Comuna Mălaia face parte din subzona etnografică a țării Loviștei. Ceea ce este specific acestei comune și se individualizează prin arhitectura construcțiilor și interiorul caselor, este faptul că există o îmbinare a fondului autohton cu elemente de influență transilvăneană.

Fiind situată într-o zonă muntoasă, unde pădurea a pus la dispoziție omului lemnul, ușor de prelucrat, locuitorii comunei din vechime, și-au lucrat casele din lemn.

Planul casei era cel tradițional, alcătuit din două încăperi cu o singură intrare din afară, iar în față era nelipsita sală. Ferestrele erau mici, iar pe jos se afla pământ bătut. În interior se afla o măsuță rotundă sau patruleteră și câteva scaune joase, o ladă cu țeale și macaturi care acopereau mobilierul. Acoperișul casei era din sindrilă în formă țuguată.

Curtea sau bătătura casei era împrejmuită cu gard de răzlogi, iar mai pe urmă cu gard de ulucă.

Casele cuibărite pe lângă firul apelor, adăpostite de vânturi și alte intemperii erau construite în două feluri: casa joasă cu talpa de lemn pusă pe bolovani și casa înaltă care uneori la parter avea prăvălie sau cârciumă, mai ales în partea către stradă.

În ultimele decenii s-au construit foarte multe case pe teritoriul celor trei sate ale comunei, fiecare având cel puțin trei-patru camere, pe un rând sau cu etaj, cu camere spațioase, ferestre largi, pardoseli cu scândură sau parchet, acoperite cu țiglă, tablă sau șindrila, cu bucătărie separată, cămară, hol, cu grup sanitar și baie.

2.2. Elemente ale cadrului natural

Caracteristicile reliefului

RELIEFUL

Comuna Mălaia este așezată într-o zonă muntoasă, înconjurată de Munții Lotrului și Munții Căpățânii, despărțiți de apa Lotrului. Acești munți au înălțimi mari, mijlocii și sunt alcătuiți din sisturi cristaline, cu relief glaciar și cu intense suprafețe de denudație dispuse în trepte. Sunt bogați în păduri și pășuni. În partea de nord de Valea Lotrului se află munții: Molidvișu-1510 m, Mălaia-1128 m, Robu-1899 m, Mândra- 1952 m, iar în partea de sud se află munții: Negovanu-1963 m, Nedeia- 2130 m, Târnovu- 1879 m, Ursu-2134 m, Cocora- 1899 m, Zmeură- 1938 m, Preota- 1954 m, Gereia-1886 m, iar de aici culmea munților scade treptat până la Olt.

Se observă pe partea dreaptă a Lotrului, în Mălaia suprapunerea unor conuri de dejecție transportate din munte care au dus la apariția unor " veritabile câmpii piemontane, pe care s-au instalat așezări omenești, iar terenurile sunt cultivate de către locuitori". Dintre aceste terase amintim: Podul Rogozului, Podul Ursului, Podul Prejbii, Podul Ronți, Podul Cărpănoasei, Podul Străchinii, Podul Cășii, Grinduri, Grot, Podul Vlaicului, Padină.

Pe Latorița și Repedea se pot întâlni roci granitice. Târnovu, Pietrile și Turcinu sunt munți calcaroși apăruiți în era mezozoică.

Resurse minerale

În serpentinitele din zona Urdele s-a pus în evidență prezența azbestului, iar în zona Ursu-Nedeia apar slabe mineralizații de fier. În ceea ce privește apele minerale, existența lor este redusă datorită structurii geologice. Totuși unele mineralizări de pirită din șisturile cristaline au creat posibilitatea apariției de ape sulfuroase și feruginoase. Un astfel de izvor a existat până nu demult la Latorița, la Borogeană, iar construcția drumului spre Petrimanu a dus la distrugerea lui. Albia Latoriței și Lotrului a furnizat și furnizează nisip, pietriș și argilă utilizate la construcții.

Clima

Radiația neuniform distribuită face ca temperatura medie anuală să descrească continuu cu altitudinea, fiind de 9,1°C la altitudinea de 450 m și de 1,7°C la altitudinea de 1700 m. Zilele tropicale se deosebesc doar în etajul climatic premontan până la 800 m altitudine. Toamna târziu și iarna aerul rece se menține pe văi determinând valori medii în raport cu altitudinea, fiind de circa 73% la 450 m altitudine și de 80% la 1700 m altitudine.

Cantitatea anuală de precipitații atmosferice crește cu altitudinea, de la 860 mm/an/mp la 850 m altitudine până la 110 mm/an/mp la 1700 m altitudine. În sezonul cald cad peste 60% din cuantumul de precipitații anual.

Primele ninsori se produc la altitudinea de 1700 m spre sfârșitul lunii septembrie, iar la 450 m altitudine primele ninsori cad în medii în luna noiembrie.

Iarna are caracter blând cu ninsori fără viscole. Vânturile sunt influențate de configurația reliefului. În zonele mai înalte vânturile sunt mult mai frecvente.

HIDROGRAFIA ZONEI

Hidrografia

Amenajarea hidroenergetică a raului Lotru

Raul Lotru, principalul afluent al Oltului, are un curs cu o lungime de 76 km. Izvoraste din lacul de origine glaciara Galcescu din Muntii Parang, subdiviziune a Carpatilor Meridionali.

Bazinul sau hidrografic acopera o suprafata de 1024 km patrati si prezinta un relief deosebit de accidentat, cu altitudini ce depasesc 2100 mdM, impadurit in cea mai mare parte, cu pante abrupte, vai adanci, prapastioase, albi formate din pietrisi si bolovanis, prin care curg ape repezi. Lotru strabate Tara Lovistei, o depresiune intercarpatica de origine tectonica, situata intre Muntii Capatanii la sud, Muntii Lotrului la nord si Muntii Parang la vest.

Amenajarea potentialului hidroenergetic al raului Lotru s-a realizat in perioada 1965-1985, avand o importanta deosebita deoarece, prin cei 150 de kilometri de galerii de aductie si printr-un sistem complex de captari si derivatii, concentreaza debitele din bazinele limitrofe intr-o singura acumulare: VIDRA.

Caracteristicile energetice ale bazinului Lotru sunt determinate de debitele si caderile din acest bazin care, impreuna cu debitele adiacente, formeaza un potential hidroenergetic remarcabil.

Amenajarea hidroenergetica a raului Lotru cuprinde 3 hidrocentrale, 3 spatii de pompaj energetic si 3 microhidrocentrale.

Potentialul mediu anual al bazinului Lotru este de 1243 GWh, valorificarea energetica a debitelor acumulate in lacul Vidra realizandu-se in trei trepte de cadere situate intre 1289 mdM si 300 mdM, in centralele Ciunget, Malaia și Bradișor amplasate descendent pe parcursul a 22 km.

Pusa in functiune in anul 1972, Hidrocentrala Lotru – Ciunget ocupa un loc de frunte in cadrul amenajarilor hidroenergetice din Romania, atat datorita puterii sale instalate, 510 MW, care este cea mai mare putere instalata pe raurile interioare ale tarii, cat si datorita complexitatii schemei sale de amenajare.

Amplasata subteran, la 140 m sub talvegul raului Latorita este echipata cu 3 hidroagregate de 170 MW fiecare, compuse din turbine Pelton si generatoare verticale sincrone.

Schema de amenajare a hidrocentralei Lotru-Ciunget se bazeaza pe principiul modern al concentrării debitelor si caderilor si consta din doua parti distincte:

Derivatia principala prin care se amenajeaza caderea disponibila si se capteaza debitul de 4 mc/sec. Este formata din: barajul Vidra, care creeaza o acumulare multianuala cu un volum de 340 milioane mc de apa, priza de apa, galeria de aductiune lunga de 13,7 km, castelul de echilibru, casa vanelor fluture, galeria fortata lunga de 1,32 km, casa vanelor sferice, centrala subterana Ciunget (510 MW), sala transformatoarelor, galeria aferenta de cabluri si galeria de fuga.

Reteaua de captari si aductiuni secundare prin care se colecteaza atat apele din bazinul Lotru cat si din bazinele raurilor invecinate ce sunt transportate gravitational sau prin pompaj in acumularea Vidra, pentru asigurarea caderii de 809 m necesara functionarii centralei. Aceasta retea consta din 83 de captari, 4 baraje de beton in arc (Galbenu, Petrimanu, Balindru si Jidoaia) – din care trei creeaza acumulari prin pompaj – si 128,2 km de galerii.

Barajul si statia de pompaj Petrimaru sunt amplasate intre Muntii Capatinii si Muntii Latoritei, pe afluentul Latorita al Lotrului, la 20 km amonte de centrala Ciunget. Barajul este din beton in arc si serveste acumularii volumelor de apa din retelele de aductiuni secundare, Oltet si Cosana, pentru pomparea in lacul Vidra. Este deservit de 3 grupuri de pompaj energetic echipate fiecare cu un motor orizontal sincron MOS cu o putere de 10,5 MW. A fost pus în funcțiune în anul 1977 .

Barajul si statia de pompaj Jidoaia sunt amplasate pe Jidoaia, afluent al paraului Voinesita. Barajul este din beton in arc si serveste acumularii volumelor de apa din retelele de aductiuni secundare, Sterpu-Uria, respectiv Sadu, in vederea pomparii lor in lacul Vidra. Este deservit de 2 grupuri de pompaj energetic echipate fiecare cu un motor orizontal sincron MOS cu o putere de 10,5 MW.

Barajul si statia de pompaj Balindru (Lotru-aval) sunt amplasate la 14 km amonte de localitatea Voineasa. Barajul este din beton in arc, se afla pe cursul raului Lotru si serveste captarii apelor din bazinul Vidra-Balindru. Este deservit de 2 grupuri de pompaj energetic echipate fiecare cu un motor orizontal sincron MOS cu o putere de 4,5 MW.

Barajul Galbenu este amplasat pe raul Latorita, afluentul Lotrului, in estul Muntilor Parang, la 25 km amonte de centrala Ciunget. Este un baraj de beton in arc. Acumularea deriveaza gravitational debitele bazinului superior al Latoritei in lacul de acumulare Vidra.

Barajul Vidra este amplasat pe cursul superior al raului Lotru, la 30 km amonte de statiunea Voineasa. Este un baraj din arocamente cu nucleu central din argila. Barajul Vidra creeaza o acumulare multianuala cu un volum total de 340 milioane mc de apa prin:

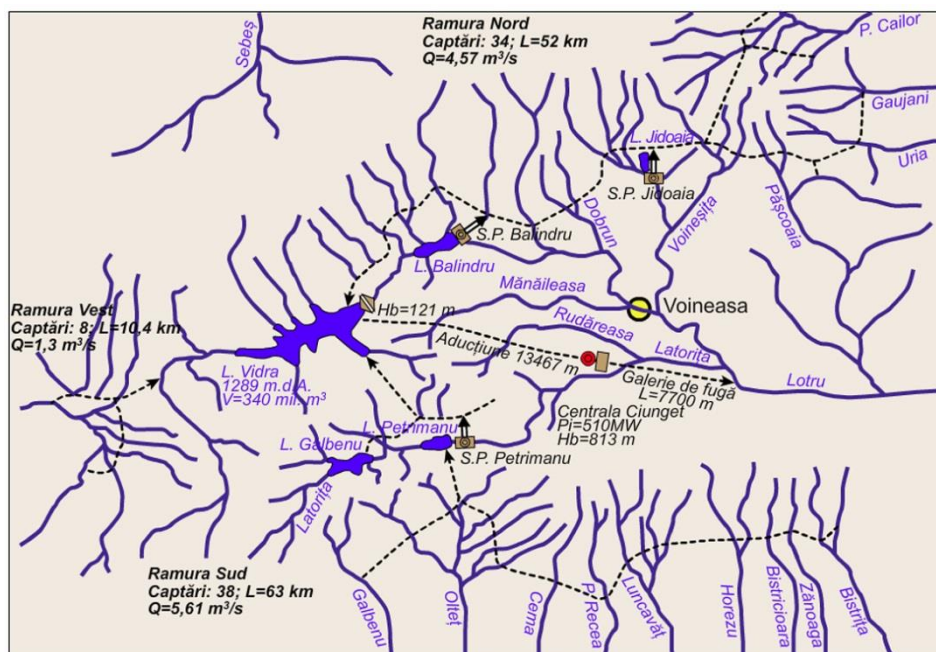
- › captarea directa si acumularea debitului cursului superior al raului Lotru;
- › captarea si derivarea gravitationala si prin pompaj in acumularea Vidra a debitelor afluentilor din aval ai raului Lotru;
- › captarea si derivarea gravitationala si prin pompaj in acumularea Vidra a debitelor mai multor cursuri de apa in bazinele limitrofe.

Cele 83 de captari de tip tirolez pe firul apei, cele 4 lacuri de acumulare cu baraje proprii (Petrimanu, Galbenu, Balindru si Jidoia) dintre care trei echipate cu statii de pompare, precum si o retea complexa de derivatii (galerii, canale si conducte) colecteaza si dirijeaza gravitational si prin pompaj un debit de 14,420 mc/s in acumularea principala Vidra, care impreuna cu aportul natural al Lotrului, de 4,28 mc/s, insumeaza un debit de 18,7 mc/s.

Debitele acumulate in lacul Vidra sunt dirijate la centrala Ciunget printr-un sistem de aductiune care cuprinde: priza de apa, galeria de aductiune, castelul de echilibru, vanele fluture, galeria fortata, distribuitorul, vanele sferice.

Priza de apa amplasata in imediata apropiere a barajului Vidra, este constituita din patru deschideri de acces al apei, prevazute cu gratare mobile tip sertar.

Galeria de aductiune este de tipul sub presiune cu un diametru interior de 5 m si o lungime totala de 13,7 km. Ea strabate roci cristaline din masivele Lotru si Parang. Galeria de aductiune a carei acoperire in roca variaza intre 300 si 600 m traverseaza aerian Valea Manaileasa si subteran Valea Rudareasa. In punctele de traversare (Manaileasa si Rudareasa) galeria de aductiune preia debitele acestor cursuri de apa, prin intermediul a 4 captari secundare.

Castelul de echilibru – de tip diferential cu diafragma montata la racordul cu galeria de aductiune este construit din doua camere inferioare subterane, un put vertical deversant cu o inaltime de 131 m si o camera superioara aeriana.

Vanele fluture, ce au diametru de 4 m, sunt amplasate subteran, intr-o caverna, pe traseul galeriei de aductiune la cca 50 m aval de axa castelului de echilibru.

Galeria fortata realizeaza legatura intre galeria de aductiune si centrala subterana si are o lungime de 1,35 km, un diametru interior de 4 m si o panta de 32 grade.

Vanele sferice amplasate intr-o caverna dispusa paralel cu sala turbinelor, deasupra galeriei de fuga, au diametrul de 1,20 m si lucreaza la o presiune nominala de 90 atmosfere.

Debitele turbinate in centrala Ciunget sunt dirijate si restituite in albia raului Lotru, in amonte de Hidrocentrala Malaia **prin galeria de fuga** care pe o lungime de 6500 m strabate roci cristaline.

Dispeceratul Energetic Ciunget coordoneaza functionarea centralei, a statiilor de 220 kV si 110 kV, a statiilor de pompaj energetic, toate informatiile din amenajare sunt centralizate in camera de comanda de unde sunt dirijate regimurile de functionare.

In perioada 2007 – 2011 Hidrocentrala Lotru-Ciunget a fost supusa unui amplu proces de re tehnologizare ce a vizat modernizarea echipamentelor aferente celor trei hidroagregate (turbinele hidraulice, generatoarele electrice, instalatiile de admisie a apei in turbine, transformatoare si statii electrice).

Re tehnologizarea a avut ca principale obiective urmatoarele:

- cresterea randamentului hidroagregatelor;
- reducerea impactului asupra mediului;
- cresterea gradului de siguranta in functionare si disponibilitate;
- obtinerea unui nou ciclu de viata al echipamentelor din Centrala Hidroelectrica Lotru – Ciunget de cel putin 30 de ani.

Lacul de acumulare Bradisor, ce are un volum brut de 39 milioane mc, constituie sursa de alimentare cu apa a orasului Rm. Valcea si a altor localitati din judetul Valcea, fiind in plina dezvoltare. Tot aici se afla si un complex salmonicol administrat de Ocolul Silvic Brezoi.

Debitul uzinat in centrala Bradisor este evacuat si dirijat in albia raului Olt, in aval de Gura Lotrului, prin galeria de fuga ce are o lungime de 13,2 km.

Pe teritoriul administrativ al comunei Malaia mai sunt recepționate 3 Microhidrocentrale : 2 pe Râul Repedea și una pe Priboioasa .

ELEMENTE DE GEOLOGIE ȘI LITOLOGIE

Pe teritoriul localității Malaia există Munții Parâng și munții Lotrului . Munții Parâng fac parte din Carpații Meridionali , sunt constituiți din roci de epizonă cu intruziuni de mase granitice și depozite sedimentare paleozoice și mezozoice . Caracteristic masivului muntos sunt crestele înalte care culminează cu vârful Mândra (2529 m) , mărginite de abrupturi puternice datorită reliefului glaciatic dezvoltat sub formă de circuri , lacuri glaciare , morene , văi.

Munții Lotrului fac parte din Cristalinul Pânzei Getice și sunt formați din roci cu o cristalinitate pronunțată . Pe latura sudică a comunei există culmea Căpățâna , care se continuă spre sud pe teritoriul comunei Costești cu coama de calcare jurasice (Culmea Vânturarița). În văi se întâlnește cuvertura aluvionară din pietrișuri și nisipuri , care formează terasele apelor Lotru și Latorița .

Ca structură litologică întâlnim stânca și depozitele cuaternare așezate pe teren stâncos , iar pânza freatică se formează în aceste depozite și se scurg către vale , uneori ieșind la zi sub formă de izvoare . În masivul stâncos pot fi ape numai prin fisuri , care de asemenea ies la zi sub formă de izvoare .

2.3. Relații în teritoriu

Poziția și localizarea geografică a comunei Malaia .

Situată în partea central-sudică a României, în partea de nord a județului Vâlcea, de-alungul râului Lotru , are următoarele coordonate geografice : 24°01'59' longitudine estică și paralela de 45°21'00 latitudine nordică.

Localitatea Malaia se află la o distanță de 23 km de Gura Lotrului (pe drumul european Rm. Vâlcea-Sibiu), respectiv la 60 km față de reședința județului Vâlcea - Rm. Vâlcea ,iar satele ce o compun , Săliștea situată pe Lotru, la 9 km mai jos de satul de centru și Ciunget, așezat mai sus de Malaia la 13 km, la confluența apelor Latorița și Rudăreasa. Mai izolat se găsește un trup de 7 – 8 case în satul Ciunget , punctul Rudăreasa .

Înconjurată de munții Lotrului și Căpățânii , se învecinează în partea de nord-est cu comuna Voineasa, la sud cu județul Gorj, comunele Vaideeni, Costești, Bărbățești și orașele Horezu, Băile Olănești, iar la est cu orașul Brezoi.

Comuna Malaia dispune de un relief muntos (aprox. 90 % din totalul suprafeței administrative), posibilitățile de dezvoltare ale așezărilor satești fiind limitate (de-a lungul arterelor de circulație și cursurilor de apă) . Zonele în care sunt așezate satele comunei , terase ale râului Lotru și pârâului Latorița , au stabilitate bună și sunt ferite de inundații , datorită amenajării hidrotehnice a albiilor râurilor . Lacurile de acumulare controlează variația debitului de apă datorită precipitațiilor căzute amonte în bazinele hidrografice ale Lotrului și Latoriței.

Comuna Malaia este străbătută de drumul național DN7A , drumul județean DJ701D și o serie de drumuri principale și secundare .

Transportul în comun este asigurat de S.C. ANTARES și de S.C. VIITORUL .

2.4. Potențial economic

Pe teritoriul comunei Malaia principalele funcțiuni economice le întâlnim în domeniul

- energetic ;
- agricultura ;
- silvicultură .

Unități economice izolate : există carieră pe Păscoaia pentru exploatarea extractivă a granitului .

Activități de tip industrial

Industria republicană este reprezentată de centralele hidroelectrice Ciunget , Malaia , Brădișor , unde se concentrează și o mare forță de muncă .

Hidrocentrala Lotru – Ciunget este situată în perimetrul localității Ciunget și are o putere totală instalată de 510 MW. Este amplasată subteran, la 140 m sub talvegul râului Latorita și este centrala hidroelectrică cu cea mai mare putere instalată de pe râurile interioare ale României, având totodată și cea mai complexă schema de amenajare.

Lucrările Hidrocentralei de pe Lotru au început în anul 1965 când au sosit muncitori și utilaje de la Bicăz și Argeș. Sunt abordate lucrări la baraje, galerii de aducțiuni și la Centrala Subterană-Ciunget. Aici, printr-un tunel se ajunge într-o imensă cavernă-un oraș în miniatură-unde se află trei turbine Pelton.

Hidrocentrala de pe Lotru este a doua ca mărime după cea de la Porțile de Fier I, având o putere instalată de 500MW. Primii KW au fost pulsați în sistemul energetic în 1972.

Aici lucrează peste 100 de muncitori din Ciunget și Mălaia.

Hidrocentrala Mălaia

Centrala-Baraj-Mălaia-este amplasată pe cursul inferior al râului Lotru, în perimetrul localității. Debitele turbinate în centrala Ciunget sunt reaccumulate în lacul redresor Mălaia și valorificate energetic într-o centrală de mică putere. Această centrală cu o putere instalată 18 MW a fost pusă în exploatare în 1978 având ca scop pe lângă cel hidroenergetic și cel de agrement și are o producție de energie în an mediu hidrologic: 34 GWh..

Hidrocentrala Bradisor

Barajul este amplasat în albia râului Lotru la 16 km aval de CHE Mălaia; el reține debitele defluente în aval de centrala Mălaia, precum și debitele derivației Pascoaia, creând acumularea Bradisor. Hidrocentrala Bradisor este o amenajare cu derivație sub presiune cu centrala subterană echipată cu 2 turbine Francis. Este ultima treaptă de cadere a amenajării râului Lotru. Debitul uzinat în centrala Bradisor este evacuat și dirijat în albia râului Olt, în aval de Gura Lotrului, prin galeria de fugă ce are o lungime de 13,2 km.

Anul punerii în funcțiune: 1982.

Pe cursurile de apă Priboioasa și Repedea s-au recepționat 3(trei) microhidrocentrale (1 – Priboioasa și 2 pe Repedea) .

Activități agricole

Agricultura

Datorită condițiilor de relief, locuitorii mălăieni au practicat agricultura pe suprafețe mici și răzlețe. Mențiunile documentare relevă faptul că agricultura a fost prezentă pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri.

Prin construcția celor două lacuri de apă de la Brădișor și Mălaia foarte mult teren agricol a fost inundat, aproximativ 15, 2 ha. Azi, agricultura în Mălaia este practică pe 18,3 % din suprafața terenului administrat și este reprezentată de sectorul privat.

Printre culturile ce se practică azi în Mălaia se numără: cartoful, porumbul, fasolea, iar fiecare familie dispune de un loc mic de arătură deschis cu gard unde cultivă după necesitățile proprii: ceapă, usturoi, varză, napi, salată, ridichi.

Arăturile în trecut se făceau cu plugul de lemn, apoi cu plugul cu brăzdar și cuțit de fier, iar azi se ară pe lunci și poduri cu tractorul.

Alături de agricultură, în această comună sunt practicate pomicultura și pregătirea fânului pentru hrana animalelor. Dintre pomii cultivați amintim: prunii, merii, perii, cireșii, vișinii, nucii.

Fiind legată în mod direct de creșterea animalelor, pregătirea fânului a avut o mare importanță pentru mălăieni, existând numeroase mențiuni documentare despre această preocupare.

O altă ocupație întâlnită în zonă și practică mai ales de copii este culegerea fructelor de pădure și a ciupercilor , există centre de colectare în fiecare sat , iar la Ciunget colectarea se face în mai multe puncte .

Păstoritul

Păstoritul a fost o ocupație foarte veche a locuitorilor de pe Valea Lotrului. Rasa de oi care a predominat în această zonă a fost cea țurcană: albe și negre.

Până în 1989 creșterea oilor a fost rentabilă, apoi a fost înlocuită de creșterea vacilor. Un loc aparte și cu totul privilegiat îl ocupă creșterea caprelor în Mălaia, care sunt foarte ușor de întreținut.

Cojocăria

Strâns legat de păstorit este cojocăria, care a existat până în urmă cu vreo două decenii. Locuitorii își făceau din piele de miel și oaie cojoace, pieptare, căciuli.

După revoluție au luat ființă multe întreprinderi mici și mijlocii. În prezent în Mălaia își desfășoară activitatea un număr de 16 întreprinderi, din care 9 sunt microîntreprinderi, 2 mici și 5 interactive.

O altă activitate desfășurată pe teritoriul comunei Malaia este aceea de creștere a pastravului și lostriței în captivitate în cel mai mare nucleu de salmonide din România: Complexul Salmonicol Brădișor amplasat pe malul stâng al Lacului de Acumulare Bradisor, înființat în anul 1984, păstrăvăria de pe pâraul Șasa din Săliște și păstrăvăria de la Cabana Petrimanu.

Complexul Salmonicol, sau mai bine zis, Pastravaria de la Bradisor este o subunitate a Regiei Naționale a Padurilor, a Direcției Silvice Valcea. Aici, pastravul este crescut în captivitate, în cantitate de aproximativ 100 tone anual.

Activități turistice

Peisajul pitoresc al locurilor a atras din cele mai vechi timpuri un număr mare de vizitatori. În ultimul timp valențele turistice ale zonei au fost puse în valoare de locuitori, făcând în așa fel încât zona este una dintre cele mai vizitate. Mulți turiști sunt atrași de frumusețea locurilor încât cumpără terenuri pentru a-și construi case de vacanță sau pur și simplu pentru a se stabili definitiv. O atracție deosebită o reprezintă pădurea și munții din jurul comunei cu nenumărate bogății oferite de acestea, cu lacurile ce oferă posibilități multiple cum ar fi pescuitul și o plimbare cu barca.

Pe teritoriul comunei întâlnim unități turistice și de agrement :

- Hanul Zăvoi - Săliște ;
  - Casa de vacanță „Nicol” – Malaia ;
  - Vila „Mira” – Malaia;
  - „Casa Lacului” – Malaia ;
  - Casa de Vacanță – „Căsuța din pădure ” – Malaia ;
  - Pensiunea „La Casa Albă” – Malaia ;
  - Pensiunea „Socolescu”- Malaia ;
  - „Casa Monica” – Malaia ;
  - Pensiunea „Cely” – Malaia;
  - „Vila Ana ” – Malaia ;
  - „Vila Maria Magdalena ” – Malaia ;
  - Pensiunea Ciobănelul – Valea Latoriței (Ciunget);
  - Pensiunea „ Poiana Soarelui ” – Valea Latoriței (Ciunget);
  - Vila „ Casa cu Pomi – Ciunget;
  - Pensiunea „Floare de colț” ;
  - Pensiunea „ Baciul ” ;
  - Pensiunea „ Ursul ” ;
  - Pensiunea „ Luminița ” ;
  - Pensiunea „ Fântânița Haiducului ”.
- } Ciunget

Activități în domeniul silviculturii

Despre obștile de moșneni

Obștile din comuna Mălaia au avut suprafețe mari de pământuri și munți pe care le-au stăpânit în devălmășie din cele mai vechi timpuri. În obști, pășunatul era în devălmășie, iar atunci când se făceau învoiri pentru străini se obțineau venituri în bani și produse, pe o perioadă de timp mai mare.

În baza legii silvice din anul 1910, care reglementa dreptul de proprietate și administrația terenurilor stăpânite în devălmășie de moșneni și de răzeși în zona Munților Carpați, au luat ființă

obștile pe raza comunei Mălaia, care au existat până în 1948. După revoluție în baza Legii 18/1991 și 1/2000, obștile și-au cerut dreptul de proprietate asupra munților stăpâniți cândva. Pentru prima dată în țara noastră, obștile de moșneni au înființat un ocol privat, al cărui sediu se află în comuna Malaia și cuprinde trei localități Malaia, Voineasa și Vaideeni. Pădurea, "aurul verde" a constituit de-a lungul timpului o bogăție de mare valoare, reprezentând una din preocupările de seamă ale locuitorilor mălăieni.

Ca în multe locuri cu bogate păduri forestiere și pe Valea Lotrului s-au înregistrat diferite activități economice precum: lemnăritul, plutăritul, jogăritul, cărăușitul forestier.

În general pădurile de brad și molid în trecut erau tăiate, iar lemnul prelucrat la joagăre.

În 1904 la Brezoi a luat ființă o societate pentru exploatarea lemnului numită "Oltul".

Exploatarea pădurii, până la începutul sec. al XX-lea a fost făcută de către locuitorii satelor de pe Lotru, alături de mulți italieni, care au venit aici cu familiile lor. Exploatarea avea loc pe versanții Lotrului sau afluenții acestuia. Transportul se făcea prin plutărit.

Construirea drumului de la Brezoi la Mălaia și apoi la Voineasa în 1908 a înlesnit transportul buștenilor. Din 1948 s-a construit pe Valea Lotrului calea ferată forestieră cu ecartament de 0,7 m și cu o lungime totală de aproximativ 55 km, pe unde a fost transportat materialul lemnos rezultat din exploatarea forestieră. Calea ferată a funcționat până în anul 1970 când în locul ei s-a amenajat drumul actual care a fost asfaltat în vederea transportului buștenilor.

În perioada comunistă pădurea a fost mult exploatată încât munții au rămas goi.

Nu putem spune că în perioada actuală, fondul forestier nu este exploatat; în continuare pădurea are mult de suferit, există foarte multe societăți care debitează masa lemnoasă - GATERE. Regimul de amplasare și de funcționare al acestora ar trebui controlat din punctul de vedere al amplasării în vecinătatea imediată a locuințelor, dar și a impactului asupra mediului.

Alte preocupări legate de exploatarea lemnului au fost reprezentate de:

- dogărie. În trecut vasele erau din lemn, legate cu cercuri de alun, înlocuite apoi cu cele de fier.
- dulgheria. Înainte casele și grajdurile erau construite din lemn de brad, molid, fag.

Unități în domeniul serviciilor

Comuna Malaia se caracterizează printr-o zonă centrală, care concentrează funcțiuni administrative și de servire, înconjurate și pătrunse de zonele de locuit. Intercalate între zonele de locuit și zona centrală, există o serie de unități de comerț, dezvoltate tentacular în lungul drumurilor.

Fondul de locuit este alcătuit din locuințe individuale de tip rural, cu loturi în imediata vecinătate, starea lor este în general bună, echiparea edilitară este incompletă, iar obiectivele de interes public realizate până în prezent, sunt utilizate și în viitor cu completări, modernizări și extinderi.

Instituțiile

Instituțiile de bază de pe cuprinsul românesc, în toate așezările rurale, în ordinea apariției lor și care au avut un mare rol în menținerea unității de neam au fost: Biserica, Școala și Primăria.

Biserica

Din cele mai vechi timpuri mălăienii au fost pătrunși de un puternic sentiment religios și în acest context au avut mereu conștiința de a fi români, biserica fiind generație de generație factorul de unitate sufletească.

În satul Mălaia se află două biserici: una veche și una nouă.

Se pare că înaintea bisericii celei vechi ar fi existat o altă biserică, probabil de dimensiuni reduse, pentru că sunt menționați preoți cu mult timp înaintea construcției bisericii de lemn.

Actuala biserică din lemn este construită de primul episcop de Argeș, Iosif și datează din anul 1807. Pisania deasupra ușii care desparte pronaosul de naos a fost pusă după moartea înaltului ierarh, mărturisește: "Această sfântă Biserică, cu patronagiul Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva, s-a clădit din temelie de repașatul prea sfinția sa Iosif Arhiereu al Argeșului în zilele blagostivului Ioan Alisandru Ipsilant Voivod. În anul de la Adam 7315 (1807), -iunie, în 5 zile"; este cuprinsă în lista monumentelor istorice aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr 2314 / 2004 - vezi cap. Monumente istorice.

Biserica nouă-Ciunget

Bisericii noi cu hramul "Sfinții Împărați Constantin și Elena" i s-a pus piatra de temelie în

anul 1930 și a fost terminată în anul 1968 când s-a sfințit ; este cuprinsă în lista monumentelor istorice aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr 2314 / 2004 – vezi cap. Monumente istorice .

Biserica veche Ciunget

Biserica din satul Ciunget, comuna Mălaia, județul Vâlcea este filială a Parohiei Voineasa.

A fost construită în anul 1861, de către Florea Ionescu împreună cu familia sa, ajutat fiind de ceilalți săteni.

Biserica Sf. Nicolae-Săliște

Biserica filială Sfântul Nicolae din Săliște a fost ridicată în 1884, din piatră și cărămidă, iar pentru pictura bisericii moșnenii satului Săliște vând spre tăiere Margaretei Novac soția unui antreprenor de păduri de pe Valea Lotrului, o suprafață de pădure de câteva mii de hectare.

În 1929 a fost reparată cu cheltuiala tuturor enoriașilor.

Primăria

Actualul local al primăriei a fost sediul Sectorului de Exploatare Malaia, care a fost cedat primăriei din 1976. Până atunci sediul primăriei a funcționat o perioadă îndelungată în casa lui Teodor Alexescu (azi Emil Alexescu).

Învățământ , cultură

Școala Mălaia

Documentele vremii ne sugerează faptul că în Mălaia au existat oameni știutori de carte din cele mai vechi timpuri. Cei dintâi, desigur, au fost preoți. Prezența preotului și a bisericii a presupus și cartea. Se știe că biserica și preotul au fost factorii activi în viața satului românesc și în jurul lor s-a plămădit încet dar trainic limba română.

Prima școală din Malaia a luat ființă în anul 1844 și a funcționat în biserică sau prin casele oamenilor.

Localul actual al Școlii cu clasele I – VIII se află în Zona centrală a satului Malaia, la drumul național .

Grădinița Mălaia

Grădinița Mălaia a funcționat în case particulare, în fostul Cămin Cultural, în anul 1975 s-a construit un local propriu.

Localul actual dispune de două săli, pentru grupa mică și mijlocie și pentru grupa mare, două holuri, iar din anul 2001 are și un grup sanitar modern. Localul a fost reabilitat termic din sursele proprii ale Primăriei.

Grădinița Săliște

A funcționat în diferite case, apoi în Căminul Cultural, iar în prezent își desfășoară activitatea în localul școlii de patru clase.

Școala Ciunget

Școala Ciunget a luat ființă la sfârșitul sec. al XIX-lea. În 1893, erau 7 copii, care mergeau la școala din Malaia.

Prima clădire a școlii din Ciunget a fost alături de biserica veche în partea de răsărit.

Avea două săli de clasă și o cameră unde locuia învățătorul, fiind menționată în 1905. În acea clădire s-a învățat până în momentul organizării șantierului T.C.H. în 1963.

Apoi școala a funcționat într-o baracă nou construită, unde acum se află casa lui Pleșanu Andrei.

În anul 1966, cursurile școlare au început în noua clădire care este și astăzi: cu cinci săli de clasă și o cameră pentru cancelarie.

Pe timpul lucrărilor hidroenergetice, în coloniile organizate, au funcționat și școli. Astfel de puncte școlare cu predare pentru clasele I-IV au fost în afară de Ciunget la: Petrimanu, Castel și Rudăreasa.

Grădinița Ciunget

Primul local al Grădiniței Ciunget a fost într-o baracă de șantier în anul 1966. Clădirea se afla situată pe actualul teren de fotbal.

Odată cu dărâmarea barăcilor, grădinița a fost mutată într-un apartament al beneficiarului. Acum funcționează într-o sală a școlii din Ciunget.

Concluzionând , Unitățile de învățământ și culturale :

- Școli cu clasele I – IV și I – VIII - satele Malaia și Ciunget ;

- Grădinițe
- satele Malaia , Săliște , Ciunget ;
- Casa de cultură , Cămin cultural , Bibliotecă - satele Malaia , Ciunget , Săliște;

Sănătate :

- Dispensar medical – sat Malaia ; reabilitat constând în schimbarea acoperișului și izolare termică (termosistem , schimbare tâmplărie)
- Punct veterinar - sat Malaia

Cei doi medici deserves :

- un medic pentru satele Săliște și Malaia
- un medic la Ciunget

În zona centrală , în apropierea dispensarului din satul Malaia funcționează și o farmacie .

Baza sportivă a comunei Mălaia este formată din două stadioane;

- unul în Malaia , la asociația sportivă Energia Malaia , în aval de baraj .Baza sportivă s-a modernizat prin realizarea unei clădiri cu vestiare și camere de cazare și amenajarea unei piste de atletism de 100 metri , o pistă de sărituri în lungime și o tribună pentru 200 persoane
- celălalt în Ciunget, lângă Hidroserv la care se adaugă terenurile sportive cu care sunt dotate instituțiile de învățământ .

Alimentație publică - Comerț

- Complex Comercial - satele Malaia , Săliște , Ciunget ;
- Magazin mixt - satele Malaia , Săliște , Ciunget ;
- Brutărie - satele Malaia , Ciunget ;
- mici unități de desfacere particulare .

2.5. Populația . Elemente demografice și sociale

Date furnizate din RAPORTUL PRIMARULUI Comunei Malaia la sfârșitul anului 2012.

La nivelul anului 2012 populația totală stabilă a Comunei Malaia era de 1928 locuitori , repartizată astfel:

- Sat Malaia - 1096 locuitori;
- Sat Săliște - 342 locuitori;
- Sat Ciunget - 490 locuitori ;

Structura populației se prezintă astfel : 951 – bărbați și 977 – femei.

În anul 2012 s-au înregistrat 13 decese , 14 nașteri , 10 căsătorii .

Ca și în anii trtecuți , populația a fost în ușoară scădere ; din păcate tendința este de scădere și în perioada imediat următoare, iar depopularea este un termen care va avea urmări grave asupra dezvoltării localității .

Cauzele depopulării sunt legate de îmbătrânirea populației , lipsa locuirlor de muncă în localitate sau în apropiere care să stabilizeze tinertul în comună , lipsa infrastructurii.

Ocuparea populației : persoane active – 815 ; agenți economici – 104 ; șomeri – 32.

Gospodării - 1350 ; Locuințe - 1500 .

Localitatea este favorabila in special de industria energiei electrice , industria pentru prelucrarea lemnului, turism, etc.

Forța de muncă

- Număr mediu de salariați în energia electrică , termică , gaze , apă - 301 persoane
- Număr mediu salariați în construcții - 26 persoane
- Număr mediu salariați în comerț - 4 persoane
- Număr mediu salariați în transport , depozitare , poștă, comunicații - 2 persoane
- Număr mediu salariați în administrația publică - 12 persoane
- Număr mediu salariați în agricultură - 1persoană

La ora actuală concentrarea forței de muncă este în energie (Hidroelectrică) ,în prestări servicii (Hidroserv) ,în exploatare forestieră , silvicultură , dulgherie (inițiatori particulari) , culegere și colectare fructe pădure + ciuperci (există centre de colectare în fiecare sat) , creșterea animalelor.

Nu sunt disfuncționalități majore – La Legea 416 – puține cazuri (8 – 9).

2.6. Circulație

Circulație rutieră

În Comuna Malaia , circulația majoră este reprezentată de drumul național DN7A Brezoi – Petroșani , care parcurge localitatea pe o lungime de aprox. 15 km , cuprinzând satele Săliștea și Malaia și drumul județean DJ 701 D , care intersectează drumul național DN 7A la limita cu comuna Voineasa , deserving satul Ciunget .

În acest punct este și o alunecare de teren activă care afectează atât DJ 701 D, cât și DN 7A .

DN7A intersectează în punctul Obârșia Lotrului cel mai înalt drum din România (2145 m în Șaua Urdele), drumul alpin DN 67C-Novaci-Sebes-136 km (TRANSALPINA) este împărțit în două sectoare:

- sectorul sudic, Novaci-Statiunea Rânca-Pasul Urdele-Obârșia Lotrului, cunoscut și sub numele de „Drumul Regelui Ferdinand”, pe teritoriul munților Pă râ ng (48 km) ;
- sectorul nordic, Obârșia Lotrului-Șugag-Sebeș (88 km), cel de pe teritoriul munților Sebesului. Se poate observa că DN 67C are o particularitate aparte față de celelalte drumuri care leagă cele două „provincii istorice” - Oltenia și Transilvania.

Acest drum național DN 67 C delimitează pe partea de vest comuna Malaia de Comuna Voineasa și județul Gorj .

În interiorul comunei există o rețea de străzi și drumuri , unele dintre aceste străzi necesită lucrări de întreținere și modernizare .

Strada Șipotului , de la DN 7A până la sediul Primăriei a fost asfaltată , de asemenea s-au făcut asfaltări și pe porțiuni din străzile Brătieni , Bisericii , Rudăreasa , s-a reparat DJ Gura Latoriței - Ciunget.

Au fost reparate drumuri forestiere Rudăreasa și Păiș și pietruite porțiuni din mai multe străzi : Brădet , Mocirle ; valea Satului ; Morii ; Pârâul Pleșeneștilor , Rădăreasa.

Poduri

Au fost realizate lucrări de :

- construire pod peste râul Lotru în zona Școlii Malaia (punctul Decindea) , -
- construire pod peste Latotița , în zona Uzinei de la Ciunget (pct. Vătășel) ,
- construire pod peste Lotru - Sat Săliștea și Sat Malaia (lângă Stadion) .

Circulația feroviară

Cea mai apropiată stație C.F.R. se află pe teritoriul orașului Brezoi în localitatea Văratica - stația CFR Lotru (Calea ferată Piatra Olt – Rm. Vâlcea - Sibiu) situată la aproximativ 20 km de localitate .

Circulație Pietonală

Nu există trotuare amenajate pe toate străzile din localitate , motiv pentru care circulația pietonală se desfășoară cu greutate . Au fost realizate trotuare pe distanțe mici în zona instituțiilor de învățământ ; la școala Malaia și în punctul Dexi - aprox. 100 m lungime ,reparație și extindere trotuar în satul Săliștea .

Au fost montate lămpi pentru iluminat public în satele Malaia , Săliștea și Ciunget.

2.7. Intravilan existent. Zone funcționale . Bilanț teritorial

Intravilanul existent este cel aprobat prin Hotărârea Consiliului Local referitoare la Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism elaborat în anul 1998 .

Se disting următoarele zone funcționale :

- zone de locuințe + funcțiuni complementare (mici și medii) ;
- zonă pentru instituții publice și servicii ;
- zonă pentru unități industriale și de depozitare ;
- zonă pentru unități agricole ;

- spații plantate pentru agrement – sport ;
- terenuri agricole în intravilan ;
- zonă pentru gospodărie comunală și cimitire ;
- zonă construcții aferentă lucrărilor tehnico – edilitare ;
- căi de comunicație rutieră și amenajări aferente ;
- căi de comunicație feroviară și amenajări aferente ;
- ape ;
- terenuri forestiere ;
- zonă ce prezintă risc la alunecări sau inundații .

Din punct de vedere administrativ, conform împărțirii administrative teritoriale, Comuna Malaia se compune din localitatea propriu-zis – Malaia încadrată de cele două sate componente : Săliștea (la est de Malaia) și Ciunget (la vest de Malaia) .

Satele Săliștea și Malaia sunt dezvoltate de-a lungul râului Lotru , iar satul Cinget se desfășoară de-a lungul Văii Latoriței , în depresiunea Văii Lotrului , fiind situat la o altitudine de 560 m, între Munții Căpățânei și Munții Latoriței, mai exact la confluența râurilor Latorița și Rudăreasa.

BILANȚ TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR DIN INTRAVILANUL EXISTENT

ZONE FUNCȚIONALE	SUPRAFAȚA (ha)	PROCENT % din total
		INTRAVILAN
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	116,54 ha	24,50 %
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	15,54 ha	3,27 %
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	2,00 ha	0,42 %
INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	13,36 ha	2,81 %
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT din care :	25,60 ha	5,38 %
- RUTIER	- 25,10 ha	
- AERIAN	- 0,50 ha	
SPAȚII VERZI , SPORT AGREMENT, PROTECȚIE	9,94 ha	2,10 %
CONSTRUCȚII TEHNICO- EDILITARE	2,94 ha	0,62 %
GOSPODĂRIE COMUNALĂ , CIMITIRE	0,30 ha	0,06 %
TERENURI OCUPATE DE RELEU RADIO – TELEEMISIE	0,25 ha	0,05 %
TERENURI AGRICOLE ÎN INTRAVILAN	191,00 ha	40,16 %
APE	19,80 ha	4,16 %
PĂDURI	18,14 ha	3,81 %
TERENURI VEGETAȚIE JOASĂ	54,62 ha	11,48 %
TERENURI NEPRODUCTIVE	5,60 ha	1,18 %
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	475,63 ha	100,00%

TERENURI DUPĂ CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ										
	AGRICOL (HA)				NEAGRICOL (HA)						TOTAL
	ARABIL	PĂȘ.	FÂN.	LIV.	PADURE	VEG TANARA	APE	DRUM	CURȚI Constr	NEPR ODUCTIV	
EXTRAVILAN	16,55	7486,73	278,43	31,00	28 472,49	1 775,08	269,72	183,82	36,75	234,80	38 785,37
INTRAVILAN	33,35	23,57	122,64	38,20	49,19	54,62	19,80	25,60	103,06	5,60	475,63
TOTAL	49,90	7510,30	401,07	69,20	28 521,68	1 829,70	289,52	209,42	139,81	240,40	39 261,0
% DIN TOTAL	22,04 %				77,96 %						
INTRAVILAN EXISTENT											475,63

RAPORT TERENURI - DUPĂ CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ

GRUPA	CATEGORIA	SUPRAFAȚA (ha)	TOTAL (ha)
AGRICOL	ARABIL	99,22 ha	8 079,79 ha
	PĂȘUNI	7510,30 ha	
	FÂNEȚE	401,07 ha	
	VII		
	LIVEZI	69,20 ha	
NEAGRICOL	PĂDURI	28 472,36 ha	31 181,21 ha
	APE	289,52 ha	
	CURȚI CONSTRUCȚII	139,81 ha	
	NEPRODUCTIV	240,40 ha	
TOTAL			39 261,00 ha

2.8. Zone cu riscuri naturale

În conformitate cu Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, conform Legii 50 / 1991 cu modificări și completări, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și Ghidului cu metodologia de aplicare și conținutul cadru al Planurilor de Urbanism General, trebuie evidențiate atât în piesele scrise, cât și în piesele desenate zonele de risc natural.

În aceste zone construcțiile se execută cu anumite condiționări, iar în unele cazuri se ajunge chiar la interzicerea totală a construirii până la rezolvarea cauzelor alunecărilor și inundațiilor.

Zonele de risc natural, în special alunecările de teren și suprafețele supuse periodic inundațiilor, se delimitează în PUG după efectuarea în prealabil a unor cercetări în teren, studii geotehnice ale terenului, studii de specialitate întocmite în acest scop, strângerea de informații de la localnici privind amploarea fenomenelor, ritmicitatea și evoluția lor. În acest sens, Consiliul Local și Primăria au obligativitatea de a actualiza cel puțin o dată la cinci ani conținutul PUG-urilor, ca și zonele de risc din interiorul localităților.

În conformitate cu Regulamentul General de Urbanism aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 522/1996 este interzisă construirea de locuințe sau alte obiective în zonele de risc natural și de riscuri tehnologice (explozii, radiații, poluare etc.).

În ariile de risc natural se iau măsuri specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, siguranța construcțiilor și utilizarea terenurilor, care sânt cuprinse în planurile de urbanism și amenajare a teritoriului. Acestea constituie baza întocmirii planurilor de protecție și intervenție în cazuri de dezastre.

Atunci când sunt semnalate cazuri de construcții fără autorizație, aceste situații sunt gestionate de Inspectoratul în Construcții al județului Vâlcea.

Inventarierea zonelor de risc :

Alunecări :

- Zona Zăvoi - sat Săliște
- Râpa Brădișor - în aval de lacul Brădișor
- deasupra Bazei sportive - activată alunecare ;
- în Ciunget pe Valea Rudăreasa la nord – vest de locuințe
- în Ciunget la intersecția DN 7 A cu DJ 701 D ; această alunecare de teren este activă .

Pământul fuge de pe versanți exact la intersecția dintre cele două artere de circulație. În anul 2005 , în aceeași zonă, o pensiune a fost înghițită de bolovanii care s-au prăbușit de pe versanți.

- o nouă alunecare de teren activată în urma precipitațiilor abundente din cursul anului 2014 a apărut la intrarea în Satul Săliște km 12+500.

- tot în urma precipitațiilor din vara anului 2014 drumul județean 701D Malaia – Ciunget a fost deteriorat suferind eroziuni în 5(cinci) puncte , circulația desfășurându-se pe o singură bandă .

Inundații :

- în aval de lacul Malaia și baza sportivă ;
- în Săliște – pe partea opusă râului Lotru , în spatele cabanei „Trei Brazi ”.

Risc de depunere generat de exploatări :

Depozitățile de terasit (deșeu rezultat de la exploatarea zăcămintului de mică) pun în pericol nu numai cursul normal al râului Lotru în zona Cataractelor, ci și calitatea apei din lacurile situate în aval, Malaia și în special Brădișor, furnizorul de apă potabilă al municipiului Ramnicu Valcea.

2.9. Echipare edilitară

2.9.1. Gospodărirea apelor

Întreaga rețea de apă curgătoare din zona Malaia , aparține bazinului hidrografic al râului Olt , având ca afluent principal râul Lotru .

Raurile Latorița și Lotru reprezintă o sursă importantă de pescuit, iar întreaga zona ofera condiții pentru vânătoare.

Lotrul are apa care se încadrează în categoria I de calitate, de la izvor până la varsare, ceea ce îl face să reprezinte principala sursă de alimentare cu apă a orașului Ramnicu Valcea.

La intrarea pe teritoriul comunei Mălăia, Lotru primește pe partea dreaptă ca afluent Latorița cu o lungime de 32 km, înscriindu-se pe primul loc între afluenții acestuia.

Latorița primește la rândul său un număr de aproximativ 40 de afluenți, dintre care cei mai importanți sunt: Huluzu (7 km), Valea Curmătura (13 km), Curmătura Turcinu Mare (10 km), Valea Cioara (18 km), Coasta Benghii (19 km), Valea Zănoaga (18 km), Petrimanu (15 km), Râul lui Tocan (11 km), Rudăreasa (14 km), Repedea (13 km). Tot pe aceeași parte mai sporesc debitul Lotrului o serie de pâraie care curg mai domol sau mai năvalnic: Valea Mălăii, Bucureasa, Valea Satului, Valea Grotului, Izvorul, Valea Sturșor și Șasa.

Pe partea stângă a Lotrului la intrare în comuna Mălăia, primește văi mai mici care străduiesc munții pentru a ajunge la Lotru ca: Valea Ursului, Valea Luntrelor, Valea Rea, Valea Teiului, pentru ca aproape de ieșirea din teritoriul comunei să primească un afluent bogat în debit ca Păscoaia. Acesta este al doilea ca mărime după Latorița, atât în ceea ce privește lungimea cât și suprafața bazinului său.

În locul barajelor din lemn construite în secolul trecut pe Valea Lotrului au apărut alte baraje, construite din beton, în spatele cărora s-a acumulat apă, formând lacurile artificiale de interes hidroenergetic. Asemenea lacuri au fost construite pe teritoriul comunei Mălăia, care pe lângă interesul practic, prezintă și un scop turistic din ce în ce mai mult: Lacul Brădișor , Lacul Malaia , Lacul Petrimanu și Lacul Galbenu.

Pe lângă aceste lacuri artificiale se mai întâlnesc, de asemenea, și câteva lacuri glaciare, care aduc farmecul peisajului acestor munți. Dintre acestea amintim: Lacul Iezerul Latoriței , Lacul Violeta , Lacurile Iezerul Muntinului și Lacul Negru (Fratoșteanu).

2.9.2. Alimentare cu apă

Surse :

- a) Valea Grotului alimentează Satul Malaia ;
- b) Valea Satului alimentează satul Malaia ;
- c) Sursa de Suprafață pr. Șasa alimentează satul Săliște;
- d) Sursă subterană - pârâul Rudăreasa alimentează Satul Ciunget ;
- e) Sursă subterană Rudăreasa suplimentează alimentarea cu apă a satului Ciunget;
- f) Sursă de suprafață a pârâului Șasa suplimentează alimentarea cu apă a satului Săliște.

SAT SALISTE – SITUAȚIA EXISTENTĂ

Satul Saliste amplasat în partea de sud a comunei Malaia se dezvoltă de o parte și de alta a râului Lotru și pe malul drept al paraului Șasa (afluent pe partea dreaptă a râului Lotru) .

Lucrările de alimentare cu apă existente au fost executate în urma cu 30 de ani , de

constructorul lucrarilor hidrotehnice de pe râul Lotru ,in cadrul organizarii de santier . Aceste lucrari au ramas pentru locuitorii satului , care au mai extins reseaua de distributie .

Alimentarea cu apa a satului Saliste este prezentata in cele ce urmeaza .

1. Captare de suprafată

Captarea de suprafată este amplasata pe malul drept al paraului Șasa , la 1000 m de punctul de confluenta al acestuia cu râul Lotru , la 28 m aval de un prag deversant existent pe aceasta vale .

Captarea se invecineaza la est cu un versant abrupt , iar la vest cu drumul forestier.

4. Conducta de aductiune

- conductă PEHD , Dn = 110 mm, cu lungimea de 400 m

De la camera de linistire , apa curge gravitational printr-o conducta ingropata PEHD , din otel cu Dn 100 mm , L = 550,00 m , spre rezervorul de inmagazinare , aflat tot pe malul drept al paraului Sasa .

5. Rezervor de inmagazinare

Rezervorul este din beton armat monolit , semiîngropat , cu capacitatea de 50 mc .

6. Retea de distributie

În satul Săliște există sistem ramificat și parțial inelar , din conductă PEHD PE 100, $P_n = 10$, Dn = 100 mm , L = 3,3 km , urmărind trama stradală a localității în afara zonei carosabile cu hidranți de incendiu de tip subteran Dn 65/80 mm , P 10 atm, Q = 5 l/s , amplasați la max. 100 m.

SAT MALAIA – ALIMENTARE CU APA DIN VALEA SATULUI

- SITUATIA EXISTENTA

Acest sistem de alimentare cu apa este executat în perioada 2002 – 2003 .

1. Instalație de Captare

Captarea este constituita din 2 (două) foraje H1 = 3 m ; H2 = 3,5 m , Dn 1 000 mm, apa este captată pe o conductă PEHD Dn = 200 mm și deversată într-un bazin de înmagazinare cu V = 25 mc.

2. Instalație de Aductiunea

Apa este transportata spre rezervor , de o conducta din polietilena de inalta densitate PEHD , Dn = 200 mm.

3. Rezervor de inmagazinare

Este o constructie din beton armat semiingropata , cu capacitatea de V = 25 mc.

SAT MALAIA- ALIMENTARE CU APA DIN VALEA GROTULUI (Pârâul Brădet)

- SITUATIA EXISTENTA

Satul Malaia este amplasat in zona de centru a comunei Malaia .

Lucrarile de alimentare cu apa existente pe Valea Grotului(pârâul Brădet) au fost executate in urma cu 30 de ani , de constructorul lucrarilor hidrotehnice de pe raul Lotru, in cadrul organizarii de santier . Aceste lucrari au ramas pentru locuitorii satului , care au mai extins reseaua de distributie

1. Instalații de Captare

Captarea este amplasata pe malul drept al Văii Grotului , la 850 m de punctul de confluenta al acestuia cu raul Lotru .

Apa este captată printr-un dren din tuburi de PVC Dn= 300 mm , prevăzut cu șlițuri de Dn =2 mm , pozat în lungul albiei minore amplasat de la adâncimea de 2 m pe o lungime de L= 30 m . drenul este protejat de praguri de beton și risberme amplasate în amonte și aval. Camera de filtrare din beton V=25 mp.

2. Instalații de aductiune

Conducta de aducțiune din polietilenă PEID , Dn = 110 mm , L = 814 m , asigură transportul apei de la captare până la stația de clorinare dotata cu pompă Q=2,4 mc/h , H=46 m CA P= 1,1 Kwși de aici la rezervor.

3. Rezervor de trecere

Rezervor de înmagazinare de trecere V = 25 mc

4. Rezervor de inmagazinare

Rezervorul este din beton armat monolit , semiingropat , cu capacitatea de 100 mc .

El asigura :

- rezerva de incendiu corespunzatoare pentru un debit de incendiu exterior de 5 l /s.
- rezerva de compensare orara .

Rezervorul este o constructie circulara , din beton armat , monolit .

In camera vanelor sunt prevazute instalatiile hidraulice necesare pentru o buna functionare . Apa rezultata din conducta de preaplin si apa rezultata la golirea si spalarea rezervorului sunt preluate de o conducta din otel cu Dn 150 mm si conduse spre o viroaga naturala .

Zona de protectie cu regim sever a rezervorului , este asigurata printr-o imprejmuire cu sarma ghimpata .

5. Instalații de distribuție de distribuție

Din rezervor , apa se distribuie gravitational spre consumatorii satului Malaia , amplasati in zona de vest a Vaii Grotului , printr-o conducta de distributie din PEHD Dn = 50-110 mm , L = 4,547 km.

Pe rețeaua de distribuție sunt amplasați 6 hidranți de incendiu .

SAT CIUNGET – STR.BISERICII – SITUATIA EXISTENTA

Surse - pct. Frasin existent

- pct. Padina - in lucru

1. Captare subterana

In zona sunt captate izvoare din pârâul Rudăreasa printr-o conductă PEHD , Dn = 110 mm , L = 1,5 km.

În punctul Ciocăloaia la cota teren = 872,50 s-a prevazut un dren în două ramuri Lt = 60 m din tub PVC cu Dn = 315 mm pozat la adâncime de 4,00 m .

2. Instalația de aducțiune

Conducta de aducțiune PEHD PE 80 , Dn = 90x5,1 mm, L=60 m și se unește cu conducta de aducțiune existentă PE 80 Dn = 90x5,1 mm unde se va monta într-un cămin un apometru Dn = 2”.

Pe conducta de aducțiune în aval de căminul pentru apometru se află un cămin de golire echipat cu robinet cu Dn=80mm.

Datorită diferenței de nivel între cota drenului și cota rezervorului de la cota 658,00 m , presiunea apei în conducta de aducțiune este de 21 atm. Pentru reducerea presiunii este necesar ruperea presiunii în 3 puncte : la cota 810 ; 750 respectiv 690 m în cămine cu regulator de presiune .

3. Rețea de distribuție - Conductă PEHD , L=700 m

Se intituie zonă de protecție sanitară cu regim sever conform HG 930/2005 prin împrejmuire cu sârmă ghimpată pe stâlpi din beton cu H = 2,00 m pe o distanță de 50 m amonte de frontal de captare și 20 m aval front captare și 20 m la capetele frontului Lung. Totală împrejmuire = 340 m .

2.9.3. Canalizare

In comuna Malaia nu exista lucrari de canalizare in sistem centralizat .Apele uzate menajere aferente gospodariilor sunt evacuate in santurile naturale existente pe drumuri si ajung in emisarii naturali : Latorita si Lotrul .

2.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Comuna Malaia este străbătută de rețele electrice de joasă – 0,4 KV , medie - 20 KV și înaltă tensiune – 110 KV , 220 KV. Stațiile de transformare de 110 KV și 220 KV sunt coordonate de dispecheratul energetic Ciunget.

Electrificarea comunei este realizată integral, cu posibilitatea extinderii rețelei.

Iluminatul public este asigurat integral, pe stâlpi de beton, cu linie de medie și joasă

tensiune.

2.9.5. Telefonie

Comuna Malaia dispune de telefonie fixă , operator ROMTELECOM.

Există centrală automată modernă . Satul Ciunget este acoperit integral cu semnal pentru telefonie mobilă , operator Connex și Orange , iar satul Malaia parțial .

2.9.6. Alimentarea cu căldură

Pentru încălzire , locuitorii au fie centrale termice individuale pe combustibil solid sau lichid, sobe cu lemne , iar la blocurile de intervenție ale societății Hidroelectrică încălzirea se realizează cu Centrale electrice .

2.9.7. Alimentarea cu gaze naturale

Nu e cazul .

2.9.8. Gospodărire comunală – salubritate

Nu exista o groapa de gunoi ecologica si nici stație de transfer. De asemenea, condițiile precare din rețeaua de colectare a apelor reziduale determină un grad ridicat de poluare a cursurilor de apă.

Gropile de gunoi care au funcționat în Malaia - La Bucureasa , în Săliște - Pe Valea Runcului și în Ciunget - Pe Valea Repedea , au fost închise și acoperite cu un strat vegetal , iar colectarea gunoiului se face de către firmă specializată ;

2.10. Probleme de mediu

Poluarea apelor

Albia râului Lotru și a afluentului Latorița prezintă un aspect degradat , datorită întreținerii necorespunzătoare a albiei minore și majore .

Depozitarile de terasit (deșeu rezultat de la exploatarea zacamantului de mica) pun în pericol nu numai cursul normal al râului Lotru în zona Cataractelor, ci și calitatea apei din lacurile situate în aval, Malaia și în special Brădișor, furnizorul de apă potabilă al municipiului Râmnicu Valcea.

Poluarea atmosferei

Comuna Malaia este situată într-o zonă unde industria nu este reprezentativă , iar din acest punct de vedere nu intră în calcul poluarea atmosferică . Singurul motiv de îngrijorare privind poluarea atmosferei o reprezintă gazele emise de la centralele termice și de la coșurile de fum.

Deșeuri menajere

Infrastructura de management al deșeurilor este într-un stadiu primar de dezvoltare.

Deșeurile nu sunt colectate selectiv.

Depozitarea deșeurilor menajere , pe lângă impactul direct asupra mediului înconjurător și indirect asupra sănătății umane , mai au și un impact negativ vizual semnificativ , mai ales în condițiile unor amenajări și întrețineri necorespunzătoare .

Gestionarea deșeurilor menajere de la colectare până la eliminare finală în depozite de deșeuri menajere sau mixte , poate fi o sursă de poluare a mediului și de afectare a sănătății publice , prin transmiterea de agenți poluanți ....

Resurse naturale

Principala resursă a comunei o constituie lemnul exploatat intensiv și nesăbuit uneori .

Pentru resurse naturale subterane se evidențiază prezența carierei pentru exploatarea granitului și a pietrei calcaroase .

Monumente ale naturii , istorice și ansambluri de arhitectură

Pe teritoriul comunei se evidențiază amplasamente deosebit de valoroase din punctul de vedere al interesului turistic ce trebuie conservate pentru a putea fi admirate și de generațiile

viitoare .

REZERVAȚII NATURALE

1. Rezervația naturală Iezerul Latoriței - 803

Este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervatie naturală de tip mixt), situată în județul Valcea, pe teritoriul administrativ al comunei Malaia.

Aria naturală se află în partea vestică a Munților Latoritei, masiv ce aparține grupei montane Sureanu-Parâng-Lotrului, în bazinul superior al văii Latoriței, la o altitudine medie de 1600 m.

Rezervația naturală declarată arie protejată prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000, se întinde pe o suprafață de 51,61 hectare și reprezintă zona de obârșie a râului Latorița, cu un relief variat (circuri glaciare, grohotișuri, stâncării, abrupturi) cu lacuri glaciare (lacul Iezerul Latoriței, lacul Violeta), văi, cascade, pajiști și păduri, cu floră și faună specifică Meridionalilor.

Iezerul Latorita/Latoritei este cunoscut pentru o specie rară de rășinoase, respectiv Larice – lemn din care se confecționează catarge de vapoare, fiind cunoscut pentru rezistența deosebită. Se suprapune integral pe aria protejată ROSCI 0188 – PARÂNG.

2. Rezervația naturală Pădurea Latorița -805

Padurea Latorita este o arie naturală protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervatie naturală de tip mixt), situată în județul Valcea, pe teritoriul administrativ al comunei Malaia.

Rezervatie naturală mixtă este situată în Nord- Vestul Munților Căpățânii, pe versantul nordic al Culmii Târnovului, în partea dreaptă a defileului Pr. Latorita, cu alt. între 800- 1350 m. Conserva genofond forestier valoros, habitat de pădure alpină cu Larix decidua (larice, cu exemplare seculare), alături de specii de plante rare unele ocrotite de lege: floarea de colt, bujorul de munte, ghintura, floarea-reginei (Leontopodium alpinum Cass), smardar (Rhododendron kotschy), angelica (Angelica Archangelica), iedera albă (Daphne blagayana), clopotel de munte (din specia Campanula serrata), albastrita (Centaurea coziensis) sau cimbrisor (din specia Thymus comosus)..

Rezervația naturală declarată arie protejată prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000, se întinde pe o suprafață de 23,3 hectare, reprezintă o zonă de protecție pentru specia arboricolă de larice (Larix decidua), precum și pentru mai multe specii ierboase.

Pădurea forestieră de pe valea Latoriței pune în valoare o pădure seculară de molid-larice; s-au făcut studii ca întreaga zonă a Latoriței, inclusiv lacul Muntinu să fie propusă pentru rezervație naturală de interes național. Porțiunea cuprinsă între Piatra Târnovului și intrarea în satul Cinget a constituit zonă de studiu a Academiei Silvice.

Se suprapune integral pe aria protejată ROSCI 0239 – Târnovu Mare - Latorița.

3. Rezervația naturală Peștera Laptelui în satul Ciunget, cunoscută pentru prezența stâncilor calcaroase. Peștera Laptelui din Valea Rudăresei au fost găsite fosile de animale, dar și fragmente ceramice care atestă prezența omului aici în epoca bronzului, în prezent acestea fiind expuse la Muzeul de Istorie din Râmnicu Vâlcea.

Denumire: Punct fosilifer

Datare: Paleolitic inferior

REȚEAUA ECOLOGICĂ NATURA 2000

Adăpostește situri de importanță comunitară SCI și arii speciale de protecție avifaunistică SPA:

4. Situl de importanță comunitară ROSCI 0239 – Târnovu Mare - Latorița (Malaia cuprinde 3 %).

Coordonate: Longitudine N 45° 21' 59"; Latitudine E 23° 53' 25"

Suprafață: 1.366 ha

Principala cale de acces spre sit o constituie DN7A (Petroșani-Brezoi), din care după localitatea Valea Măceșului se merge pe DJ701D care duce la Ciungetu, iar de aici, pe drumul forestier spre Lacul Petrimanu, care traversează partea nordică a sitului.

Masivul Târnovu reprezintă o intruziune calcaroasă în cadrul masivelor muntoase înconjurătoare (Parâng, Căpățâanii, Cindrel) toate de origine metamorfică, ceea ce crează condiții specifice pentru dezvoltarea unor ecosisteme tipice.

Situl include rezervația naturală Pădurea Latorița.

Calitate și importanță:

Situl adăpostește următoarele tipuri de habitate : vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane ; vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane ; tufărișuri alpine și boreale ; pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros ; comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin ; pajiști calcifile alpine și subalpine ; grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin ; versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase ; păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană ; păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană.

DESCRIERE

Reprezentative pentru sit sunt pajiștile calcifile alpine și subalpine, pe lângă care se remarcă pădurile de larice, deosebit de pitorești în aspectul autumnal. Interesant este faptul că laricele poate urca în acest sit până la altitudinea de 1800 m, practic întreg versantul nord-vestic fiind dominat de această specie, printre care cresc izolate exemplare de zâmbbru. Tufărișurile sunt reprezentate de ienupăr și jneapăn. De-a lungul văilor umede se pot întâlni frecvent exemplare de arin verde, smârdar, salcie și taulă. În pajiștile înalte pot fi observate exemplare de iederă albă, floare de colț, bulbuci de munte, ghințură galbenă, crin de pădure, coada iepurelui, ruginiță, cimbrișor, șopârliță, omag, rogoz, mlăștiniță, unghia ciutei, strunga cocoșului și garoafă, iar în crăpăturile stâncilor cresc păliurul, ochiul boului, alături de multe altele.

Dintre speciile de faună se remarcă viperele comune și viperele cu corn, răspândite în special în zonele calcaroase din Masivul Târnovu. Tot din herpetofaună se mai pot întâlni șopârla de ziduri, șopârla de munte, salamandra, năpârca și broasca roșie de munte. Populațiile de mamifere mari sunt bine reprezentate de specii precum căpriorul, cerbul carpatin, mistrețul, vulpea, capra neagră și rare exemplare de urs și lup. Dintre speciile de păsări, aici pot fi observați pe versanții abrupti fluturașii de stâncă, în restul sitului apărând frecvent corbul, cocoșul de munte, ierunca, vânturelul roșu, gaița, ciocănitoarea pestriță mare, ciocănitoarea neagră, ghionoaiile verde și sură, acvila de stâncă, forfecuța, mierla gulerată, cinteza de pădure, huhurezul mare și mic, ciuful de pădure, pitulicea mică, aușelul cu cap galben, caprimulgul, drepneaua mare, codroșul de munte și multe altele. Pe cursurile de apă cuibăresc mierla de apă, codobatura de munte și foarte rar fluierarul de munte.

În prezent, în sit există trasee turistice marcate și infrastructura de cazare cantonată la periferia acestuia, însă este necesară înființarea de noi trasee pentru vizitarea zonei. De asemenea, sunt necesare panouri de avertizare/atenționare, panouri de informare, panouri pentru orientare (hărți), puncte de informare, bariere, puncte de intrare, trasee tematice.

Masivul Târnovu face parte din Pânza Getică, prezentând caractere aparte, specifice creștelor calcaroase liniare și insulare, spre deosebire de Munții Căpățâanii, din care face parte. Practic, Masivul Târnovu are aceeași structură și constituție geologică ca și Masivul Buila-Vânturarița, de care se deosebește prin dimensiunile ceva mai reduse (creastă mai scurtă și altitudine mai mică). Creasta are doi versanți diferiți atât ca relief cât și ca tip de asociații floristico-faunistice datorită reliefului dezvoltat pe înclinația diferită a straturilor geologice, un versant cu pante mai domoale spre SE și unul foarte abrupt, cu faleza spre NV.

Pe toată limita nord-estică a sitului se află râul Latorița, în care se varsă o serie de afluenți care străbat situl. Practic, Masivul Târnovu este prins ca într-un clește de râul Latorița și de

principalul său afluent de dreapta, Repedea, cele două cursuri de apă adunând izvoarele de pe cei doi versanți ai muntelui.

5. Situl de importanță comunitară ROSCI 0188 – Parâng

Situl Parang face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 29.907 ha, sit interregional având regiuni administrative pe teritoriul a 3(trei) județe:

Valcea 33%, Hunedoara 36% și Gorj 31%:

- Județul Valcea: Malaia (11%), Voineasa (12%)
- Județul Hunedoara: Petrila (18%), Petrosani (26%)
- Județul Gorj: Baia de Fier (<1%), Bumbesti-Jiu (5%), Crasna (13%), Novaci (29%)

În SCI Parang au fost inventariate un număr de 19 habitate de interes comunitar, 3 specii de mamifere, 1 specie de amfibieni, 1 specie de pește, 2 specii de nevertebrate, 1 specie de plante.

6. Situl de importanță comunitară ROSCI 0128 Nordul Gorjului de Est (Malaia cuprinde aprox. 0.26 %), face parte din regiunea biogeografică alpină cu o suprafață a sitului de 49.114 ha, este un sit interregional având ca regiuni administrative Județul Gorj cu 96% și Județul Vâlcea cu 4%, au fost inventariate un număr de 25 de tipuri de habitate protejate la nivel european, un nr. de 11 specii de mamifere de interes comunitar, specii de amfibieni și reptile în nr. de 2 specii, specii de pești 2, nr. specii nevertebrate 2, nr. specii plante 3. Este în custodia SC Butterfly Effect SRL.

7. Situl de importanță comunitară ROSCI 0085 – Frumoasa (Malaia cuprinde 4 %).

Coordonate : N 45° 35' 32" , E 23° 48' 52"

Suprafața sitului (ha) 137.359

Altitudine (m) 2254MAX ; 350MIN ; 1446 MEDIE

Regiunea geografică Alpina

Ecoregiunea Carpații Meridionali

Regiunile administrative :

19% Județul Alba

2% Județul Hunedoara

60% Județul Sibiu

19% Județul Vâlcea

Accesul în partea nordică a sitului se poate face din DN1, din sectorul aflat între Sibiu și Boița plecând drumuri județene (DJ106A,C,D,E,J,M,R) spre satele limitrofe sitului. Acest drum național constituie și limita estică a sitului, între Boița și Căinenii Mari, din acest sector urcând în sit drumuri locale pe văile afluenților Oltului. Sudul sitului se poate accesa pe DN7A, iar vestul sitului este traversat de DN67C. Situl se mai poate accesa și de pe rutele de cale ferată cu coborâre în gările Sibiu sau Sebeș sau în halte precum Tălmăciu, Orlat, Sibiel, Săliște și Tilișca.

Prezentare generală

Situl constituie una dintre cele mai importante regiuni pastorale din Carpați, include 16 tipuri de habitate de interes comunitar (dintre care cinci sunt prioritare) ce acoperă 80% din suprafața totală a sitului.

Cele mai reprezentative sunt pădurile de molid, jnepenișurile și pășunile alpine și subalpine, o parte dintre păduri fiind virgine sau cvasivirgine și polarizând o mare diversitate biologică. Sunt incluse în sit habitate pentru populații de urs, lup și râs, dar și pentru mai multe specii de floră ; 26 sunt specii de interes comunitar care au în acest sit o stare bună sau chiar excelentă de conservare.

Situl se desfășoară pe teritoriul a trei unități montane majore ale Carpaților Meridionali, Munții Cindrelului, Munții Șurianu și Munții Lotrului. Relieful se desfășoară pe un palier altitudinal considerabil, de la sub 400 m altitudine pe valea Oltului, la peste 2200 m (2244 m în Vf. Cindrel și 2242 m în Vf. Șteflești). Din punct de vedere geologic aria se suprapune Domeniului Getic (Pânza Getică), caracterizat prin larga răspândire a șisturilor cristaline ale Seriei de Sebeș-Lotru (paragneise, gnaise oculare, micașturi, migmatite, amfibolite și gnaise amfibolice) în masa cărora apar enclave de pegmatite, aplice și calcare cristaline.

Solurile reflectă diversitatea litologică și fito-climatică, astfel că în zonele joase, sub pădurile de foioase și de amestec, predomină solurile brune eumezo-bazice și respectiv cele cambice brune acide și podzolite. În domeniul pajiștilor subalpine și alpine, pe substratul predominant silicios sunt caracteristice solurile spodice (brune feriiluviale și podzoluri).

Hidrografia zonei este tributară la două bazine majore, cel al Mureșului și cel al Oltului. Partea nord-estică și estică a sitului este drenată de către tributarii Oltului, Cibinul cu Râul Mic și Sadu, Lotrioara și Lotrul cu afluenții săi din bazinul superior (Pravățul, Bălu, Goața, Haneșu, Balindru, Jidoaia sau Păscoaia).

Datele climatice caracteristice sitului se încadrează în climatul complex al Carpaților Meridionali, cu veri răcoroase bogate în precipitații și ierni friguroase cu ninsori bogate și strat de zăpadă stabil vreme îndelungată. Temperatura medie anuală scade altitudinal, de la 10 la 1 °C, cu un gradient mediu de 0,5 °C la fiecare 100 m.

În sit au fost identificate 16 habitate de interes comunitar (dintre care cinci sunt prioritare), cele mai reprezentative fiind pădurile de molid, jnepenișurile și pășunile alpine și subalpine. O parte din păduri sunt virgine sau cvasivirgine, multe având vârste medii de peste 120 și chiar 160 de ani. Existența versanților și expunerile lor diferite au făcut ca pe teritoriul sitului să se deosebească o vegetație etajată pe altitudine, cu unele variații determinate de expunere, de gradul de înclinare a pantei și de umiditate. De la altitudinile cele mai mici și până la 1000 m sunt răspândite pădurile de foioase, dominate altitudinal mai întâi de gorunete și apoi de făgete, în care alături de speciile dominante mai apar scorușul de munte, mesteacănul, paltinul de munte, frasinul sau pinul silvestru. Între 1000 și 1400 m altitudine se desfășoară brâul relativ îngust al pădurilor de amestec cu fag, molid, brad și larice. În parterul luminos al acestor păduri se dezvoltă o floră ierboasă bogat colorată, constituită din vinariță, colțisor, năprasnic, rușuliță, turtă și lumânărica pământului. Pășunile și fânețele, extinse ca urmare a activității pastorale seculare, sunt alcătuite mai ales din păiușul roșu, părul porcului, târsă, iarba câmpului, firuță sau ovăz auriu. Pădurile de conifere sunt reprezentate de moliduri, fiind situate până la altitudini de 1750 m, limita fiind variabilă în funcție de expunerea versantului. Pe lângă molid se întâlnesc puține exemplare de scoruș de munte, iar la altitudini mai mici paltin de munte, larice sau pin silvestru.

Situl este important pentru conservarea unor populații semnificative aparținând unui număr mare de specii protejate la nivel european. Astfel, dintre coleoptere sunt prezente cu o stare bună de conservare, croitorii mari și cei de fag, dar și un croitor endemic în carpați și un gândac auriu (buprestid). Libelulele protejate sunt în număr de două, alături de care se mai găsesc cosașii transilvăneni și patru specii de fluturi, toți având același statut de protecție: fluturele roșu și cel bălțat de mlaștină, fluturele tigru și fluturele țestos. Apele râurilor sunt bogate în pești cum ar fi păstrăvul indigen, lipanul, cleanul, moioaga și zglăvocul, alături de care se întâlnesc frecvent chișcarii, ultimele trei specii fiind protejate la nivel european. Habitatele acvatice cu apă mai lină constituie locul de reproducere pentru buhailor de baltă cu burta galbenă și tritonii cu creastă, ambele fiind specii comunitare, cu populații bine conservate în acest sit. Fauna de amfibieni este completată de broasca râioasă brună și cea verde, brotăcel, broasca roșie de munte și salamandră, cele două din urmă fiind prezente mai ales în locurile umede de la obârșia râurilor din circurile glaciare. La marginea superioară a pădurii de molid apare năpârca, iar în pajiști, în zilele însorite se pot vedea șopârle de munte, șopârle de câmp și vipere comune, cunoscute în forma cromatică clasică sau în varietatea melanică. La altitudini mai mici se pot vedea șerpi de alun, gușteri, șerpui

lui Esculap, iar pe lângă habitatele umede, șerpilor de apă și cei de casă. Păsările din sit sunt foarte numeroase, următoarele fiind de interes european pentru conservare: ciocănitoarea cu trei degete, ierunca, ciuvica, minunița, muscarul mic și cel gulerat, huhurezul mare, caprimulgul, ciocănitoarea neagră, ciocănitoarea cu spate alb și cocoșul de munte, această specie având locuri de rotit mai ales pe versanții împăduriți de pe Valea Sebeșului. Pădurile abundă în specii precum alunarul, mierla neagră, forfecuța, pântărușul, pițigoi (mare, albastru, de brădet, de munte sau cu creastă), sturzul de vâsc și cel cântător, mierla neagră, cinteza de pădure, aușelul sprâncenat și cel cu cap galben, ciocănitoarea peștișă mare și cea de stejar, corbul etc. Pe cursurile apelor cuibăresc codobaturile cenușii și mierlele de apă. Avifauna zonei alpine este reprezentată prin mai multe specii, dintre care se remarcă prundărașul alpin care cuibărește pe platoul Frumoasa, specia fiind un relict glaciatic endemic al peisajului alpin, a cărui continuitate a fost remarcată anual deși populația nu este mare. De asemenea, aici pot fi întâlnite ciocârliile urechiate balcanice, precum și pasările omătului, o raritate arctică prezentă în timpul pasajului. Pe lângă acestea mai cuibăresc în număr mare fâsele și codroșii de munte, pietrarii, brumărițele alpine, iar pe stâncării sunt prezente mierla de piatră și fluturașul de stâncă. Pădurile de foioase și de conifere au un număr apreciabil de mamifere precum mistrețul, cerbul carpatin, căpriorul, vulpea, pisica sălbatică, jderul, dihorul, viezurele și veverița. Atrăși de numărul mare al turmelor de oi care utilizează pășunile în timpul verii, sunt prezenți urșii brunși și lupii, care împreună cu râsul găsesc în zonele de păduri virgine cu stâncării și abrupturi habitate optime pentru reproducere. Toate aceste trei specii de carnivore sunt protejate în spațiul european și se găsesc în acest sit cu o stare favorabilă de conservare. În căldarea Iezerului Mic se găsesc grupuri de capre negre, care în timpul iernii preferă habitatele mai adăpostite din căldarea glaciatică a Iezerului Mare. O stare bună de conservare o au și populațiile de vidre care însoțesc cursurile de apă din sit.

Populațiile de carnivore mari și capră neagră sunt vulnerabile din cauza vânătorii, braconajului și deteriorării habitatelor prin suprapășunat. Incendierea jnepenișurilor pentru creșterea suprafeței de pășune degradează un habitat prioritar pentru conservare. Turismul necontrolat pe poteci și trasee, dar și accesul motorizat au impact major, conducând la degradarea pajiștilor și tulburarea zonelor de refugiu pentru odihnă și reproducere al mamiferelor.

În prezent situl dispune de nenumărate trasee turistice marcate care leagă diferite localități limitrofe sau străbat zonele nelocuite ale sitului, între cabane și refugii montane. La periferia sitului sunt necesare locuri de campare care să fie prevăzute cu vetre de foc și amenajări pentru colectarea deșeurilor. Este necesară de asemenea suplimentarea barierelor care opresc circulația motorizată pe mai multe drumuri forestiere. Pentru orientarea și informarea vizitatorilor sunt necesare panouri de informare, panouri pentru orientare cu hărți și panouri de avertizare. În comunitățile aflate la periferia sitului sunt necesare puncte și centre de informare.

8. Arie de protecție specială avifaunistică ROSPA0043 – (Malaia cuprinde 4 %)

Coordonate N 45° 35' 33", E 23° 51' 42"

Suprafața sitului (ha) 130.980

Altitudine (m) 2254 MAX; 364 MIN; 1453 MEDIE

Regiunea geografică Alpina

Ecoregiunea Carpații Meridionali

Regiunile administrative 18% Județul Alba; 0% Județul Hunedoara; 62% Județul Sibiu; 20% Județul Vâlcea.

Partea sudică a sitului se poate accesa de pe DN7A.

Situl conservă în suprafețe mari de păduri, jnepenișuri, pășuni alpine și subalpine o avifaună bogată și caracteristică formată din peste 30 de specii de păsări. Dintre acestea un număr de 11 sunt specii protejate la nivel european care au în acest sit o stare bună de conservare, marea lor majoritate fiind reprezentată prin populații rezidente în aceste habitate. Pentru cocoșul de munte acest sit reprezintă una din zonele de maximă importanță în conservarea speciei, aici fiind întâlnite cele mai mari populații la nivelul întregii rețele de situri din România.

Situl se desfășoară pe teritoriul a trei unități montane majore ale Carpaților Meridionali, Munții Cindrelului, Munții Șurianu și Munții Lotrului. Relieful se desfășoară de la 400 m la peste 2200 m. Nota dominantă a peisajului este dată de interfluvii rotunjite și platouri acoperite de pajiști alpine. Pe suprafața sitului predomină habitatele forestiere, care ocupă 83% din teritoriul acestuia. Pe 14% din teren se întind pajiștile montane, subalpine și alpine. De la altitudinile cele mai mici și până la 1000 m sunt răspândite pădurile de foioase, dominate mai întâi de gorunete și apoi de făgete pure, în care alături de speciile dominante mai apar scorușul de munte, mesteacănul, paltinul de munte, frasinul sau pinul silvestru. Acestor păduri le este caracteristică o avifaună bogată, formată în principal din păsări cântătoare precum cinteza de pădure, privighetoare roșcată, măcăleandru, silvia cu cap negru, brumărița de pădure, botgrosul, sturzul de vâsc, mugurarul, mierla neagră, sturzul cântător. Dintre speciile protejate la nivel european se distinge muscarul gulerat, o specie a cărei populație este formată din 7000-12000 de perechi cuibăritoare. Alături de acesta se întâlnește și muscarul mic, o specie de asemenea migratoare care are același statut de protecție și din care sunt prezente între 1200 și 2000 de perechi. În pădurile din sit se întâlnesc și păsări mai greu vizibile precum cojoaica de pădure sau capîntortura.

În prezent situl dispune de nenumărate trasee turistice marcate care leagă diferite localități limitrofe sau străbat zonele nelocuite ale sitului, între cabane și refugii montane. La periferia sitului sunt necesare locuri de campare care să fie prevăzute cu vetre de foc și amenajări pentru colectarea deșeurilor. Este necesară suplimentarea barierelor care opresc circulația motorizată pe mai multe drumuri forestiere. Pentru orientarea și informarea vizitatorilor sunt necesare panouri de informare, panouri pentru orientare cu hărți și panouri de avertizare. În comunitățile aflate la periferia sitului sunt necesare puncte și centre de informare.

MONUMENTE ISTORICE ȘI DE ARHITECTURĂ

Lista monumentelor istorice și ansamblurilor de arhitectură aprobată prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2 314 / 2004 cuprinde pentru comuna Malaia următoarele :

9. Biserica de lemn „ Sfinții Împărați Constantin și Elena ” , cult ortodox de la

1861 amplasată în satul Ciunget , Cod LMI 2004 : VI-II-m-B-09722;

monument de arhitectura

Nr. Crt. 396

Lista 2010: VL-II-m-B-09722.

Localizare: com. Malaia, sat Ciungetu. Datare: 1861.

Categoria valorica B.

Ctitori: obștea satului.

Biserica, foarte modesta ca înfățișare, este tencuită și pictată în interior de Nicolae Bunesco, care a realizat și pictura iconostasului într-o manieră de factura populară, *"sinteza originală între hieratismul specific stilului bizantin și tendința spre realism și laicizare, sinteză resimțită indeosebi în amplul tablou votiv al ctitorilor țărani "*.

10. Biserica de lemn „ Sfântul Nicolae și Cuvioasa Paraschiva ” , cult ortodox,

episcop Iosiv Argeșul , ctitor la 1807.

monument de arhitectură

Nr. Crt. : 488

Lista 2010: VL-II-m-B-09801.

Localizare: com. Malaia, sat Malaia.

Datare: 1807. Categoria valorica B.

Ctitori: episcopul Iosif al Argeșului.

În anul 1892 biserica a fost zidită și pictată (zugrăvi: Toma Cristea, Ilie Dumitrescu, C. Costescu). În 1966 a fost consolidată cu ajutorul a 6 contraforți masivi din zidărie de cărămidă .

11. Conacul Brătienilor , construcție din sec. XIX , refăcut în 1920 , amplasat în satul Malaia pe vârful muntelui Zmeuret , la 12 km de centru , actualmente - RUINĂ
Pe amplasament s-a ridicat Stână.

Nr. Crt. : 489

Cod LMI 2010 : VI-II-m-B-09802;

Ca nota de originalitate, conacul avea amenajata o pista de aterizare pentru avioane.

12. Fântâna Brătienilor , datată 1923 – 1925 , în sat Malaia , pe munte , punctul „ Sub Podgorii” , la 2 km de centru.

Nr. Crt. . 745

Cod LMI 2010 : VI-III-m-B-09998.

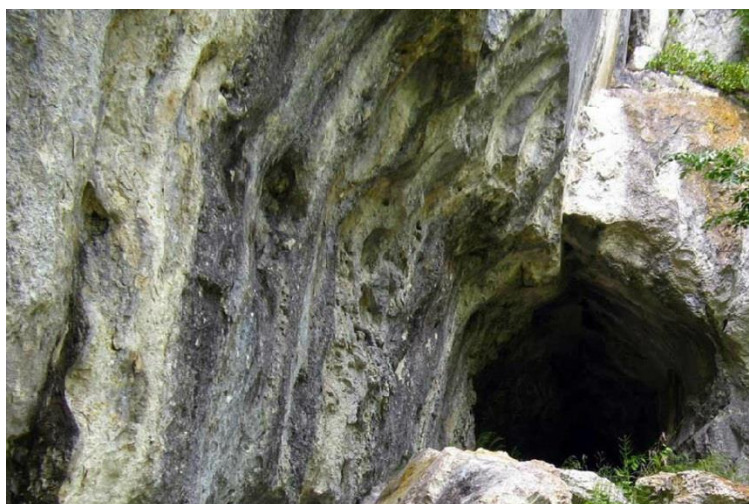
13. Peștera Laptelui – Punct fosilifer

Nr. Crt. : 40

Lista 2010: VL-I-s-B-09523.

Localizare: sat CIUNGET, com. MALAIA, pe Muntele Târnovu, la 2 km sud, în punctul "Peștera Laptelui"

Datare. Paleolitic inferior; Așezare - Epoca neolitică.

Peștera Laptelui

Zone de recreere , odihnă și agrement se pot întâlni pe tot teritoriul comunei , în acest sens fiind construite pensiuni agroturistice și case de vacanță , aproape de cursul apei sau pe platouri submontane , în amplasamente deosebit de pitorești .

Cheile Latoritei (Valea Latoritei)

Situate între Munții Latoritei și Munții Capatanii, în partea de sud a Munților Latorita și în cea de nord a Munților Capatanii, sate de raul Latorita, afluent al Lotrului, Cheile Latoritei sunt unele dintre cele mai spectaculoase defilee din țară. Cheile Latoritei sunt de o rară frumusețe, peisajul fiind unul salbatic completat de piatră, mușchi și multe caderi de ape.

Intinzându-se pe o distanță de cca. 25 km, Cheile și Valea Latoritei oferă o priveliște de o frumusețe nebanuită, oferind și posibilitatea de a traversa munții prin Cheile Oltetului pentru a ajunge la Peștera Polovragi și Mănăstirea Polovragi și de aici la Peștera Muierii.

Valea Latoritei și Munții Latoritei adăpostesc în pădurile de pin și fag o varietate de plante și animale. Pentru protejarea speciilor rare, au fost create rezervații naturale precum: Iezerul Latoritei, Muntinu, Defileul Latoritei. Flora din această zonă cuprinde jnepeni, bujorul de munte, bulbucii de munte, angelica, floarea de colț precum și alte plante medicinale. Din fauna văii nu lipsesc ursul brun, cerbul carpatin, capra neagră, rasul, lupul, caprioarele.

Punctele de atracție ale văii sunt: Cascada Apa Spanzurată, Piatra Fetei, Lacul Petrimanu, Lacul Galben, Cascada Moara Dracilor, Lacurile Iezeru Latoritei și Violeta.

Scurtă descriere a Văii Latoriței

Valea Latoriței superioare se formează prin unirea a trei pâraie (Latorita de Sus, Latorița de Mijloc și Latorita de Jos). În aval de confluență, Latorița traversează un defileul montan adânc, după care se varsă în Lotru.

- Latorița de Sus, Latorița de Mijloc și Latorița de Jos

- Latorița de Sus izvorăște de sub versantul sudic al Vârfului Ștefanu (2053), în Șaua Ștefanu, în apropierea locului din care Drumul Strategic se desprinde din Transalpina. Cursul, care se desfășoară de la izvor la intrarea în Lacul Galbenu, descrie o vale pitorească dar greu accesibilă, "căzând" în două cascade, dintre care mai cunoscută și mai spectaculoasă este Cascada Moara Dracului (Moara Dracilor). La câteva sute de metri de Moara Dracului, în partea dreaptă a râului, se întâlnesc două lacuri glaciare: Iezerul Latoriței și Lacul Violeta. Arealul care cuprinde cele 2 cascade și cele 2 iezere este protejat, constituind Rezervația Iezerul Latoritei.

- Latorița de Mijloc, numită și Muntinu, este un curs de apă ce ia naștere din Iezerul Muntinu. Râul se varsă în Latorița de sus, între Cascada Moara Dracului și Lacul Galbenu.

- La nord de Vârful Urdele (2228 m), chiar de pe marginea Transalpinei, izvorăște Latorița de Jos, râul care poartă și numele de Urdele. Cursul Latoriței de Jos descrie de asemenea o vale pitorească, croindu-și drumul printre roci de granit, care pe alocuri formează praguri. Pe cursul Urdele, apar o serie de cascade, cea mai impresionantă dintre ele fiind Cascada Boroncioaia.

Până la Lacul Perimanu, Latorița de Jos și apoi Latorița, despart Munții Latoriței de Munții Parâng.

La confluența dintre Latorița de Sus și Latorița de Jos se găsește astăzi Lacul de acumulare Galbenu.

- Valea Latoritei

După confluența celor două Latorițe (Latorita de sus, Latorita de Jos), Valea Latoritei se încadrează într-un defileu montan străjuit de versanți abrupti și pietroși.

În aval de Lacul Galbenu, după cel de al doilea lac de acumulare (Lacul Petrimanu), un afluent de stânga al Latoriței (Râul Turcinu), chiar înainte de vărsare, formează o impresionată cascadă, numită Apa Spânzurată. Mai departe, Latorița traversează un defileu strâmt, printre cele mai frumoase din România. Pe acest parcurs, versanții sunt abrupti și stâncoși, pe alocuri cu aspect de chei. O parte din Defileul Latoriței (Cheile Latoriței), precum și zone largi adiacente din stânga (Munții Latoriței) și dreapta (Munții Căpățânii) s-au constituit în Rezervația Naturală Defileul Latoriței, numită și Pădurea Latoriței. În acest Defileu, Latorița curge printr-o albie de granit, cu aspect de jgheab monolitic, pe alocuri. Depășind versantul abrupt al culmii Repezi - Vânăta, Latorița ajunge la Ciunget, unde, după confluența cu Rudăreasa, valea se deschide. De aici, după un parcurs de încă 6 km, Latorita se varsă în Lotru, în locația cunoscută sub numele de Gura Latoriței. În trecut, cursul inferior al Râului Latorita era folosit pentru transportul buștenilor (plutărit). În acest scop au fost construite câteva stăvilare. Plutăritul a încetat ca activitatea, atât pe Lotru cât și pe Latorița, odată cu construcția sistemului energetic Lotru - Ciunget, care a schimbat radical debitul celor două râuri.

De la Lacul Galbenu, până la Gura Latoriței (DN 7A) Latorița este însoțită de un drum cu aspect forestier până spre Ciunget, de unde este asfaltat (DJ 701D).

Pe Râul Latorița s-au construit două baraje, care au format în spatele lor lacuri de acumulare; Lacul Galbenu și Lacul Petrimanu.

Lacuri si baraje

În secolul trecut pe Valea Lotrului s-au construit multe baraje din lemn, în vederea transportării buștenilor prin plutărit, procedeu care azi a fost abandonat. Locul lor a fost luat de alte baraje, construite din beton, în spatele cărora s-a acumulat apa, formând lacurile artificiale de interes hidroenergetic. Asemenea lacuri au fost construite pe teritoriul comunei Mălaia, care pe lângă interesul practic, prezintă și un scop turistic din ce în ce mai mult:

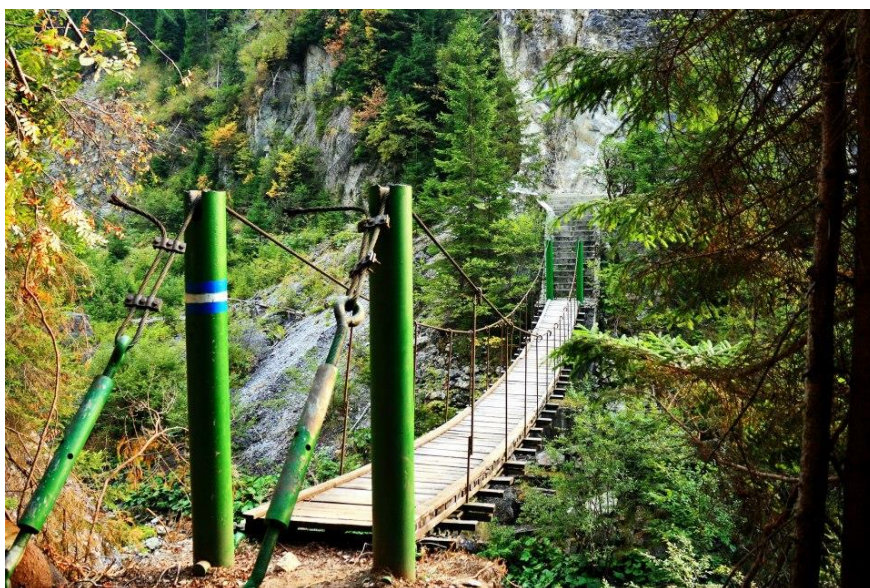
- Centrala-Baraj-Mălaia-este amplasată pe cursul inferior al râului Lotru, în perimetrul localității. Debitele turbinate în centrala Ciunget sunt reacumulate în lacul redresor Mălaia și valorificate energetic într-o centrală de mică putere. Această centrală cu o putere instalată 18 MW a fost pusă în exploatare în 1978 având ca scop pe lângă cel hidroenergetic și cel de agrement și are o producție de energie în an mediu hidrologic: 34 GWh..

- Barajul Brădișor este amplasat în albia râului Lotru la 16 km aval de CHE Mălaia; el reține debitele defluente în aval de centrala Mălaia, precum și debitele derivației Pascoia, creând acumularea Bradisor. Hidrocentrala Bradisor este o amenajare cu derivație sub presiune cu centrala subterană echipată cu 2 turbine Francis. Este ultima treaptă de cadere a amenajării râului Lotru. Debitul uzinat în centrala Bradisor este evacuat și dirijat în albia râului Olt, în aval de Gura Lotrului, prin galeria de fugă ce are o lungime de 13,2 km.

În zona Complexului Turistic Tudor Petrimanu, se află mai multe lacuri artificiale (de acumulare) sau naturale (glaciare).

- **Lacul Petrimanu** - Lac de acumulare construit în anul 1977 care alimentează Lacul Vidra. Lacul Petrimanu se găsește la altitudinea de 1130 m, între Muntele Pristosul și Muntele Petrimanu, cu o suprafață de 17 ha și 48 m adâncime. Lacul se termină în Barajul Petrimanu, înălțime 50m. Transportul apei către Lacul Vidra (1300m) se face prin pomparea (ridicarea) apei printr-o galerie subterană în Munții Latoritei. Lacul Petrimanu este bogat în pește (pastrav indigen sau curcubeu).

- **Lacul Galbenu** - Lac de acumulare care de asemenea alimentează Lacul Vidra. Se află în amonte de Lacul Petrimanu, la 1304m altitudine, între Muntele Balescu și Muntele Galbenu, având o suprafață de 17 ha și o adâncime de 49m. Barajul Galbenu are o înălțime de 60 de metri iar apa se transportă către Lacul Vidra printr-o galerie subterană în Munții Latoritei prin cadere naturală (captare gravitațională).

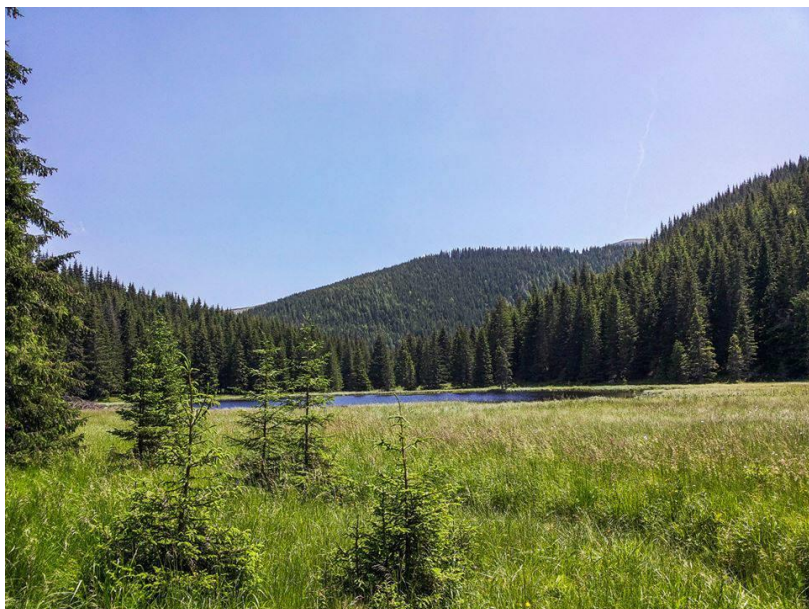

Pod peste Râul
Latorița în apropiere
de Barajul Galbenu

- **Lacul Iezerul Latoritei** este un lac glaciari situat la cea mai mica altitudine din tara (1530 m). Se afla in Rezervatia naturala Iezerul Latoritei, are o suprafata de 0,8 hectare si o adancime maxima de 1,5m.

Căi de acces : Din D.N.67 C Brezoi- Voineasa se urmează șoseaua către satul Ciunget ,se continuă cu drumul de pe valea Latorița (parțial modernizat), cca. 30 km., înspre lacurile Petrimanu și Galbenu. De la coada lacului Galbenu se urmează poteca nemarcată ,în susul văii Latorița de Mijloc.

Lacul Iezerul
Latoriței

- **Lacul Violeta** este un lac glaciari situat tot in Rezervatia naturala Iezerul Latoritei alaturi de Lacul Iezerul Latoritei– descoperit recent.

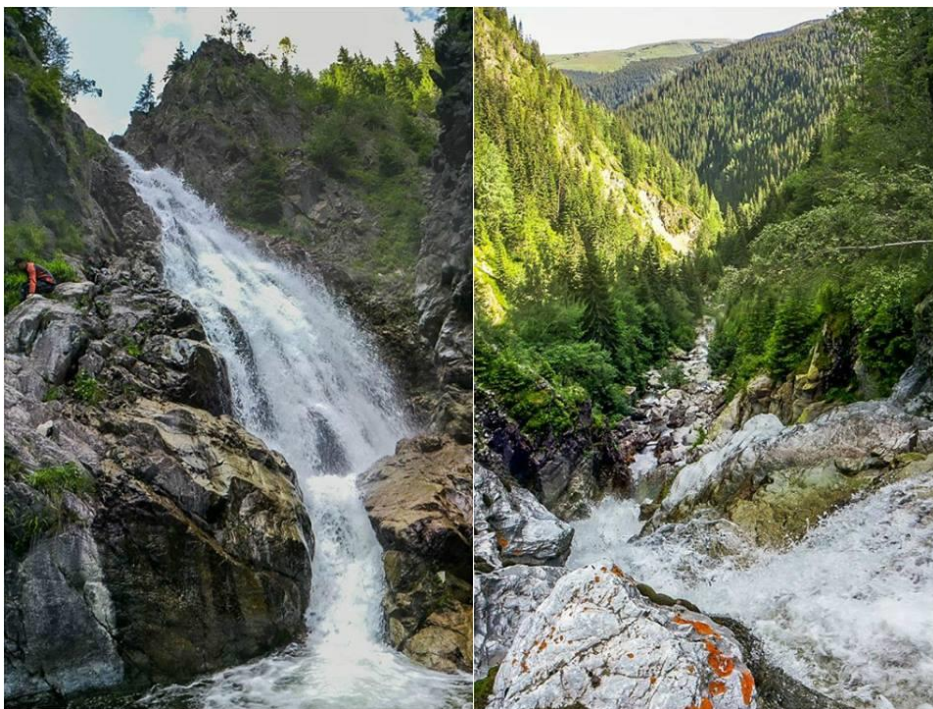
- **Lacurile Iezerul Muntinului** - sunt doua ochiuri de apa de unde izvoreste Latorita , situate la altitudinea de 1890m, propuse pentru a fi declarate rezervații naturale.

- **Lacul Negru** (Lacul Vulturilor) , situat pe versantul estic al vârfului Fratoștenu Mare la izvoarele Văii Rudăreasa , situat la altitudinea de 1 870 m , lung de 33 m și lat de 16 m sau . Este cunoscut și sub denumirea de **Lacul Fratoșteanu**.

Cascade

Peisajul din zona Muntilor Latoritei este completat de mai multe cascade, printre care cele mai importante sunt: Cascada Moara Dracilor, Cascada Boroncioaia si Cascada Apa Spanzurata.

Cascada Moara Dracilor este situata pe raul Latorita de sus si are o inaltime de 25 de metri. Cursul, care se desfășoară de la izvor la intrarea în Lacul Galbenu, descrie o vale pitorească dar greu accesibilă, "căzând" în două cascade, dintre care mai cunoscută și mai spectaculoasă este Cascada Moara Dracului (Moara Dracilor). La câteva sute de metrii de Moara Dracului, în partea dreaptă a pârului, se întâlnesc două lacuri glaciare: Iezerul Latoriței și Lacul Violeta. Arealul care cuprinde cele 2 cascade și cele 2 iezere este protejat, constituind Rezervația Iezerul Latoritei. Plecarea se face de la coada Lacului Galbenu, urmand firul raului Latorita de sus. Traseul este nemarcat.

Cascada Boroncioaia este situata pe raul Latorita de jos si are o inaltime de 25 de metri. Plecarea se face de la coada Lacului Galbenu. Traseul este nemarcat.

Cascada Apa Spanzurata este situata in Cheila Latoritei pe paraul Turcinu Mare, in versantul drept al vail.

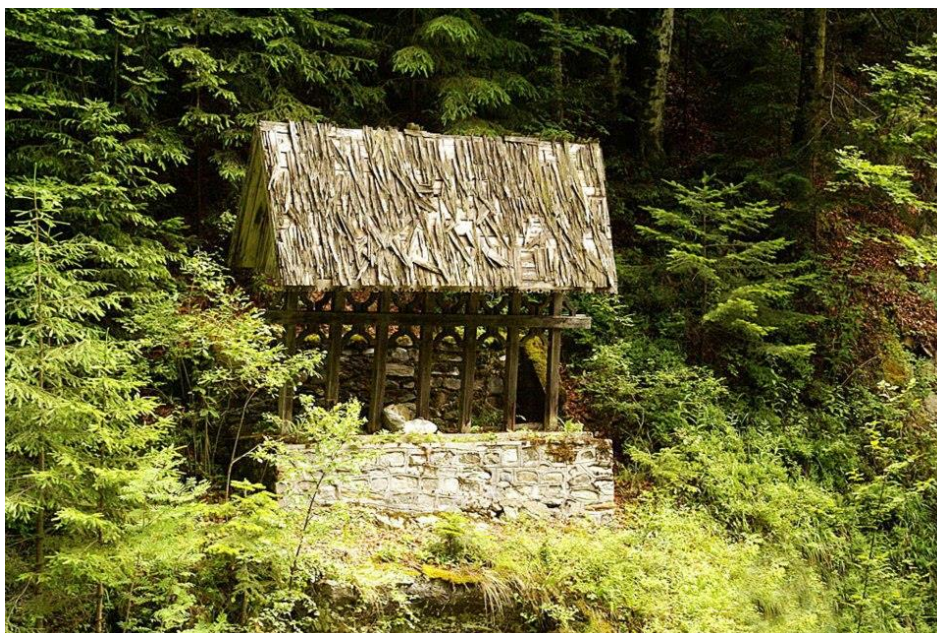
Are o inaltime de 35 de metri. Frumusetea cascadei se poate admira din masina, in drum spre Complexul Turistic Tudor Petrimanu.

Imagini cu Cascada
Apa Spânzurată

Monumentul "7 Crucii"

Monument ridicat în memoria unor muncitori uciși de o avalanșă în timpul amenajării Hidrocentralei Lotru-Ciuget.

Transalpina

Transalpina (DN 67C), cunoscută și sub numele de Drumul Regelui, este o sosea din Munții Parang, în Carpații Meridionali și străbate comuna Malaia în partea vestică.

Este cea mai înaltă sosea din România și din toți Munții Carpați, având punctul cel mai înalt în Pasul Urdele (la 2.145 m).

Drumul face legătura între orașele Novaci din județul Gorj și Sebes din județul Alba, practic fiind o legătură între Transilvania și Oltenia.

Transalpina străbate patru județe - Gorj, Valcea, Sibiu și Alba - traversând Munții Parang de la sud la nord, altitudinea cea mai mare având-o pe o porțiune de aproximativ 20 de km, în județul Valcea, unde se prezintă ca o "sosea de creastă".

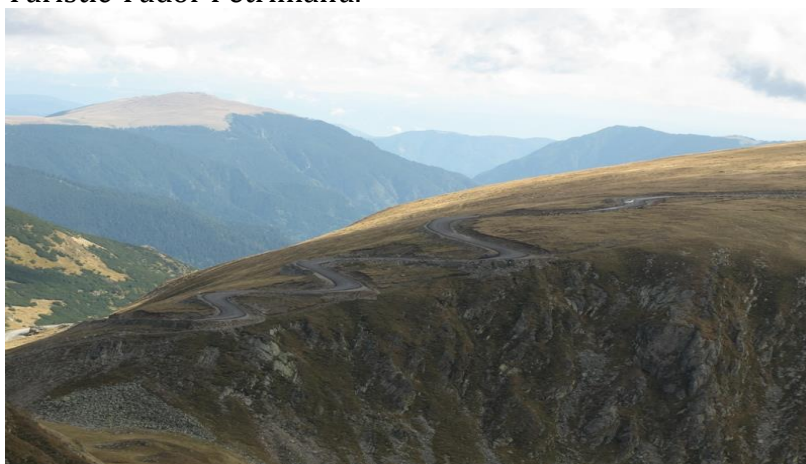
Peisajele pitorești pe care le străbate această sosea prin Munții Parang sunt unice.

Fiind un drum alpin este închis pe toată perioada de iarnă între Stațiunea Ranca și Obarsia Lotrului.

Drumul este asfaltat în totalitate și este accesibil pentru orice tip de autoturism.

Transalpina este un punct de plecare către mai multe obiective din Munții Latoritei cum ar fi: Rezervația naturală Miru - Bora, Rezervația Naturală Iezerul Latoritei, Creasta Munților Latoritei cu varfurile Stefanu (2051m), Bora (2055m), Puru (2049m), Fratosteanu Mare (2053m), Fratosteanu Mic (1979m), Repezi (2013m) dar și către Munții Parang: Lacul Calcescu/Galcescu, Rezervația Caldarea Calcescu/Galcescu, Varful Urdele (2228m), Varful Mohorul (2337m), Stațiunea Ranca.

Pentru iubitorii de aventură, se poate ajunge la Complexul Turistic Tudor Petrimanu din soseaua Transalpina, mergând pe drumul Strategic care parcurge creasta Munților Latoritei, din care se poate coborî la Lacul Galbenu pe un drum forestier practicabil doar pentru motoare enduro sau mountainbike. De la lacul Galbenu, drumul este pietruit și după 4 Km se ajunge la Complexul Turistic Tudor Petrimanu.

Varfuri si culmi

In Muntii Latoritei, principalele varfuri situate pe teritoriul comunei Malaia și în apropiere sunt: Varful Fratosteanu Mare - altitudine 2053 metri, Varful Bora - altitudine 2055 metri (aflat pe teritoriul comunei Voineasa , la granița cu Malaia), Varful Puru 2049 metri , Vârful Ștefanu – 2051m.

In Muntii Parang: cele mai accesibile varfuri din zona Complexului Turistic Tudor Petrimanu sunt Varful Urdele - altitudine 2228 metri si Varful Mohoru - altitudine 2337 metri.

In Muntii Capatanii: Varful Negovanu - altitudine 1946 metri, Varful Piatra Tarnovului Mare - altitudine 1846 metri si Varful Piatra Tarnovului Mic - altitudine 1825 metri, sunt cele mai accesibile varfuri din zona Complexului Turistic Tudor Petrimanu.

Sporturi de iarnă

In zona Complexului Turistic Tudor Petrimanu se poate practica schiatul pentru incepatori și săniuș.

Pentru avansati, se poate merge la noua partie de schi din noua statiune Transalpina Sky Resort aflata la o ora distanta cu masina, pe soseaua Voineasa - Obarsia Lotrului sau pe jos, pe la Lacul Galbenu si apoi prin drumul Strategic.

De asemenea, poate fi un loc de plecare catre noua partie de schi Mioarele din noua statiune Transalpina Sky Resort, cu punct de plecare din soseaua Voineasa - Obarsia Lotrului - Petrosani.

Această pârtie de ski inaugurata in anul 2012, este situata in Muntii Latoritei, pe versantii muntilor Coasta Benghii si Mioarele, avand altitudinea maxima la peste 2000 de metri.

De la Complexul Turistic Tudor Petrimanu se poate ajunge la aceasta partie prin 2 cai de acces: 1. Se merge cu masina de la Complexul Turistic Tudor Petrimanu prin Voineasa si in maxim o ora se ajunge la baza partiei. 2. Pentru iubitorii de aventuri, se poate merge cu masina de la Complexul Turistic Tudor Petrimanu pana la Lacul Galbenu (4 km) iar apoi, se urca pe drumul forestier care iese in drumul Strategic si se ajunge la punctul superior al telegondolei.

De asemenea, tot pentru iubitorii de aventuri, cu snowmobilul se poate ajunge in Curmatura Oltetului sau se pot traversa Muntii Latoritei, Varful Puru si se poate ajunge la Vidra.

De la punctul superior al telegondolei aflat la altitudinea de 2000 de metri, se poate parcurge creasta muntilor Latoritei: varfurile Stefanu (2051m), Bora (2055m), Puru (2049m), Fratosteanu Mare (2053m), Fratosteanu Mic (1979m), Repezi (2013m). De asemenea, se poate pleca catre Rezervatiile naturale Miru - Bora si Iezerul Latoritei.

Privelistile catre lacul Vidra dar si cu Muntii Parang, Muntii Lotrului si Muntii Cindrel, sunt unice.

2.11. Disfuncționalități (la nivelul teritoriului și localității)

La nivelul comunei Malaia întâlnim disfuncționalități legate de :

1. Dezechilibrul în dezvoltarea economică :

- interferențe funcționale nedorite între zona de locuit și zona cu amplasarea necontrolată a gaterelor (în Ciunget în vecinătatea pensiunilor turistice) ;
- traversarea comunei pe axa lungă de DN 7A (disfuncționalitate majoră privind traficul greu de tranzit și cel turistic);
- lipsa unui traseu ocolitor (de centură) ;
- infrastructura edilitară incompletă ;

2. Starea fondului construit existent

În general fondul construit al localității este de bună și foarte bună calitate datorită și interesului turistic pe care-l prezintă zona ; cu toate acestea punctual zona de locuit s-a apropiat prea mult de zona inundabilă .

În zona joasă a satului Săliște , pe pârâul Șasa se întâlnesc depuneri de aluviuni la confluența cu Lotrul .

3. Probleme sociale legate de lipsa locurilor de muncă și lipsa unor activități de servicii .
- nu există băci ; nu există bancomate ;
  - nu există agenții de șomaj , agenții de voiage;
  - nu există case de schimb valutar ;
  - nu există puncte de informare pentru cetățeni și nu există centru de consultață .
  - probleme de mediu .
  - decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii;
  - infrastructura de educație insuficientă și neadaptată standardelor moderne în materie;
  - dificultăți legate de integrarea minorității Romilor (rudari);
  - migrația masivă a tineretului datorită lipsei locurilor de muncă;
  - decalificarea specialiștilor din industria lemnului.

2.12. Necesități și opțiuni ale populației

Cerințele și opțiunile populației , precum și punctul de vedere al administrației publice locale asupra politicii proprii de dezvoltare a localității se referă la :

- introducerea în intravilan a terenurilor bune pentru construit în scopul realizării de locuințe sau dotări cu caracter privat – pensiuni agroturistice ;
- extinderea rețelelor de alimentare cu apă și realizarea infrastructurii de canalizare ;
- refacerea rețelei de drumuri , propunerea unei artere de centură pentru trafic greu în porțiunea situată în aval de barajul Malaia și școala Malaia ;
- crearea de noi locuri de munca;
- valorificarea zonelor destinate turismului ;
- sprijinirea microintreprinderilor, îmbunătățirea infrastructurii și calificarea resurselor umane ;
- dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea serviciilor sociale ;
- protecția și îmbunătățirea calității mediului .
- atragererea investitorilor străini ;
- necesitatea organizării unui sistem de transport în comun.

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

3.1. Studii de fundamentare

- Strategia de dezvoltare turistică a zonei montane Voineasa - Malaia
- Planul National de Actiune in Domeniul Energiei din surse regenerabile 2010 – 2020.
- Planul Judetean de Gestionare a Deseurilor .
- Studiu Geologic - SC Hidroelectrica S.A.

3.2. Evoluție posibilă , priorități

Realizarea în următorii ani a investițiilor deja demarate precum și a celor propuse în prezenta documentație, poate deschide perspective reale de dezvoltare pentru localitate, în ideea repopulării, a îmbunătățirii procentului de cadre pregătite care să ajute procesul de dezvoltare .

Recomandările reținute și menționate la pct. 2.12. al prezentei lucrări au fost introduse în cadrul Planului Urbanistic General și evidențiate în planșa de reglementări.

Ca priorități se pot semna:

- extinderea rețelelor de alimentare cu apă;
- realizarea etapizată a lucrărilor de canalizare ;
- rezolvarea intersecției între DN 7A și DJ 701 D ;
- propunerea unei centuri ocolitoare pentru trafic greu ;
- dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea serviciilor sociale ;

- atragererea investitorilor străini pentru recalificare și creare de noi locuri de muncă ;
- potențial pentru turismul montan și rural ("aventură montană" –schi , alpinism, speologie
- munții Lotrului, Căpătâni),turismul pentru vânătoare și pescuit (regiunea dispune de importante resurse cinegetice și piscicole) , turismul rural- zonele rurale oferă o veritabilă ospitalitate bazată pe mediul nepoluat, gastronomie de bună calitate.
- Dezvoltarea sectorului serviciilor va oferi oportunități pentru crearea de noi locuri de muncă;
- Potențial pentru agroturism;
- Dezvoltarea industriei lemnului (zona muntoasă dispune de resurse forestiere, precum și de facilitati de exploatare și transport competitive);
- Exploatarea potențialului agricol și rural, prin creșterea producției cu valoare adăugată ridicată, îmbunătățirea sistemelor de procesare și distribuție a produselor agro-alimentare și revitalizarea activităților meșteșugărești tradiționale în zonele rurale;
  - Reabilitare patrimoniu cultural – lucrări de întreținere și reparare la monumente .
  - Posibilă extindere a zonelor destinate amplasării pensiunilor turistice la Ciunget , la castelul de echilibru și Rudăreasa și la Malaia la Bucureasa ; pentru rezolvarea acestor propuneri este necesară întocmirea documentațiilor de urbanism faza PUZ premergătoare realizării investițiilor .

3.3 . Optimizarea relațiilor în teritoriu

3.3.1. Poziția localității în rețeaua județului

Situată în partea central-sudică a României, în partea de nord a județului Vâlcea, este încadrată între meridianele de 23°35' și 24°104' longitudine estică și între paralela de 45°204 și 45°244' latitudine nordică.

Localitatea Malaia cu satele ce o compun se află la o distanță de 23 km de Gura Lotrului (pe drumul european Rm. Vâlcea-Sibiu) și la 60 km de municipiul Rm. Vâlcea : Săliștea situată tot pe Lotru, la 9 km mai jos, respectiv Ciunget, așezat mai sus de Mălaia la 13 km, la confluența apelor Latorița și Rudăreasa.

Se învecinează în partea de nord-est cu comuna Voineasa, la sud cu județul Gorj, comunele Vaideeni, Costești, Bărbățești și orașele Horezu, Băile Olănești, iar la est cu orașul Brezoi.

3.3.2. Căile de comunicație și transport

Rutier

Legătura între localitățile învecinate se face doar pe cale rutieră prin transport în comun asigurat de firme autorizate sau particular .

Astfel la nivelul localității au fost aprobate prin Hotărâre de Consiliu Local Stații publice în fiecare sat component :

- Stația sat Săliște - Lângă Complexul Comercial , amenajată alveolă cu adăpost , bancă și coș de gunoi;
- Stație sat Săliște – Brădișor , lângă sediul CHE Brădișor , amenajată alveolă cu adăpost , bancă și coș de gunoi;
- Stație sat Malaia - Punct Plescioara - neamenajată;
- Stația sat Malaia – Centrul satului , amenajată alveolă cu adăpost , bancă și coș de gunoi;
- Stația Sat Malaia – Punct Preajba , lângă SC Fagia SRL , neamenajată ;
- Stație Gura Latoriței – Sat Ciunget , intersecția dintre DN 7A și DJ 701 D , amenajată alveolă cu adăpost , bancă și coș de gunoi;

Feroviar

Cea mai apropiată stație CFR se află pe teritoriul orașului Brezoi - CFR Lotru (Cale Ferată piatra Olt - Rm. Vâlcea – Sibiu) , situată la aprox. 20 Km de localitate.

3.3.3. Mutații intervenite în folosința terenurilor

În utilizarea terenurilor :

- Intervențiile se vor face numai prin păstrarea integrității mediului și protejarea patrimoniului natural și construit ;

- Pe terenurile agricole din intravilan se poate construi cu respectarea condițiilor impuse de lege și de Regulamentul de urbanism;
- Pe terenurile cu destinație forestieră este interzisă executarea de construcții și amenajări ; sunt admise cabane și alte construcții și amenajări destinate turismului , amplasate la liziera pădurilor , cu avizul Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și al Ministerului Turismului .
- Se interzice executarea de construcții în albiile minore ale cursurilor de apă, exceptând lucrările de poduri sau drumuri de traversare a cursurilor de apă .
- În zonele cu valoare peisagistică și zonele naturale protejate , autorizarea se va face cu avizul Ministerului Culturii , Mediului și al M.D.R.T.
- Măsurile și reglementări privind structura zonei , fondul construit , locuirea , instituțiile publice , aspectele spațial – perceptibile și compoziționale , protecția și conservarea mediului.

3.3.4. Lucrări majore prevăzute în teritoriu

- reabilitarea străzilor existente ;
- reabilitarea și continuarea infrastructurii edilitare ;

3.3.5. Deplasări pentru muncă

Aspectul important îl constituie navetismul și migrația externă , cea din urmă primind accente deosebite după integrarea României în UE. Fenomenul este amplu și are implicații multiple .

3.3.6. Accesibilitatea la trupurile intravilanului

Toate trupurile constituite în noul intravilan au accesibilitate ușoară la drumurile existente. Prin PUG au fost propuse drumuri colectoare, dar și posibile trasee de circulații carosabile și pietonale, care vor fi detaliate în documentații de urbanism.

3.3.7. Dezvoltarea în teritoriu a echipării edilitare

Continuarea extinderii rețelei de alimentare cu apă în toate satele componente;

Odată cu realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă se dorește și realizarea canalizării la nivelul întregii localități.

3.4. Dezvoltarea activităților

Economic

Creșterea economică a comunei este strâns legată de dezvoltarea infrastructurii – în special a căilor de comunicații precum și a utilităților și a infrastructurii de afaceri. Administrația locală a comunei este preocupată de asigurarea unui standard ridicat al calității vieții, de dezvoltarea unei infrastructuri sociale în concordanță cu nevoile actuale ale populației.

Peisajul pitoresc în care este așezată comuna atrage un mare număr de vizitatori. Mulți dintre aceștia și-au ridicat case de vacanță în zonă, iar alții chiar s-au stabilit definitiv aici. O atracție deosebită o reprezintă munții și lacurile din jurul comunei, ce oferă multiple posibilități de recreere și relaxare (drumeții, pescuit, plimbări cu barca ș.a.); Funcționează pe raza comunei 5 (cinci) pensiuni turistice și un han turistic, care constituie atracții pentru vizitatori, alături de monumentele și bisericile – monument istoric, de rezervația naturală Iezerul Laturitei, Fântâna Brătienilor. De altfel, zone de odihnă și agrement există pe tot teritoriul comunei. De admirat sunt și obiceiurile și tradițiile populare și gastronomia specifică. Administrația locală a comunei este interesată de crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii specifice activității de turism, în vederea valorificării resurselor turistice naturale și creșterii calității serviciilor turistice, sprijinind investițiile în amenajarea unor hoteluri, moteluri, pensiuni, case de vacanță restaurante cu specific local, baze sportive de iarnă, pârtii de schi, piste de snowboard, săniuțe, mountainbike, telescaun, alpinism, trasee montane, trasee forestiere, baze sportive de vară, centre de vânătoare, campinguri și tabere sportive, centre de pescuit ș.a.

Turism

Peisajul pitoresc în care este aşezată comuna atrage un mare număr de vizitatori. Mulţi dintre aceştia şi-au ridicat case de vacanţă în zonă, iar alţii chiar s-au stabilit definitiv aici. O atracţie deosebită o reprezintă munţii şi lacurile din jurul comunei, ce oferă multiple posibilităţi de recreere şi relaxare (drumeţii, pescuit, plimbări cu barca ş.a.); Funcţionează pe raza comunei cinci pensiuni turistice şi un han turistic, care constituie atracţii pentru vizitatori, alături de monumentele şi bisericile – monument istoric, de rezervaţia naturală Iezerul Laturitei, Fântâna Brătienilor. De altfel, zone de odihnă şi agrement există pe tot teritoriul comunei. De admirat sunt şi obiceiurile şi tradiţiile populare şi gastronomia specifică. Administraţia locală a comunei este interesată de crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii specifice activităţii de turism, în vederea valorificării resurselor turistice naturale şi creşterii calităţii serviciilor turistice, sprijinind investiţiile în amenajarea unor hoteluri, moteluri, pensiuni, case de vacanţă restaurante cu specific local, baze sportive de iarnă, pârtii de schi, piste de snowboard, săniuţe, mountainbike, telescaun, alpinism, trasee montane, trasee forestiere, baze sportive de vară, centre de vânătoare, campinguri şi tabere sportive, centre de pescuit ş.a.

Comuna Malaia a fost cuprinsă în proiectul „**Strategia dezvoltării turistice a zonei montane Voineasa – Mălaia - Obârşia Lotrului – Vidra -Transalpina –Petrimanu**”.

Scopul strategiei este - Dezvoltarea turistică integrată a zonei

Directii de dezvoltare:

1. Dezvoltarea, extinderea si cresterea capacitatii infrastructurii de acces si a retelelor de utilitati in zona Voineasa – Mălaia - Ranca
2. Crearea, dezvoltarea, extinderea, modernizarea si cresterea capacitatii facilitatilor turistice, de agrement si sport
2. Protectia mediului inconjurator
3. Siguranta turistica si facilitati de prim-ajutor
4. Dezvoltarea resurselor umane in zona montan - turistica .
5. Promovare turistica

Strategia va fi implementata prin intermediul a patru proiecte principale:

1. **Proiectul nr. 1 Proiect de sprijin complex pentru dezvoltarea turistica integrata a arealului Transalpina** (ne - generator de venit)
2. **Proiectul nr. 2 Iarna Olimpica pe Transalpina – 2022** (generator de venit)
3. **Proiectul nr. 3 Summer sports & adventure on great Transalpina area** (generator de venit)
4. **Proiectul nr. 4 Promovare turistica si dezvoltarea resurselor umane** (ne - generator de venit)

Obiectivele strategice propuse prin proiect vor fi dezvoltate şi pe teritoriul comunei Malaia :

Obiectiv 1. Dezvoltarea si crearea de noi cai de acces si a retelei de utilitati catre obiectivele turistice importante din zona Voineasa – Mălaia - Obarsia Lotrului - Vidra – Transalpina – Petrimanu – Galbenu – Ranca.

Se vor crea /reabilita / moderniza / consolida caile de acces rutiere sau pietonale (poteci montane) catre principalele puncte de de interes turistic din arealul Voineasa –Mălaia - Obarsia Lotrului – Vidra – Transalpina – Petrimanu - Ranca.

Acolo unde este cazul:

- se vor realiza noi cai de acces rutiere si pietonale, inclusiv puncte de trecere (poduri , podeţe) ;
- se va asigura alimentarea cu energie electrica pentru iluminatul public dar si pentru alimentarea cu energie electrica a hotelurilor sau centrelor de sport si agrement din zona;

- se vor realiza mai multe statii de captare si epurare in aceasta zona turistica iar reseaua rutiera si de apa-canal va fi ramificata acolo unde este nevoie pentru ca dezvoltarea turistica sa nu puna in pericol mediul inconjurator. Se va asigura(moderniza DJ) accesul rutier la lacul Galbenu.

Prin acest obiectiv proiectul de dezvoltare va include (fara a se limita la) urmatoarele elemente concrete:

I. Asigurarea cu utilități a zonei

- a) Se va asigura conectarea la reseaua de alimentare cu energie electrica linie de 110 kva. (Hidrocentrala Ciungetu-Petrimanu),
- b) Energie electrica – retea de aprox 12 km – Lacul Petrimanu – Lacul Galbenu - Varful Mioarele- buclă pe pârția de schi cu reseaua de 20 kva. (Ramificatie cu posibilitate de racord la RANCA)
- c) Apa – canal (captare din Raul Latorita - din lacul realizat la 1900 m)
- e) Se va asigura alimentarea cu energie electrica si racordarea la reseaua publica de apa-canal-statie de epurare a locatiilor / zonelor turistice (hoteluri, pensiuni turistice, cabane, centre sportive si de agrement, zone comerciale si de alimentatie publica)

II. Reabilitarea drumurilor si realizarea de noi puncte de acces

- a) DJ 701 D Lacul Petrimanu – Lacul Galbenu – spre rezervația naturală Iezerul Latoritei – aprox. **4 KM**. Se va asigura accesul rutier si pista de biciclete pana la Lacul Galbenu.
- b) Amenajare Potecă Turistica – aprox. **4km** pista de cicloturism. Lacul Galbenu - rezervația naturala Iezerul Latoritei - jonctiune cu pârția de schi. Mioarele
- c) Amenajare turistica pentru “drumul strategic”
- d) Alte cai de acces necesare dezvoltarii turistice

Obiectiv 2: Dezvoltarea domeniului schiabil : **Scopul** proiectului este crearea cadrului necesar pentru transformarea arealului Voineasa – Vidra – Obarsia Loturlui – Malaia – Galbenu – Ranca intr-un cadru adecvat practicarii sporturilor de iarna la nivel competitional, sportiv si de agrement

Vor fi extinse facilitatile de tele-gondola, tele-scaun si tele-ski pe noi trasee de partie in zona Drumul Regelui - Transalpina – Ranca (Gorj).

Extinderea domeniului schiabil se va realiza preponderent pe teritoriul comunei Malaia, in vederea interconectarii domeniului schiabil al statiunii Ranca cu cel din Statiunea Vidra – Obarsia Lotrului. Vor fi incluse trasee pe Muntele Muntinu, Coasta Benghii , Fratoșteanu , Petrimanu , Urdele, Muntele Cioara, Igoiu - Micaia , Groapa Malăii . Extinderea domeniului schiabil va favoriza cresterea investitiilor in domeniul hotelier si al alimentatiei publice, al sectorului sport si agrement si al serviciilor conexe. Extinderea domeniului schiabil v-a duce la cresterea lungimii pârtiilor, pe diferite grade de dificultate. Se pot organiza concursuri pentru sporturi de iarnă. Se va asigura alimentarea cu energie electrica si racordarea locatiilor turistice (hoteluri, pensiuni turistice, cabane, centre sportive si de agrement) la reseaua publica de apa-canal-statie de epurare.

Obiectiv 3: Optimizarea si modernizarea conditiilor turistice si de explorare - vizitare a cadrului natural montan

Se vor amenaja puncte de relaxare si vizitare turistica publice: puncte de bellvedere, puncte de observatie / monitorizare / fotografiere, **foisoare, parcar rutiere. Parcarile rutiere propuse** pe

traseul Transalpina vor fi dotate cu adaposturi pentru ploaie, foisoare pentru servirea mesei si spatii pentru comerciantii de produse apicole si traditionale, rustice etc. Se va asigura alimentarea cu energie electrica si iluminat public pentru aceste facilitati turistice. Se vor organiza **camping-uri publice** cu imprejmuire, supraveghere video, foisoare pentru servirea mesei, vor fi conectate la reseaua de energie electrica si telecomunicatii. Acolo unde este posibil vor fi conectate si la reseaua de apa - canal - statie de epurare sau se vor realize toalete publice cu facilitate de epurare ape uzate.

Principalele locatii ce impun realizarea de parcare publice, campinguri, iluminat public si spatii pentru dezvoltare comercial-turistica, cu conectare la reseaua de utilitati:

1. Realizare parcare auto la coada Lacului Galbenu, 500 locuri.
2. Realizare parcare auto pe platou vf Cărbunele, 250 locuri.
3. Realizare parcare auto pe platou saua Stefanu , 250 locuri.

Obiectiv 4. Investitii pentru sanatate si siguranta turistica

Se vor construi **puncte Salvamont** conectate la reseaua de utilitati (energie electrica si apa-canal-statie de epurare). Daca nu este posibila conectarea la reseaua de utilitati, se vor folosi echipamente pentru surse regenerabile: eolian& solar, stocare energie electrica suplimentara in baterii.

Se vor construi **refugii montane**, in zona Transalpinei, dotate cu truse medicale, paturi si energie electrica (posibil din surse regenerabile - eolian & solar, cu stocare pe baterii de mare capacitate, se asigura iluminat nocturn si incalzire electrica iarna) : vf Puru , Varful Bora cota 2055 m, Vf Carbonele, Saua Stefanu, cota 1650 pe platoul Latoritei, vf Urdele .

Se va asigura supraveghere video pe catarge de mare inaltime pentru siguranta turistilor in zonele mai izolate ale traseelor si in punctele cheie ale partiei de ski - alimentare cu energie electrica din sursa eolian&solar si transmitere a datelor prin unde radio direct in serverul de monitorizare al punctelor Salvamont. Camerele video vor putea fi manipulate unghiular din centrul de comanda Salvamont.

Se vor construi **puncte de prim ajutor / Salvamont si jandarmerie montana** conectate la reseaua de utilitati si telecomunicatii.

Amenajare CENTRU-DISPECERAT- (Salvamont –jandarmerie) PETRIMANU si dotare cu echipamentele de salvamont specifice, inclusive dotarile medicale si de telecomunicatii necesare.

Crearea facilitatilor sportive si de agrement necesare petrecerii timpului liber dar si activitatilor, antrenamentelor si competitiei sportive in anotimpul cald.

Crearea de mini-baze sportive in aer liber - Lacul Galbenu – construirea unei baze sportive : terenuri pentru diverse sporturi, dotate cu nocturna dar si cu acoperire retractabila pentru zilele ploioase (tenis de camp cu tribune si observator arbitraj ; terenuri mini-fotball ; terenuri de bermington, mese de tenis, panou pentru catarari, tir cu arcul si alte activitati sportive in cele patru locatii de mini-baze sportive).

Obiectivul 5. Promovarea turistica - Se va realiza un portal turistic on-line pentru promovarea facilitatilor si oportunitatilor turistice ale zonei. Se va asigura conectarea hotelurilor, cabanelor, centrelor sportive si de agrement la principalele site/uri turistice si agentii de turism. Site/ul va cuprinde o descriere extinsa a elementelor geografice si a rezervatiilor naturale din zona. Se vor face cunoscute publicului larg facilitatile turistic-sportive si de agrement din zona. Site/ul va fi disponibil in principalele limbi europene. Nu in ultimul rand site/ul va fi un puternic instrument de atragere a investitorilor in zona prin prezentarea facilitatilor create prin acest proiect si a oportunitatilor de afaceri.

Agricultura

Datorită condițiilor de relief, agricultura se practică pe suprafețe mici, pentru nevoile localnicilor.

Sunt posibile investiții în dezvoltarea pomiculturii; Există pe raza comunei peste 150 ha de teren disponibil amenajării unor plantații de pomi fructiferi, putând fi obținute aici fructe integral organice;

Cele peste 2989 ha de pășune fac oportune investițiile în dezvoltarea sectorului zootehnic al comunei, prin amenajarea unor ferme sau microferme de creștere organizată a animalelor și încurajarea asociațiilor de producători;

Zona în care este așezată comuna fiind nepoluată, dispunând de o bogată și diversificată floră spontană, recomandă investițiile în apicultură. Există în prezent peste 100 de familii de albine, numărul acestora putând crește în condițiile dotării cu un centru de colectare, prelucrare și valorificare a produselor apicole;

Se pot realiza investiții în diverse activități economice: ferme de melci, struți, fazani, păuni, iepuri, melci, porumbei, herghelii ș.a., în care să fie angrenată forța de muncă disponibilă din comună;

O activitate desfășurată pe teritoriul comunei Malaia care ar putea lua amploare, datorită rețelei hidrografice bogate, este cea de creștere a păstrăvului și lostriței în captivitate (extinderea păstrăvărilor existente sau înființarea altora).

Industria agroalimentară:

Se pot realiza investiții în următoarele domenii: centre de tăiere-abatorizare, carmangerii, unități de colectare și prelucrare a laptelui, a pieilor, a lânii ș.a.;

Industria energetică

Este reprezentată de centralele hidroelectrice de la Brădișor, Malaia și Ciunget.

Pe teritoriul comunei Malaia, mai precis pe cursurile de apă Priboioasa și Repedea sunt date în funcțiune 3(trei) Microhidrocentrale.

Există autorizație de construire pentru încă 10 MHC amplasate pe râurile Repedea, Latorița, Priboioasa, Păscoaia și Rudăreasa.

Se pretează Microhidrocentrale și pe râurile cu debit mare – Malaia, Lotru, Pârâul Grotului.

3.5. Evoluția populației

5.1.1. Estimarea evoluției populației

La nivelul anului 2012 populația totală stabilă a Comunei Malaia era de 1928, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 1.930 de locuitori.

Majoritatea locuitorilor sunt români (97,24%). Pentru 2,7% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (97,01%). Pentru 2,64% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională

5.1.2. Estimarea resurselor de muncă

Concentrarea forței de muncă este în energie (Hidroelectrică, Microhidrocentrale), în prestări servicii, în exploatarea forestieră, silvicultură, construcții, comerț, turism, dulgherie.

Odata cu propunerea de dezvoltare turistică, prin atragerea investitorilor se vor crea noi locuri de muncă și vor fi prevăzute centre pentru formarea personalului în domeniul industriei turistice în zona Montana (cursuri pentru bucatari, ospatari, lucratori în turism, salvamontisti, cursuri de prim - ajutor, monitori pentru ski, alpinism, cursuri de limbi străine și utilizarea calculatorului etc.).

Administrația locală a comunei este preocupată de asigurarea unui standard ridicat al calității vieții, de dezvoltarea unei infrastructuri sociale în concordanță cu nevoile actuale ale populației.

3.6. Organizarea circulației

În Comuna Malaia , circulația majoră este reprezentată de drumul național DN7A Brezoi – Petroșani , care parcurge localitatea pe o lungime de aprox. 15 km , cuprinzând satele Săliștea și Malaia .

Pe teritoriul localității Ciunget , circulația majoră este reprezentată de drumul județean DJ 701 D , care intersectează drumul național DN 7 A la limita cu comuna Voineasa , unde există și o alunecare activă nerezolvată .

Pentru comuna Malaia se propun lucrări de :

Întreținere și modernizare a rețelei de străzi și drumuri.

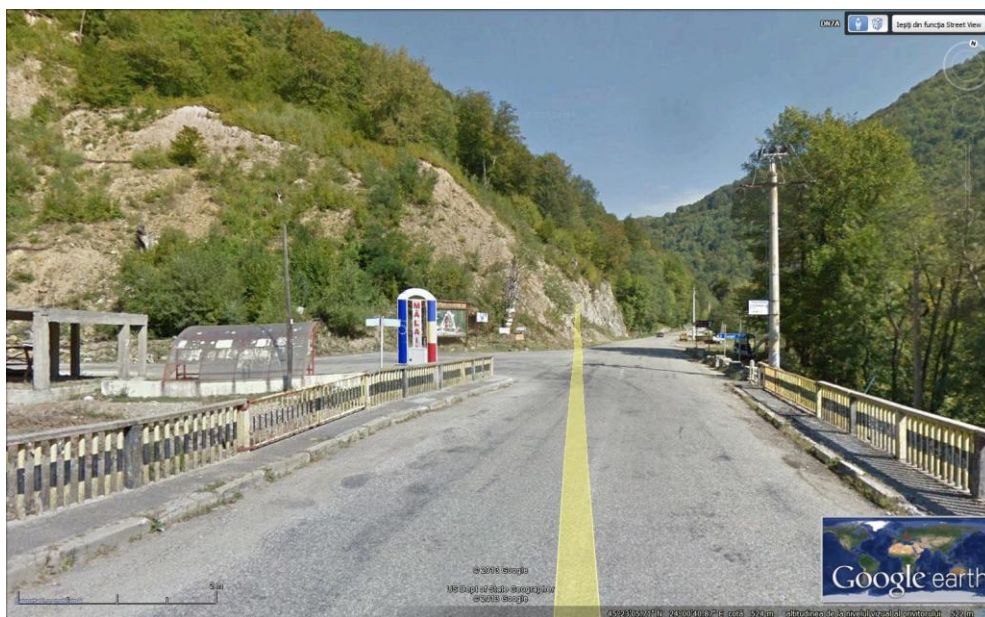
Extinderea trotuarelor în zonele cu circulație pietonală majoră.

Rezolvarea unei artere centură pentru trafic greu între aval Baraj Malaia și școala Malaia ;

Rezolvarea intersecției drumului național 7A cu drumul județean 701 D constând în marcarea și semnalizarea direcțiilor de mers;

Direcția dinspre Voineasa spre Malaia , respectiv Ciunget

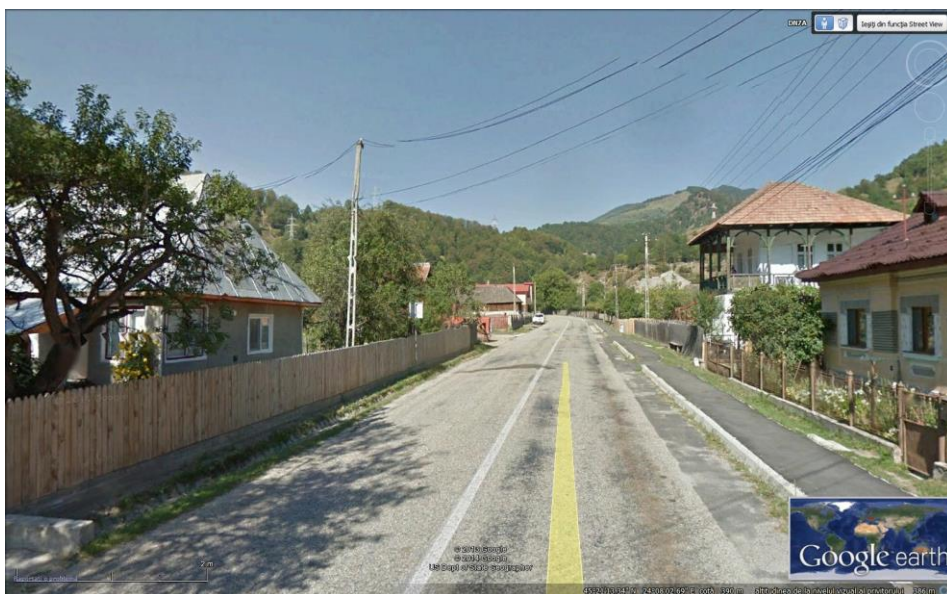

Direcția dinspre Malaia spre Voineasa , respectiv Ciunget

Pe toată lungimea Drumului Național 7A ce traversează comuna Malaia de la km 11+775 până la km 30+930 , zona adiacentă drumului național este cuprinsă atât în intravilan , cât și în extravilan .

Partea carosabilă are o lățime de 6,00 m – 7,00 m cu două benzi asfaltate incluzând și banda de încadrare . Partea carosabilă este mărginită pe o parte de trotuar , iar pe cealaltă parte de șanțuri pentru preluarea apelor pluviale . Aceste șanțuri sunt de două tipuri : înierbate , deschise și betonate , acoperite cu rigole beton. De menționat este faptul că trotuare sunt doar în zonele centrale ale satelor Săliște (pe aprox. 345m) de la Km 13 +590 – KM13+935 și Malaia (pe aprox. 1320 m) KM 23 +430 – KM 24+750.

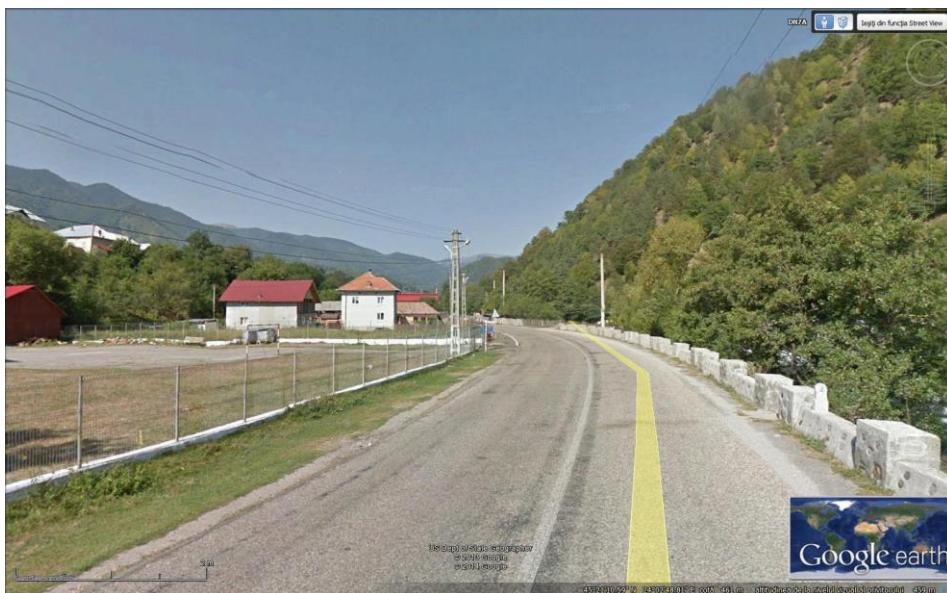

Imagine Satul Săliște - amenajare trotuar pe partea dreaptă a carosabilului și rigolă înierbată pe partea stângă.

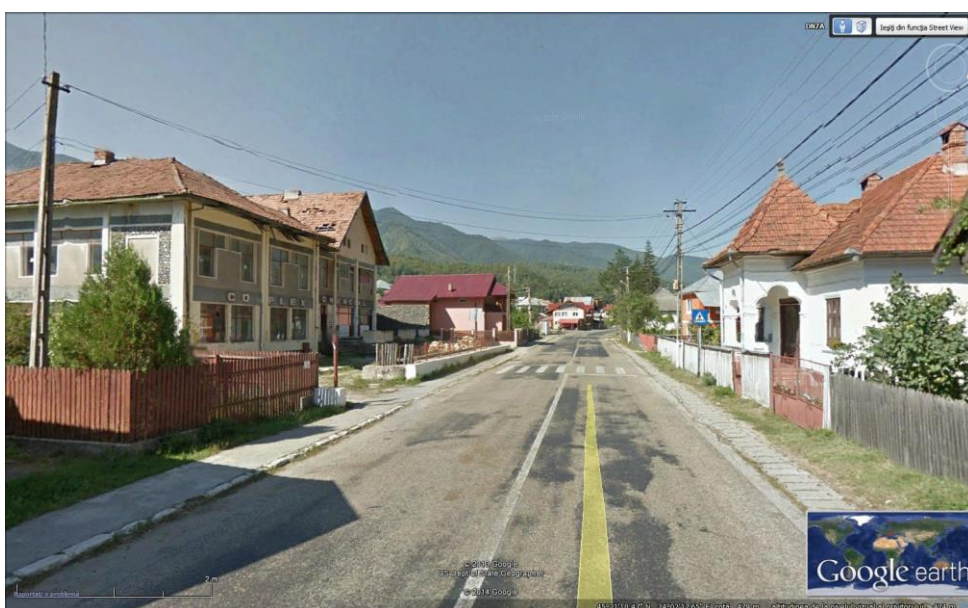

Imagine Satul Săliște

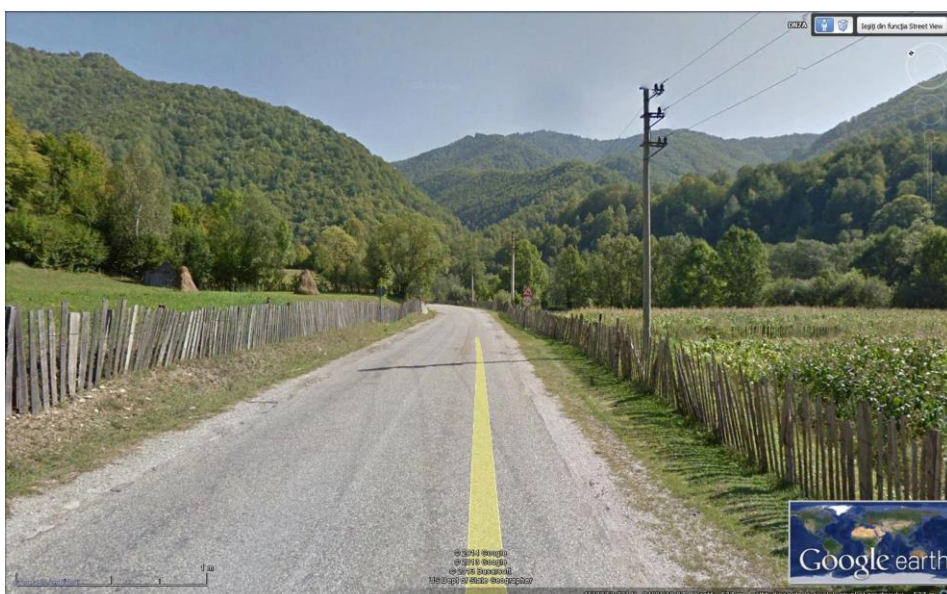

Imagine Satul Malaia (Școala)

Imagine Satul Malaia - amenajare trotuar pe partea stângă a carosabilului și rigolă betonată acoperită pe partea dreapta.

Imagine Satul Ciunget

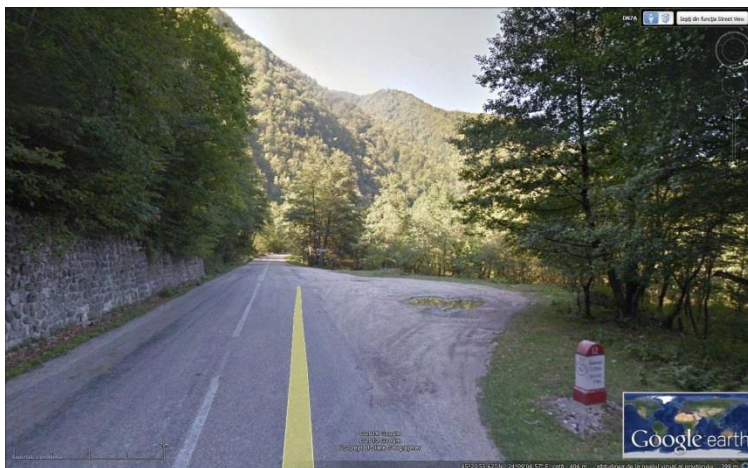
**POZIȚII KILOMETRICE INTRAVILAN – EXTRAVILAN DE-A LUNGUL
DRUMULUI NAȚIONAL DN 7A.**

POZ. KILOMETRICĂ	Propunere de introducere DN 7A in intravilan prin prezenta documentatie PUG
20+400 - 20+500	Propus in Intravilan
20+680 - 20+870	Propus in Intravilan
27+150 - 27+430	Propus in Intravilan
28+600 – 28+740	Propus in Intravilan

POZ. KILOMETRICĂ	Situatia propusa a Drumului National (intravilan / extravilan) in urma reactualizarii documentatie PUG pt. Com. Malaia
11+775	Extravilan - intrare in localitatea Malaia
11+775 - 12+150	extravilan
12+150 - 12+310	intravilan
12+310 - 12+765	extravilan
12+765 - 14+160	intravilan
14+160 - 15+135	extravilan
15+135 – 15+355	intravilan
15+355– 20+400	extravilan
20+400 – 20+500	intravilan
20+500 – 20+680	extravilan
20+680 – 21+50	intravilan
21+50 – 23+430	intravilan
23+430 - 24+750	intravilan
24+750 – 26+000	extravilan
26+000 – 26+400	intravilan
26+400 – 27+150	extravilan
27+150 – 28+185	intravilan
28+185 – 28+440	extravilan
28+440 – 28+740	intravilan
28+740 – 29+585	extravilan
29+585 – 29+900	intravilan
29+900 - 30+930	extravilan
30+930	Extravilan – limita administr. cu com. Voineasa

POZ. KILOMETRICĂ	Situația existentă intravilan /extravilan înainte de reactualizarea documentatiei PUG com. Malaia
11+775	Extravilan - intrare in localitatea Malaia
11+775 - 12+150	extravilan
12+150 - 14+385	intravilan
14+385 - 14+940	extravilan
14+940 – 15+950	intravilan
15+950– 20+870	extravilan
20+870 – 26+450	intravilan
26+450 – 27+430	extravilan
27+430 – 28+600	intravilan
28+600 – 29+585	extravilan
29+585 – 29+900	intravilan
29+900 – 30+515	extravilan
30+515 – 30+730	intravilan
30+730 – 30+930	extravilan
30+930	Extravilan – limita administr. cu com. Voineasa

BORNA KILOMETRICĂ 12

BORNA KILOMETRICĂ 13

BORNA KILOMETRICĂ 14

BORNA KILOMETRICĂ 15

BORNA KILOMETRICĂ 16

BORNA KILOMETRICĂ 17

BORNA KILOMETRICĂ 18

BORNA KILOMETRICĂ 19

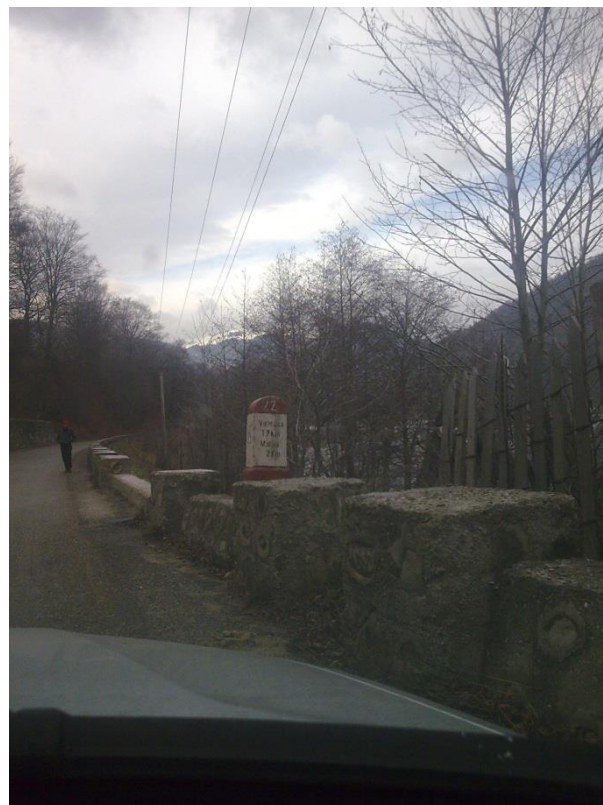

BORNA KILOMETRICĂ 20

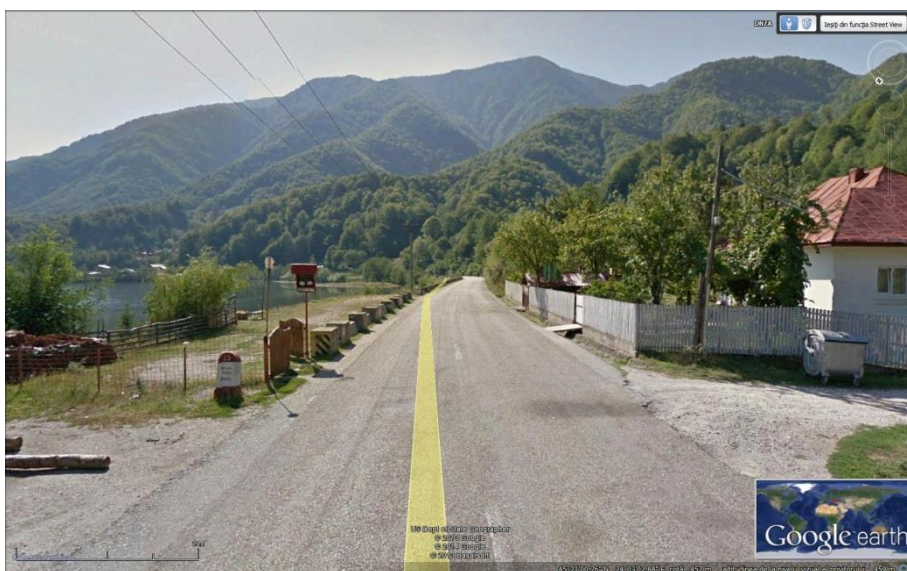

BORNA KILOMETRICĂ 21

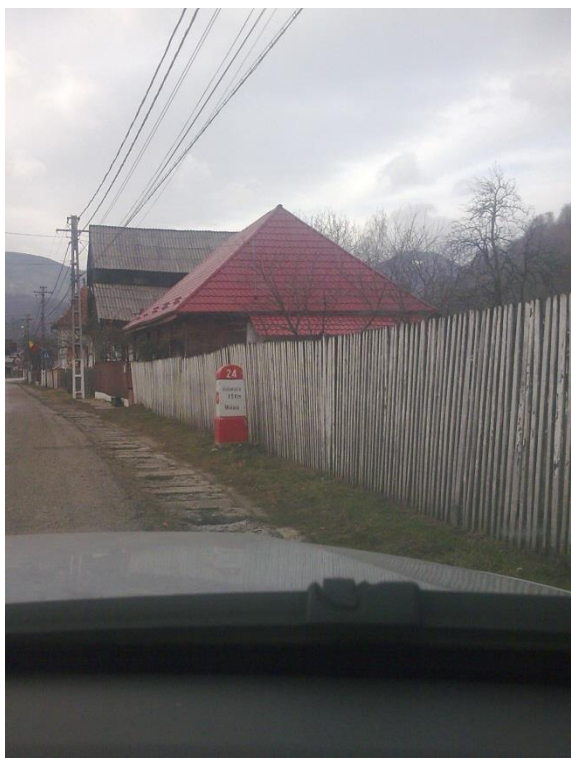

BORNA KILOMETRICĂ 22

BORNA KILOMETRICĂ 23

BORNA KILOMETRICĂ 24

BORNA KILOMETRICĂ 25

BORNA KILOMETRICĂ 26

BORNA KILOMETRICĂ 28

BORNA KILOMETRICĂ 28

BORNA KILOMETRICĂ 29

BORNA KILOMETRICĂ 30

CLASIFICAREA ȘI ÎNCADRAREA STRĂZILOR

În localitățile rurale, lățimea zonei străzii în care se includ trotuarele și suprafețele de teren necesare amplasării lucrărilor anexe (rigole, spații verzi, semnalizare rutieră, iluminat și rețele publice) se stabilește prin documentațiile de urbanism și regulamentele aferente, în concordanță cu caracteristicile traficului actual și de perspectivă și cu normele tehnice în vigoare.

Localitatea Malaia are legături în cadrul județului și cu restul țării pe cale rutieră și pe cale ferată din Orașul învecinat Brezoi.

Drumurile de pe teritoriul Comunei Malaia vor respecta prevederile legale în vigoare.

În localități rurale drumurile se clasifică în raport cu intensitatea traficului și cu funcțiile pe care le îndeplinesc :

Drumuri principale ;

Drumuri secundare .

Distanțele între împrejurimile proprietăților situate de-o parte și de alta a drumurilor principale este de 11,00 m și de 9,00 m pentru drumuri secundare .

Drumurile naționale, județene și comunale își păstrează categoria funcțională din care fac parte, fiind considerate continue în traversarea localităților, servind totodată și ca străzi. Modificarea traseelor acestora în traversarea localităților se poate face numai cu acordul administratorului drumului respectiv, în concordanță cu planul urbanistic aprobat. În cazul drumurilor de interes național se va obține și acordul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței.

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța dintre gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 26 m pentru drumurile naționale, de minimum 24 m pentru drumurile județene și de minimum 20 m pentru drumurile comunale.

Zona drumului public cuprinde: ampriza, zonele de siguranță și zonele de protecție.

Ampriza drumului este suprafața de teren ocupată de elementele constructive ale drumului: parte carosabilă, trotuare, piste pentru cicliști, acostamente, șanțuri, rigole, taluzuri, șanțuri de gardă, ziduri de sprijin și alte lucruri de artă.

Zonele de siguranță sunt suprafețe de teren situate de o parte și de cealaltă a amprizei drumului, destinate exclusiv pentru semnalizarea rutieră, pentru plantare rutieră sau alte scopuri legate de întreținerea și exploatarea drumului, pentru siguranța circulației ori pentru protecția proprietarilor, situate în vecinătatea drumului. Din zonele de siguranță fac parte și suprafețele de teren destinate asigurării vizibilității în curbe și intersecții, precum și suprafețele ocupate de lucrările de consolidări ale terenului drumului și altele asemenea.

În afara localităților

Zonele de siguranță ale drumurilor sunt cuprinse de la limita exterioară a amprizei drumului până la:

- 1,50 m de la marginea exterioară a șanțurilor, pentru drumurile situate la nivelul terenului;
- 2,00 m de la piciorul taluzului, pentru drumurile în rambleu;
- 3,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea până la 5,00 m inclusiv;
- 5,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea mai mare de 5,00 m.

Realizarea de culturi agricole sau forestiere pe zonele de siguranță este interzisă. Zonele de protecție sunt suprafețele de teren situate de o parte și de alta a zonelor de siguranță, necesare protecției și dezvoltării viitoare a drumului. Limitele zonelor de protecție sunt prevăzute în tabelul de mai jos :

Categoria drumului	Autostrăzi	Drumuri naționale	Drumuri județene	Drumuri comunale
Distanța de la axul drumului până la marginea exterioară a zonei drumului (m)	50	22	20	18

Zonele de protecție rămân în gospodărirea persoanelor juridice sau fizice care le au în administrare sau în proprietate, cu obligația ca acestea, prin activitatea lor, să nu aducă prejudicii drumului sau derulării în siguranță a traficului prin:

- a) neasigurarea scurgerii apelor în mod corespunzător;
- b) executarea de construcții, împrejurimi sau plantații care să provoace înzăpezirea drumului sau să împiedice vizibilitatea pe drum;
- c) executarea unor lucrări care periclitizează stabilitatea drumului sau modifică regimul apelor subterane sau de suprafață.
- d) practicarea comerțului ambulant în zona drumului, în alte locuri decât cele destinate acestui scop.

Organizarea circulației feroviare

Nu e cazul

Organizarea circulației pietonale

Odată cu rezolvarea circulației carosabile se propune și rezolvarea circulației pietonale : realizarea unor trotuare , alei pietonale, etc.

3.7. Intravilan propus . Zonificare funcțională . Bilanț teritorial

Ca urmare a necesităților de dezvoltare a localității, prezentate în “Analiza situației existente”, precum și pe baza concluziilor studiilor efectuate de către proiectant, a hotărârii organelor de conducere a localității, s-a modificat intravilanul conform pieselor desenate.

La baza modificărilor operate, au stat în primul rând necesitățile populației privind construcțiile, necesități exprimate la adresa Consiliului Local, a primarului, precum și previziunile elaborate de către conducerea localității .

De asemenea, se au în vedere noi suprafețe de teren care, în urma discuțiilor amintite cu autoritățile locale, au modificat intravilanul existent.

Limita intravilanului propus include toate suprafețele de teren ocupate de construcții precum și suprafețele necesare dezvoltării localității pe o perioadă de 10 ani.

Teritoriul intravilan a fost împărțit în unități teritoriale de referință UTR – uri , fiecare unitate teritorială de referință având unu sau mai multe trupuri .

Acestea sunt zone convenționale din localitate care prezintă caracteristici similare din punct de vedere funcțional și morfologic și aceleași tendințe de dezvoltare.

Pentru unitățile teritoriale de referință cu caracteristici similare s-a formulat pentru aplicare același set de prescripții.

Analizând situația existentă și ținând cont de opțiunile de dezvoltare ulterioară , s-a propus noua limită a intravilanului. Pentru etapa actuală s-a propus o delimitare mai clară a zonelor , urmând ca în etapele ulterioare , fiecare zonă extinsă să facă obiectul unui studiu aprofundat (P.U.Z , P.U.D.) .

Categorii de intervenții propuse :

În structura funcțională :

- Zona centrală cu funcțiuni complexe de interes public;
- Zonă instituții publice și servicii ;
- Zonă de locuințe și funcțiuni complementare locuirii cu clădiri P , P+ 1 ,max. P+ 2 ;
- Zonă de unități agricole ;
- Zonă destinată turismului pastoral ; în general amplasat în gol alpin lângă stâne;
- Zonă destinată turismului , caselor de vacanță , pensiunilor;
- Zona industrială ;
- Zona de sport , agrement,spații verzi;
- Zonă de gospodărie comunală ;
- Zonă pentru echipare tehnico – edilitară
- Zonă pentru căi de comunicații și construcții aferente ;
- Alte zone (terenuri agricole , neconstruite - neproductive , ape)

Zona centrală a comunei Malaia este situată în Satul de centru – Malaia între străzile Podul Șipotului și Brădet și cuprinde principalele dotări ale comunei : Primăria , Cămin Cultural , Bibliotecă , Grădiniță , Poștă , Brutărie, Cabinet Medical, Farmacie , Magazin .

Zona de locuințe si funcțiuni complementare reprezintă zona cu cea mai mare suprafață din teritoriul intravilan și este reprezentată de tipuri variate de locuințe :

- locuințe individuale tradiționale , în general vechi , cu un regim de înălțime parter sau Parter + 1 Etaj, multe cu o suprafață locuibilă mare , dar în general lipsite de dotările tehnico – edilitare, în special canalizare;
- locuințe individuale moderne ;
- locuințe de serviciu colective realizate în perioada desfășurării lucrărilor hidroenergetice – Cinget ;

Cele două tipuri de locuințe (tradiționale și moderne) au comportamente fizice diferite : clădirile vechi , tradiționale sunt construite în sistem deschis , adică respiră (trăiesc împreună cu mediul înconjurător , aer , apă , climă) , în schimb cele moderne sunt construite în sistem închis (izolate față de mediul înconjurător , etanșe la aer, apă și ventilație).

Construcțiile moderne au apărut la începutul secolului XX, odată cu apariția betonului armat. Construcțiile noi trebuie să respecte prevederile actuale de eficiență energetică, dar trebuie să folosească și sistemele sustenabile (materiale naturale, tehnologii pentru surse alternative), tehnici compatibile între ele și care nu afectează climatul interior. Construcțiile noi trebuie să se integreze coerent în aspectul general al zonei.

Din cauza reliefului de deal și munte, dezvoltarea localității s-a făcut linear, de-a lungul drumului național și râului Lotru (Săliște și Malaia), drumului județean și Văii Latorița (Ciunget), s-a solicitat introducerea în intravilan a tuturor suprafețelor de teren bune de construit și care nu prezintă risc natural de alunecare sau inundație.

Prin prezentul PUG se propune îmbunătățirea confortului în ansamblurile de locuit existente, renovarea și modernizarea acestora și racordarea la rețeaua edilitară a localității.

Zona de instituții publice și servicii

Instituțiile publice și de servicii se găsesc în toate satele comunei Malaia.

Zonă de unități agricole

În mare parte activitățile agricole desfășurate pe teritoriul comunei Malaia se rezumă la creșterea animalelor (stâne așezate pe munte în goluri alpine) și păstrăvului. Există păstrăvărie în Satul Malaia – barajul Brădișor, în satul Săliște, pe pâraul Șasa.

Zonă destinată turismului pastoral

Sunt terenuri propuse a fi introduse în intravilan în apropierea stânelor și zonelor de pășunat pentru posibilitate de turism pastoral, amenajare camping-uri, refugii turistice, foișoare de observație.

Zonă destinată turismului, caselor de vacanță, pensiunilor

Strategia de dezvoltare turistică a zonei montane Voineasa - Malaia cuprinde o serie de propuneri în ceea ce privește turismul montan.

Extinderea domeniului schiabil se va realiza preponderant pe teritoriul comunei Malaia, în vederea interconectării domeniului schiabil al stațiunii Ranca cu cel din Stațiunea Vidra – Obarsia Lotrului. Vor fi incluse trasee pe Muntele Muntinu, Igheiu- Micaia, Vf. Fratoșteanu, Petrimanu, Coasta Benghii, Golul alpin Urdele, Culmea Igoiu, cracul Curmătura și Groapa Malăii.

Extinderea domeniului schiabil va favoriza creșterea investițiilor în domeniul hotelier și al alimentației publice, al sectorului sport și agrement și al serviciilor conexe.

Vor fi extinse facilitățile de tele-gondola, tele-scaun și tele-ski pe trasee de partii amintite în zona Malaia.

În punctele groapa Malăii și Vf. Fratoșteanu sunt propuse zone pentru dezvoltări turistice: dotări turistice- servicii, agrement, pensiuni, închiriere, material sportiv etc; în aceste puncte nu se acceptă construcții destinate caselor de vacanță.

De altfel pe traseul Transalpinei, mai precis în golul alpin Muntinu Mare și Muntinu Mic sunt propuse zone destinate parcurilor și comerțului (desfacere produse tradiționale, mici activități meșteșugărești locale, puncte de relaxare, puncte de bellvedere, observație, monitorizare, fotografiere, etc).

O altă zonă destinată turismului (agrement, servicii, case de vacanță, loc de campare), se propune pe valea Latorița de Sus, la locul de sosire al pârtiilor de schi de pe Muntinu Mare și Coasta Benghii.

Zone destinate amplasării de case de vacanță și pensiuni turistice sunt propuse și în Satul Ciunget, de-o parte și de-alta a Văii Latoriței, pe Valea Repedea și Rădăreasa, la Castelul de echilibru, și în apropierea Barajelor Galbenu și Petrimanu.

Zonă industrială

Cea mai mare zona industrială de pe teritoriul comunei se găsește în satul Ciunget , unde sunt comasate mai multe unități : Hidroelectrică S.A. , Hidroserv S.A. , Energomontaj S.A.

Punctual există mici unități particulare – în general pentru prelucrarea lemnului , iar pe Valea Repedea și Priboioasa funcționează 3 Microhidrocentrale ;

Zonă de sport , spații verzi , agrement

În localitatea Malaia există spații verzi de-alungul drumurilor principale , spații pentru sport și agrement (terenuri de sport) , spații plantate de protecție (protecția cursurilor de apă ,culoare de protecție față de infrastructura tehnică,plantații - perdea de protecție destinate cu prioritate ameliorării climatului din vecinătatea zonei agro - industriale).

Amenajările sportive ale localității se reduc la existența unor terenuri de sport particulare (Tabara Brădișor , Hidroelectrică) și o bază sportivă în localitatea Malaia , modernizată .

Nu există locuri de joacă pentru copii .

Zona gospodărie comunală

Gropile de gunoi existente în fiecare sat component au fost închise , iar depozitarea deșeurilor se face controlat pe platforme betonate și în containere special achiziționate.

Există cimitire în fiecare sat component , așezate de obicei lângă Bisericele localității.

Zonele de gospodărie comunală – cimitire sunt delimitate clar și au protecție sanitară.

Zona construcțiilor tehnico - edilitare

Toate dezvoltările turistice din arealul Malaia – Voineasa vor fi asigurate cu utilități .

Se va asigura conectarea la rețeaua de alimentare cu energie electrică linie de 110 kva. (Hidrocentrala Ciungetu-Petrimanu),

Energie electrică – rețea de aprox 12 km – Lacul Petrimanu – Lacul Galbenu - Varful Mioarele- buclă pe pârția de schi cu rețeaua de 20 kva.

Apa – canal (captare din Raul Latorita - din lacul realizat la 1900 m)

Se va asigura alimentarea cu energie electrică și racordarea la rețeaua publică de apă-canal-stație de epurare a locațiilor / zonelor turistice (hoteluri, pensiuni turistice, cabane, centre sportive și de agrement, zone comerciale și de alimentare publică).

Toate rețelele electrice aeriene de medie și înaltă tensiune se instituie culoare de protecție.

Zonă căi de comunicație rutieră și construcții aferente

Cuprinde atât căile de comunicație existente , cât și propunerile de noi trasee de drumuri pentru dezvoltarea turistică a localității.

Astfel se vor crea , reabilita , moderniza , consolida caile de acces rutiere sau pietonale (poteci montane) către principalele puncte de interes turistic din arealul Voineasa –Mălaia - Obarsia Lotrului – Vidra – Transalpina – Petrimanu - Ranca.

Acolo unde este cazul se vor realiza noi cai de acces rutiere și pietonale, inclusiv puncte de trecere (poduri) pentru a asigura accesul către areale de interes turistic, inclusive spre rezervații naturale.

- DN67C *TRANSALPINA* - "Drumul Strategic"

- DJ 701 D Lacul Petrimanu – Lacul Galbenu – spre rezervația naturală Iezerul Latoritei – aprox. **4 KM**. Se va asigura accesul rutier și pista de biciclete până la Lacul Galbenu.

- Amenajare Potecă Turistică – aprox. **4km** pista de cicloturism. Lacul Galbenu - rezervația naturală Iezerul Latoritei - joncțiune cu pârția de schi Mioarele

Alte zone (terenuri agricole în intravilan , neproductive)

Terenurile agricole din intravilan sunt destinate folosinței locuitorilor ca și spațiu pentru mică agricultură : grădină , livadă , teren arabil .

Terenurile neproductive situate preponderent în vecinătatea apelor ocupă suprafețe mici ;

este necesar ca aceste terenuri să intre într-un proces de renaturare .

În utilizarea terenurilor :

Intervențiile se vor face numai prin păstrarea integrității mediului și protejarea patrimoniului natural și construit ;

Pe terenurile agricole din intravilan se poate construi cu respectarea condițiilor impuse de lege și de Regulamentul de urbanism;

Pe terenurile cu destinație forestieră este interzisă executarea de construcții și amenajări ; sunt admise cabane și alte construcții și amenajări destinate turismului , amplasate la liziera pădurilor , cu avizul Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și al Ministerului Turismului .

Se interzice executarea de construcții în albiile minore ale cursurilor de apă , exceptând lucrările de poduri sau drumuri de traversare a cursurilor de apă .

În zonele cu valoare peisagistică și zonele naturale protejate , autorizarea se va face cu avizul Ministerului Culturii și al M.L.P.C.T.

Măsură și reglementări privind structura zonei , fondul construit , locuirea , instituțiile publice , aspectele spațial – perceptibile și compoziționale , protecția și conservarea mediului.

Se vor face studii de lotizare și parcelare și se vor completa cu construcții noi (în funcție de solicitările populației) , se vor realiza studii geotehnice.

Se vor întocmi PUZ –uri și PUD-uri pentru zonele introduse în intravilan pentru a stabili regula de construire .

În urma reactualizării suportului topografic bază de date grafică digitală prin scanare - digitizare - vectorizare (preluare și prelucrare imagini satelitare) s-au obținut următoarele suprafețe :

BILANȚ TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR DIN INTRAVILANUL PROPUȘ

ZONE FUNCȚIONALE	SUPRAFAȚA (ha)	PROCENT % din total INTRAVILAN
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	274,70 ha	39,65 %
LOCUINȚE PERMANENTE /SEZONIERE și TURISM (locuințe , Pensiuni , case de vacanță , mic comerț, alimentație publică, prestări servicii și cultură)	110,00 ha	15,92 %
AGREMENT și SERVICII SEZONIER , OCAZIONAL	17,40 ha	2,52 %
DOTĂRI TURISTICE MONTANE	54,40 ha	7,87 %
PARCĂRI ȘI SERVICII	25,60ha	3,70 %
TURISM PASTORAL – AMENAJARE CAMPING	11,22 ha	1,62 %
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	17,30 ha	2,50 %
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	17,00 ha	2,46 %
INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	23,00 ha	3,35 %
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT din care : - RUTIER - AERIAN	29,20 ha - 28,60 ha - 0,60 ha	4,23 %
SPAȚII VERZI , SPORT AGREMENT, PROTECȚIE	23,94 ha	3,46 %
CONSTRUCȚII TEHNICO- EDILITARE	5,00 ha	0,72 %
GOSPODĂRIE COMUNALĂ , CIMITIRE	0,30 ha	0,04 %
TERENURI OCUPATE DE RELEU RADIO –TELEEMISIE	0,40 ha	0,05 %

TERENURI AGRICOLE ÎN INTRAVILAN	52,13 ha	8,45 %
APE	6,00 ha	0,87 %
PĂDURI	0,00 ha	0,00 %
TERENURI VEGETAȚIE JOASĂ	23,72 ha	3,43 %
TERENURI NEPRODUCTIVE	0,50 ha	0,07%
TOTAL INTRAVILAN PROPUȘ	691,25 ha	100,00%

TERENURI DUPĂ CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ

TERITORIU ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ										
	AGRICOL (HA)				NEAGRICOL (HA)						TOTAL
	ARABIL	PĂȘ.	FÂN.	LIV.	PADURE	VEG TANARA+ TUFIȘURI +ZONE VERZI	APE	DRUM	CURȚI Constr	NEPRO DUCTIV	
EXTRAVILAN	7,90	7332,19	207,07	18,00	28 521,68	1 770,40	283,52	180,22	12,37	239,35	38 569,75
INTRAVILAN	42,00	178,11	194,00	1,20	0,00	59,30	6,00	29,20	127,44	0,05	691,25
TOTAL	49,90	7510,30	401,07	69,20	28 521,68	1 829,70	289,52	209,42	139,81	240,40	39 261,0
% DIN TOTAL	22,04 %				77,96 %						
INTRAVILAN PROPUȘ											691,25

RAPORT TERENURI - DUPĂ CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ

GRUPA	CATEGORIA	SUPRAFAȚA (ha)	TOTAL (ha)
AGRICOL	ARABIL	49,90 ha	8 079,79 ha
	PĂȘUNI	7510,30 ha	
	FÂNEȚE	401,07 ha	
	VII		
	LIVEZI	69,20 ha	
NEAGRICOL	PĂDURI	28 521,68 ha	31 181,21 ha
	APE	289,52 ha	
	CURȚI CONSTRUCȚII	139,81 ha	
	NEPRODUCTIV	240,40 ha	
TOTAL			39 261,00 ha

3.8. Măsurile în zonele cu riscuri naturale

Din punct de vedere al riscurilor naturale, Comuna Malaia poate fi afectată de inundații și de alunecări. Inundațiile sunt generate de torenți pe fiecare curs de apă în parte, respectiv pe afluenții Lotrului și Latoriței.

Sunt necesare lucrări de corecție a torenților în:

Satul Malaia – Pârâul Izvor - Pârâul Murgului;

- Valea Satului;

- Valea Grotului;

Satul Săliște - Pârâul Sașa;

Satul Ciunget - Rudăreasa – Pârâul Vacii.

La nivel local pentru situații de urgență se propun măsuri de apărare împotriva inundațiilor după cum urmează:

- măsuri de avertizare, alarmare a populației la primirea avertizărilor hidrologice și metereologice (alarmări cu sirene amplasate la: Căminul cultural din Malaia, La Ciunget UE Lotru și la Săliște – la Școala cu clasele I – IV și magazin Săliște; La primirea prognozei se supraveghează lucrările hidrotehnice în pericol și se aduc materiale de intervenție;

- la atingerea cotei de inundație se vor institui măsuri de urmărire a fenomenelor cu frecvență și atenție sporită, cu supravegherea permanentă a punctelor critice și transmiterea rapoartelor

informative zilnice privind situația inundațiilor ; Dacă fenomenul persistă , după supraînălțarea locală cu saci de nisip se aplică măsuri de evacuare a oamenilor și bunurilor din zonele periclitate ;

- în faza de apărare la ghețuri se vor mobiliza forțe , utilaje și materiale din stocul de apărare în zona punctelor critice ; se va evacua populația și bunurile materiale din zonele inundate;
- la atingerea cotei de pericol se va apela la asigurarea asistenței medicale , a cazării și alimentației populației evacuate și asigurarea pazei bunurilor din zonele afectate; În caz de avarie la construcții sau la descărcări de debite mari prin albia relativ goală se anunță comandamentele de protecție civilă .

- adăposturi de protecție civilă se pot organiza la : Cămin Cultural Malaia , Complex Ciunget și Cămin Cultural Săliște .

- pentru situații de urgență există surse de apă pentru paza și securitatea incendiilor :

- la Malaia   - Hidrant de incendiu ;
                     - rampă pentru autospeciale – pct. Școala Malaia din râul Lotru
- la Ciunget   - rampă autospeciale – Valea Latorița
                     - Hidrant de incendiu la uzina electrică Lotru ;
- Săliște   - Hidrant de incendiu la stația electrică de transformare

Impotriva alunecărilor se propun măsuri generale cum ar fi :

- lucrări de stabilizare a terenurilor (împăduriri , exploatare judicioasă agrotehnică);
- lucrări de stabilizare a drumurilor (ziduri de sprijin , drenuri);
- lucrări de corecție a torenților care la ploi torențiale afectează atât infrastructura de drumuri , cât și proprietățile învecinate.
- gestionarea judicioasă a fondului forestier ;
- împăduriri;
- respectarea legislației în vederea autorizării și executării construcțiilor ;
- respectarea normelor de depozitare și manipulare a carburanților ;
- se vor lua măsuri de instituire a zonelor protejate la : monumente istorice , rezervații naturale , monumente de arhitectură , măsuri de protecție sanitară a rezervoarelor de apă , cimitirelor , etc.

3.9. Dezvoltarea echipării edilitare

Gospodărirea apelor

Din cauza configurației terenului , la ploi torențiale , afluenții principalelor cursuri de apă , prezintă debite ridicate . Din acest motiv , localitatea intră în categoria celor afectate de inundații provocate de cursuri de apă de suprafață.

La ploi abundente și de durată , un pericol de inundații îl prezintă și barajele construite pe cursul râului Lotru.

Alimentare cu apă

Alimentarea cu apă și canalizarea constituie o problemă majoră pentru fiecare localitate din Județ , deci și pentru Comuna Malaia .

Nu este rezolvată problema în întregime a alimentării cu apă a localității.

Pentru Satul Ciunget și Săliște a fost depus proiect pe fonduri pentru alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat. Dacă acest proiect nu primește finanțare , va trebui ca aceste lucrări să se realizeze cu fonduri proprii , începând cu captarea din Pârâul Sașa pentru alimentare cu apă a satului Săliște . Și în satul Ciunget au fost realizate lucrări de aducțiune cu forțe proprii .

Pe viitor este necesară continuarea lucrărilor de aducțiune a apei în satul Ciunget , cu captare din cele două surse Pct. Frasin – existent și Pct. Padina – în lucru. Această sursă de apă rezolvă 50% din populația satului Ciunget , restul de 50% folosesc surse proprii.

Și în satul Săliște sunt necesare lucrări de extindere și reabilitare a sistemului de alimentare cu apă .

S-au efectuat reparații la captarea din punctul Valea Grotului (Brădet).

Este necesară refacerea în întregime a captării de apă din Valea Satului .

Rețeaua de alimentare cu apă în satul Malaia s-a extins în punctul Izvor , peste râu în punctul Școală cu trecere în punctul Decindea .

Pentru viitor se impune reabilitarea acestui sistem de alimentare cu apă astfel încât apa furnizată să fie potabilă. Sunt necesare următoarele lucrări :

- captare ,
- stație de tratare (filtrare + clorinare),
- reconditionarea rezervoarelor existente ,
- înlocuirea conductelor uzate cu conducte noi .

Canalizare

În comuna Malaia nu există lucrări de canalizare în sistem centralizat.

Până în prezent Primăria Comunei Malaia nu a inițiat nici-o documentație în ceea ce privește rezolvarea preluării apelor uzate menajere și pluviale. În anul 2009 a avut loc o tentativă de inițiere a unei licitații publice pentru servicii de proiectare și consultanță „ Dezvoltarea integrată a spațiului rural al comunei Malaia , Județul Vâlcea prin înființarea sistemului de canalizare și epurare ape uzate menajere , modernizarea sistemului de alimentare cu apă și îmbunătățirea rețelei de drumuri locale în satele Malaia , Ciunget și Săliște” . Procedura a fost anulată .

Este interzis evacuarea apelor uzate menajere aferente gospodăriilor în santurile naturale existente pe drumuri , ca apoi să ajungă în emisarii naturali : Latorita și Lotrul .

Pe viitor se impune rezolvarea următoarelor probleme :

- preluarea controlată a apelor uzate menajere , printr-o rețea de canalizare ;
- epurarea apelor uzate menajere , astfel încât să corespundă prevederilor din NTPA – 001 , pentru a putea fi deversate în emisari.

Datorită configurației terenului și a amplasării satelor , rezolvarea canalizării se va face pe fiecare sat în parte . Se vor respecta normele sanitare în vigoare astfel : amplasarea stațiilor de epurare ape uzate menajere trebuie să respecte distanța corespunzătoare față de zonele de locuit – aprox. 300 m; această distanță se poate micșora în urma realizării unui Studiu de Impact sau se vor realiza sisteme centralizate prevăzute cu module de epurare containerizate a căror apă epurată astfel încât să corespundă prevederilor din NTPA – 001 , pentru a putea fi deversate în emisari (100 m pentru stații de epurare modulare – containerizate) .

Până la rezolvarea canalizării în sistem centralizat , toți locuitorii comunei Malaia sunt obligați să adopte alte soluții de evacuare ape uzate pentru protejarea mediului și a sănătății ; astfel se vor folosi instalații de preepurare sau fose septice vidanjabile , care vor trebui să corespundă normelor în vigoare : amplasarea la cel puțin 10 m față de cea mai apropiată locuință ; instalațiile să fie întreținute în bună stare de funcționare iar vidanjul să se descarce în cea mai apropiată stație de epurare ape uzate .

Alimentare cu energie termică

Comuna Malaia nu dispune de sistem de încălzire centralizat , exceptând blocurile de locuințe de la Hidroelectrică care dispun de încălzire cu centrală electrică .

Pe viitor locuitorii comunei preferă centralele individuale pe combustibil solid .

Ținând cont de normele europene, măsuri pentru protecția mediului, atât locuitorii cât și agenții economici și administrativi ar trebui să treacă la utilizarea surselor alternative atât pentru prepararea agentului termic pentru încălzire (biomasă, pompe de căldură) precum și pentru prepararea apei calde menajere (panouri solare).

Alimentare cu energie electrică

Se propune extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică pentru grupul de locuințe din satul Malaia , aflat în intravilan situat peste râul Lotru .

Se propune modernizarea iluminatului public pe arterele principale ale localității.

Se va asigura conectarea la rețeaua de alimentare cu energie electrică linie de 110 kva. (Hidrocentrala Ciungetu-Petrimanu) pentru toate dezvoltările propuse în arealul Malaia - Voineasa

Extinderea rețelei de Energie electrică –aprox 12 km – Lacul Petrimanu – Lacul Galbenu - Varful Mioarele- buclă pe pârția de schi cu rețeaua de 20 kva. (Ramificație cu posibilitate de racord la RANCA)

Se va asigura alimentarea cu energie electrică a zonelor turistice (hoteluri, pensiuni turistice, cabane, centre sportive și de agrement, zone comerciale și de alimentare publică) .

Terenurile și obiectivele existente aflate în zona de protecție și siguranță a LEA 220 kV DC Sibiu - Lotru , conform PUG aflat în vigoare se găsesc în intravilanul localității ; actuala documentație de reactualizare PUG + RLU Comuna Malaia propune scoaterea acestora din intravilan . Amplasamentele respective sunt poziționate pe traseul LEA 220 kV DC Sibiu – Lotru între stâlpii 5 – 7 ; 20 -21 ; 23-28, ; 32 – 35 ; 52 – clădiri stația electrică Brădișor ; 54 -55 ; 57 – 60.

Justificarea scoaterii din intravilan a terenurilor și construcțiilor aflate în zona de protecție și siguranță a LEA 220 kV decurge din faptul că anterior eliberării autorizațiilor de construire nu s-a solicitat prin Certificatele de Urbanism avizul Transelectrica , nerespectându-se legislația în vigoare.

Toate obiectivele identificate în zonele de protecție și de siguranță ale LEA 220 kV DC Sibiu – Lotru , trebuiau să aibă întocmite Studii de Coexistență , precum și materializarea în teren a lucrărilor rezultate din aceste studii .

Se vor institui zone de protecție la liniile electrice (LEA 20 KV, LEA 110 KV, LEA 220 KV) , la centralele și stațiile electrice .

Culoarele de protecție la liniile aeriene sunt stabilite conform normativelor în vigoare , sunt evidențiate în piesele desenate , iar pentru obținerea autorizării lucrărilor în vecinătatea sau sub liniile electrice , se va obține obligatoriu avizul Societății Electrică .

Distanțele între conductorii LEA în orice poziție și orice parte a clădirilor se vor stabili pe baza studiilor de strictă specialitate .

Telefonie

Pentru moment comuna Malaia este acoperită cu :

- telefonie digitală (Romtelecom) pentru toate satele componente ; pentru viitor se propune extinderea rețelei telefonice pentru toate locuințele care nu beneficiază de acest serviciu și bineînțeles doresc acest lucru.

- telefonie mobilă Connex și Orange : semnal parțial pentru sat Malaia și integral pentru satul Ciunget .

Gospodărie comunală

În prezent Conducerea Primăriei Comunei Malaia a încheiat contract cu firmă specializată care se ocupă de salubritatea localității prin ridicarea periodică a deșeurilor menajere - S.C. URBAN S.A. – ridică gunoiul o dată pe săptămână , iar depozitarea se face la Stația de Transfer de la Brezoi , construită și dată în funcțiune în 7.03.2011 în urma unui proiect inițiat de Consiliul Județean Valcea pentru realizarea unui Sistem local de colectare a deșeurilor și depozitare temporară (punct de transfer cu compactare). Proiectul a avut ca arie de acoperire zona orașului Brezoi și comunele înconjurătoare : Boisoara , Caineni , Malaia , Perisani, Racovita , Titesti și Voineasa .

Scopul proiectului a fost îmbunătățirea sistemului de servicii de management al deșeurilor în cadrul ariei urbane a zonei de proiect (Brezoi , Voineasa) , precum și asigurarea de servicii de colectare a deșeurilor pentru localitățile care nu beneficiază de astfel de servicii , transportul deșeurilor , colectare selectivă , inclusiv realizarea unui punct de transfer a deșeurilor pe raza localității Brezoi.

Recomandări pentru fostele gropi de gunoi: acoperirea cu un strat de pământ natural pentru a împiedica spulberarea deșeurilor ușoare și împrăștierea lor în zonele învecinate.

Conform prevederilor HGR 930/2005 , se vor institui zone de Protecție Sanitară la toate sursele de apă (rezervoare , captări se suprafață - lacul Brădișor, surse subterane , stații de tratare apă potabilă , etc).

Pentru colectarea și epurarea apelor uzate menajere se va tine cont de prevederile ordinului ministrului 536 /1997 .

Îndepărtarea apelor uzate menajere provenite de la locuințele neracordate la un sistem de canalizare se face prin instalații de preepurare sau fose septice vidanjabile, care trebuie sa fie proiectate și executate conform normelor în vigoare și amplasate la cel puțin 10 m fata de cea mai apropiată locuință; instalațiile se întrețin în buna stare de funcționare; vidanjul se va descarca în cea mai apropiată stație de epurare a apelor uzate.

3.10. Protecția mediului

Protectia si imbunatatirea calitatii mediului, vizand imbunatatirea calitatii vietii in localitate.

Se are in vedere imbunatatirea infrastructurii de mediu prin: efectuarea de lucrari in scopul prevenirii si reducerii riscurilor legate de dezastrele hidrogeologice (regularizarea cursurilor de apă, modernizarea și dezvoltarea sistemelor informaționale pentru avertizare-alarmare în timp real a populației, elaborarea hărților de risc la inundații și introducerea lor în planurile de urbanism general); managementul deșeurilor (extinderea/imbunatatirea infrastructurii de apa si apa uzata, construirea/reabilitarea statiilor de epurare a apelor uzate, dezvoltarea sistemelor de management al diverselor tipuri de deseuri); protejarea biodiversitatii si a ariilor protejate; dezvoltarea colectarii diferiteiate a deșeurilor menajere si a deșeurilor industriale si reutilizarea acestora.

Reabilitarea mediului trebuie începută cu respectarea perimetrelor stabilite , cu eşalonarea scoaterii terenurilor din circuitul economic simultan cu redarea de terenuri reabilite în circuitul economic , cu reconstruirea gospodăriilor în condiții tehnice și de confort moderne .

Pentru unitățile industriale care își desfășoară activitatea pe teritoriul localității Malaia , nu vor putea depăși limitele maxime admise în ceea ce privește nocivitățile fizice (zgomotul , vibrații , radiații) , substanțele poluante , alte nocivități din aer , apă , sol .

Se vor institui zone de protecție sanitară (la cimitire , la surse de apă de suprafață și subterane ,la gospodăria de apă , aducțiune, la sursa principală de apă – Lacul Brădișor ; culoare de protecție tehnică la rețelele electrice și a construcțiilor aferente acestora, atât în intravilan cât și în extravilan – LEA 20 Kv, LEA 110 Kv, LEA 220 KV, Stații și centrale electrice).

Pentru zonele naturale de interes local , județean și național , vor necesita protecție pentru valoarea lor peisagistică , iar pentru păstrarea calității mediului și echilibrului ecologic se vor stabili condiții de autorizare a executării construcțiilor .

Se vor institui zone de protecție la monumentele istorice .

Pentru asigurarea și respectarea igienei sănătății oamenilor ,se vor respecta normele de însorire la construcții , distanța între clădirile de locuit , dotarea tehnico – edilitară , asigurarea spațiilor de joacă pentru copii , zone verzi de folosință generală , amplasarea unităților de mică industrie , comerciale și prestări servicii la distanțe minime admise față de zonele de locuit și numai cu delimitarea unor zone verzi .

În mediul rural, unde nu sunt asigurate racordurile de apa curenta si canalizare printr- un sistem centralizat de distributie, adaposturile pentru cresterea animalelor în curtile persoanelor particulare, de cel mult 6 capete (porcine, bovine, cabaline si/sau ovine) si cel mult 50 de pasari se amplaseaza la cel puțin 10 m de cea mai apropiata locuinta învecinata si se exploateaza astfel încât sa nu produca poluarea mediului si risc pentru sanatatea vecinilor, cu obligatia respectarii conditiilor de biosecuritate.

Zonele naturale de interes local , vor necesita protecție pentru valoarea lor peisagistică , iar pentru păstrarea calității mediului și echilibrului ecologic se vor stabili condiții de autorizare a executării construcțiilor.

Conform Ordonantei de urgenta nr. 114/2007 în completarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 195/2005 privind protectia mediului , Autoritatile administratiei publice locale au

obligatia de a asigura din terenul intravilan o suprafata de spatiu verde de minimum 26 mp/locuitor.

Spațiile verzi publice existente pe teritoriul comunei Malaia se compun din terenuri de sport , parcuri , spații verzi aferente școlilor , Grădinițelor , Instituțiilor și spații verzi situate de-a lungul străzilor și drumurilor existente , cât și situate de-a lungul cursurilor de apă .

Total suprafată spații verzi în intravilan = 23,94 ha, cea ce asigură o suprafață de **124 mp / locuitor** , mult peste cota stabilită prin OU 114/2007 .

Conform Legii nr. 24/2007 privind reglementarea si administrarea spatiilor verzi din intravilanul localitatilor, republicata 2009 , art. 3 și 4 , spațiile verzi se compun din următoarele tipuri de terenuri din intravilanul localitatilor:

a) spatii verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, gradini, scuaruri, fasii plantate;
b) spatii verzi publice de folosinta specializata:

1. gradini botanice si zoologice, muzee in aer liber, parcuri expozitionale, zone ambientale si de agrement pentru animalele dresate in spectacolele de circ;

2. cele aferente dotarilor publice: crese, gradinite, scoli, unitati sanitare sau de protectie sociala, institutii, edificii de cult, cimitire;

3. baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanta;

c) spatii verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri si baze sportive;

d) spatii verzi pentru protectia lacurilor si cursurilor de apa;

e) culoare de protectie fata de infrastructura tehnica (străzi , drumuri , etc);

f) paduri de agrement.

Prin fâșii plantate se înțelege - plantatie cu rol estetic si de ameliorare a climatului si calitatii aerului, realizata in lungul cailor de circulatie sau al cursurilor de apa .

Se vor institui zone de protecție la monumentele istorice .

Pentru asigurarea și respectarea igienei sănătății oamenilor ,se vor respecta normele de însoțire la construcții , distanța între clădirile de locuit , dotarea tehnico – edilitară , asigurarea spațiilor de joacă pentru copii , zone verzi de folosință generală , amplasarea unităților de mică industrie , comerciale și prestări servicii la distanțe minime admise .

3.11. Reglementări urbanistice

În planșele și Regulamentul prezentului proiect , s-au materializat următoarele :

1. - destinația tuturor terenurilor și zonele funcționale rezultate;
2. - delimitarea zonei centrale, categoriile de intervenții admise și caracterul acestora;
3. - s-au delimitat zonele de protecție, limitele acestora și s-au definit categoriile de intervenție admise în interiorul acestora;
4. - s-au materializat interdicțiile temporare de construire;
5. - s-au stabilit zonele de interdicție definitivă de construire pentru zonele care prezintă riscuri naturale , servituți de protecție .

6. – s-au stabilit valorile maxime și minime pentru indicii de control -POT și CUT(Regulament Local de Urbanism) Acești indici s-au stabilit pentru etapa de perspectivă , pe zone bine delimitate (UTR –uri) , în funcție de zonificarea , destinația , înălțimea construcțiilor , relieful și alți factori de influență .

Pentru Comuna Malaia teritoriul intravilanului s-a împărțit în 17 U.T.R. -uri (unități teritoriale de referință). Fiecare U.T.R. cuprinde unul sau mai multe trupuri .

Valorile acestor indici se stabilesc pentru etapa de perspectivă , pe zone bine delimitate (unități teritoriale de referință) , în funcție de destinația și înălțimea construcțiilor , relieful terenului și alți factori de influență .

Limitele intravilanului propus sunt cele din planșa nr. 3 , stabilite împreună cu beneficiarul și aprobate în ședința Consiliului Local ; tot împreună cu beneficiarul s-au stabilit propunerile de dezvoltare și perspectivele localității din toate punctele de vedere .

Dezvoltarea activităților economice și a serviciilor se preconizează pentru perioada de care s-a amintit prin execuția investițiilor propuse, perioadă în care prezența unui număr de persoane din afara localității - muncitori ai firmelor constructoare - vor impulsiona sectorul privat și de stat și implicit veniturile și nivelul de trai al populației.

Instituțiile publice vor trebui să capete un alt ritm de dezvoltare și în special cele culturale și de învățământ, știut fiind faptul că acest ritm este în strânsă corelare cu factorul de dezvoltare economică.

Căile de circulație pentru comuna Malaia , ca și clasare se găsesc atât în planșa 3- Reglementări urbanistice – Zonificare Funcțională cât și în Memoriu general la capitolul 2.6. și 3.6.

Patrimoniul cultural național construit este alcătuit din bunuri sau ansambluri de bunuri imobile care prezintă valoare din punct de vedere arheologic, istoric, arhitectural, religios, urbanistic, peisagistic sau tehnico-științific, considerate monumente istorice .

Rezervația de arhitectură și urbanism reprezintă un teritoriu aparținând unei așezări urbane sau rurale a cărei protecție prezintă un interes public, datorită valorii istorice, arhitecturale, urbanistice simbolice și asupra căreia se instituie un regim de intervenție controlată.

Monumentele istorice sunt obiective singulare sau constituite din ansambluri, având zone de protecție stabilite pe baza studiilor de specialitate.

Prevederile acestor studii au ca scop controlul intervențiilor asupra monumentelor, atât în zonele de protecție ale acestora, cât și în zonele protejate, ce pot veni în sprijinul eliminării tendințelor de alterare a calității fondului construit.

Sunt interzise orice fel de construcții și amenajări care, prin funcțiune, configurație arhitecturală sau amplasament, compromit aspectul general al zonei, distrug coerența țesutului urban existent sau afectează valoarea monumentului ori a zonei protejate a acestuia.

Se propun:

- instituirea de zone protejate la toate obiectivele menționate la capitolul 2.10 din prezentul memoriu ;
- zone protejate sanitar la toate obiectivele legate de alimentarea cu apă, cimitire și la platformele de colectare a gunoaielor;
- culoare de protecție tehnică a rețelelor edilitare și a construcțiilor aferente acestora, atât în intravilan cât și în extravilan .
- interdicție de construire pentru zonele afectate de alunecări de teren si inundabile .

3.12. Obiective de utilitate publică

Pentru a facilita prevederea obiectivelor de utilitate publică , sunt necesare următoarele operațiuni :

1. Listarea obiectivelor de utilitate publică ;
2. Identificarea tipului de proprietate asupra terenurilor din intravilan ;
  - a. Proprietate publică
    - terenuri proprietate publică de interes național : drumuri naționale (DN7A , DN67C) , obiective cu valoare de patrimoniu de interes național ;
    - terenuri proprietate publică de interes județean : drumuri județene (DJ701D), monumente cu valoare de patrimoniu la nivel județean (Biserica de lemn „ Sfinții Împărați Constantin și Elena ” , Biserica de lemn „ Sfântul Nicolae și Cuvioasa Paraschiva ” , Conacul Brătienilor , Fântâna

Brătienilor) , ape +albie minore și majore (Râul Lotru , Latorița);

- terenuri proprietate publică de interes local : drumuri comunale , terenurile și clădirile care deservește locuitorii comunei Malaia (primărie , poștă , poliție ,dispensare , grădiniță , școală , cimitire , biserici nemonumet , gropi de gunoi , rezervoare apă)

b. Proprietate privată

- terenuri proprietate privată de interes național

- terenuri proprietate privată de interes județean : S.C. Hidroserv S.A. , S.C. Energomontaj S.A. , S.C. Hidroelectrică S.A. , R.N. a Pădurilor – Direcția Silvică Vâlcea , Stația de transformare , Complex Salmonicol Brădișor , Hidrocentrala Brădișor – Stația electrică de transformare .

- terenuri proprietate privată de interes local : teren de sport, magazine private , baruri , cabane , pensiuni turistice ,

- terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice : toate terenurile cu locuințe , terenuri agricole , proprietăți ale firmelor de pe teritoriul comunei .

3. Determinarea circulației juridice a terenurilor între deținători , în vederea realizării noilor obiective de utilitate publică :

- Terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul public al unităților administrativ – teritoriale ;

- terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul privat al unităților administrativ - teritoriale ;

- terenuri aflate în domeniul privat , destinate concesionării ;

- terenuri aflate în domeniul privat , destinate schimbului .

4. **CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE**

Strategia de dezvoltare și amenajare a teritoriului presupune , potrivit PATJ elemente bine determinate cum ar fi :

- ierarhizarea priorităților de investiții ;

- determinarea factorilor de relansare și dezvoltare ;

- realizarea unui echilibru în dezvoltarea localităților ;

Pe lângă acestea prin Planul Urbanistic General se urmărește găsirea de soluții legate de organizarea spațială a localităților și dezvoltarea urbanistică de perspectivă , probleme care decurg organic din tendințele firești de evoluție , dar care trebuie subordonate unor reguli și unui program de specialitate .

Ținând seama de actuala situație a evoluției social economice la nivel național , caracterizată ca „ perioadă de tranziție la economia de piață “cu obiective ca : reorientare , rentabilizare , privatizare , reformă , restructurare economică , vom consemna o situație de instabilitate cu mutații și perturbări ce au ca o consecință scăderea nivelului de trai și al puterii economice al populației.

Categoriile principale de intervenție sunt structurate și precizate de-a lungul materialului prezentat privind organizarea urbanistică , zonificarea funcțională a teritoriului , dezvoltarea activităților economico – sociale în intravilan , echiparea tehnico – edilitară , probleme de conservare și protejarea mediului , înlăturarea disfuncționalităților , relațiile în teritoriu și investițiilor publice .

Acestea reprezintă măsuri de canalizare a eforturilor în vederea materializării programului propriu de dezvoltare .

Ca priorități de intervenție se remarcă cele legate de solicitările de locuințe , rezolvarea problemelor de rețele tehnico – edilitare , obiective de utilitate publică etc.

- rezolvarea canalizării pentru localitatea Malaia ;

- terminarea lucrărilor pentru alimentare cu apă a întregii localități ;

- corectarea torențelor generatori de riscuri;

- asfaltarea tuturor străzilor ;
- modernizarea și dotarea căminului cultural din Malaia ;
- modernizarea iluminatului public;
- rezolvarea unei artere centură pentru trafic greu între aval Baraj Malaia și școala Malaia ;
- rezolvarea intersecției DN 7A cu DJ 701D (alunecare activă) ;
- rezolvarea segmentului de drum Ciunget – Petrimanu – Polovragi ;
- activități de informare a cetățenilor privind problemele de mediu (gestionarea deșeurilor, interzicerea depozitării deșeurilor pe malul cursurilor de apă, colectarea selectivă a deșeurilor,etc).

Actuala documentație a Planului Urbanistic General are ca scop , pe lângă cele amintite la început , concretizarea unor deziderate ale locuitorilor , consemnarea realizărilor din ultima perioadă de timp , implicarea în politica dezvoltării de perspectivă a platformei program a actualei conduceri din administrația locală .

În acest sens vom reaminti modificările aduse la actualul intravilan în urma solicitărilor populației în sensul reducerii suprafeței prin eliminarea din intravilan a unor zone greu accesibile (alunecări , inundații) , reducerea profunzimii limitei de intravilan , adoptarea unei politici de dezvoltare intensivă , prin ocuparea terenurilor libere din oraș .

Colaborarea cu reprezentanții administrației locale a decurs normal , nu au apărut divergențe de păreri în legătură cu elaborarea documentației .

Propunerile generale reglementate prin PUG vor fi aprofundate și continuate prin lucrări care se vor elabora în perioada următoare :

- Planuri Urbanistice Zonale - mai ales în zonele cu interdicții temporare de construire Zona Centrală ; Zone introduse în intravilan , Parcelări etc.
- Planuri Urbanistice de Detaliu pentru obiective cu amplasament central sau dificil – vecinătăți , circulație etc.
- Studii privind detalierea unor zone – probleme conflictuale :

5. ANEXE

NUMELE SITULUI 38. Târnovu Mare-Latorița

Identificarea sitului

codul sitului la nivel european ROSCI0239

codul sitului la nivel național 2.805. - Padurea Latorita

Localizarea sitului

Coordonate Latitudine N45°21'57' ,Longitudine E 23°53'26'

Suprafata 1304 , Lungimea 8.37 , Altitudine min 741 , max 1863 , medie 1395

Regiunea biogeografica alpina/continentala

Ecoregiunea carpatica

Regiunea administrativa Valcea

Corpuri de apa de suprafata cadastrate

bazinul hidrografic Olt

rauri (denumiri + cod) Latorita 8.1.135.13

Tipuride apa de suprafata R001a

Corpurile de apa inclusiv codul

Adancime min max medie

lungime [km] 8.37

Corpuri de apa subterane

Desemnarea sitului

data propunerii ca sit SCI 07.02.2008

data propunerii ca sit SPA
data confirmarii ca sit SCI/SPA
data desemnării ca sit SAC
data desemnării ca arie protejată la nivel național 12.04.2000
data desemnării ca arie protejată la nivel local 1983
actul legislativ prin care a fost propus ca SCI OM 1964/2007
actul legislativ prin care a fost propus ca SPA
actul legislativ prin care a fost confirmat ca arie protejată la nivel european
actul legislativ prin care a fost confirmat ca arie protejată la nivel național
OG 236/ 2000
Legii nr.5/2000
actul legislativ prin care a fost confirmat ca arie protejată la nivel local
Decizia 348/1983, Consiliul Popular al Județului Valcea

Tipuri de habitate

Habitat prioritare la nivel european
Habitat prezente în sit
Latorita izv.cf.Lotru-RORW8.1.135.13_B1
*Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros(Festuco drometalia)
Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane
Paduri de Larix decidua și/sau Pinus ce

Specii

Rezidentă
Reproducere / cuibărit iernat Pasaj
Specii prioritare la nivel european
Specii protejate la nivel comunitar și național
Specii endemice
Alte specii importante de flora și fauna
Festuco drometalia
Gentiana lutea
Salix eleagnos
Thlaspietea rotundifolii
Picea abies
Larix decidua
Leontopodium alpinum
Rhododendron kotschyi
Pinus cembra

Caracterizarea ariei protejate

Clase de habitate Procente Suprafață
Pajiști naturale, stepe 18 234.72
Paduri de foioase 5 65.2
Paduri de conifere 60 782.4
Paduri de amestec 17 221.68
Tipul de proprietate a terenurilor privat de stat
Există legături cu alte categorii de protecție

Activități antropice și efectele lor în aria protejată și vecinătatea acesteia

activitatea intensitatea procentul din suprafața sitului afectată tip de efect
Pasunat B
Turism B
Managementul ariei protejate Specificați dacă se include fotografii, aerofotograme sau hărți
Vegetație lemnoasă cu Salix eleagnos de-a lungul râurilor montane

Tufarisuri alpine si boreale

Comunitati de liziera cu ierburi inalte hidrofile de la nivelul campiilor pana la cel montan si alpin

Figura 1. Piatra Tarnovului – Vedere dinspre vest, Figura 2. Vedere spre

Valea Lotrului, Figura 3. Varful Tarnovu Mare

Versanti stancosi cu vegetatie casmofitica pe roci calcaroase

Paduri acidofile de Picea abies din regiunea montana(Vaccinio-Piceetea)

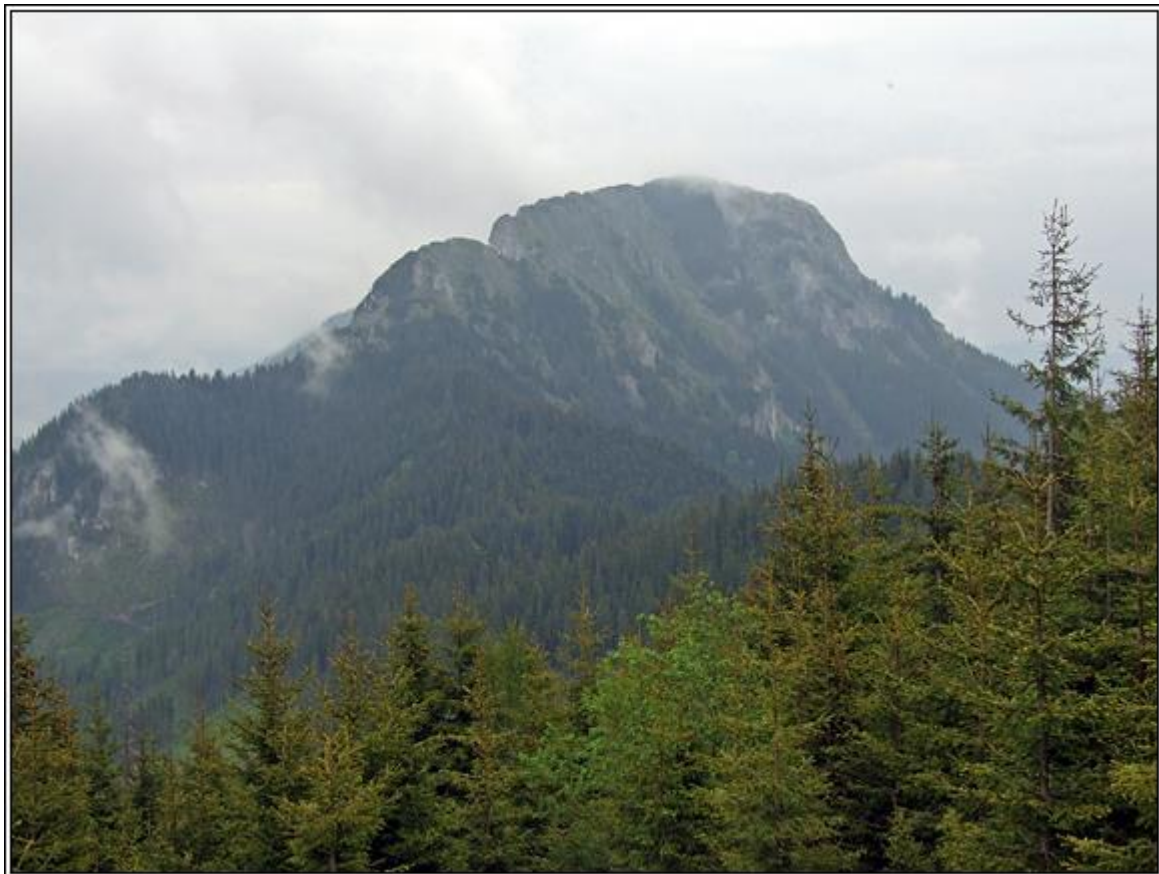
Pajisti calcifile alpine si subalpine

Exista custode/administrator din punct de vedere al ariei naturale protejate

Grohotisuri calcaroase si de sisturi calcaroase din etajul montan pana in cel alpin(Thlaspietea rotundifolii)

2.805. - Pădurea Latorița

Figura 1. Piatra Tarnovului – Vedere dinspre vest

Figura 2. Vedere spre Valea Lotrului

Figura 3. Varful Tarnovu Mare

Întocmit,
Arh. Doina Negoită

Pr. Maria Dogăroiu

COMPLETĂRI DOCUMENTAȚIE PUG
SURVENITE ÎN URMA ȘEDINȚEI
COMISIEI TEHNICE DE URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI
A CONS. JUDEȚEAN
ÎN VEDEREA AVIZĂRII DOCUMENTAȚIEI

1. Conform Notificării nr. 697/630 din 13.01.2014, emisă de DSP Vâlcea , în documentația PUG s-au făcut completări cu privire la Instituirea perimetrelor de protecție la toate sursele de apă (captări de suprafață , captări subterane, rezervoare , stație clorinare), cât și la Lacul Brădișor – principala sursa de apă potabilă pentru municipiul Rm. Vâlcea cât și pentru alte localități ale județului.

Pentru captările din cursurile de apă , zona de protecție sanitară cu regim sever este de :

- 100 m, pe direcția amonte de priză;
- 25 m, pe direcția aval de ultimele lucrări componente ale prizei;
- 25 m lateral , de-o parte și de alta a prizei.

Dacă dimensiunile laterale nu pot fi respectate se vor face lucrări compensatorii.

Pentru captările din lacuri , zona de protecție sanitară cu regim sever este de :

- 100 m radial , pe apă , față de locul în care este situat punctul de captare (captare Brădișor);
- 25 m radial , pe malul unde este situată priza.

Zona de protecție sanitară cu regim sever se va marca pe suprafața apei prin geamanduri sau prin alte semne convenționale vizibile și se va împrejmui pe maluri, împrejmuirea fiind marcată cu plăcuțe avertizoare. Suprafața astfel delimitată va fi păstrată curată prin grija deținătorului captării.

Perimetrul de protecție al Lacului Brădișor va fi de 20 m față de marginea exterioară a lacului, se va împrejmui și se va marca prin plăcuțe avertizoare . Înălțimea și tipul împrejuririi , marcajele și distanța între acestea se stabilesc de către deținătorul sau operatorul captării ,de comun acord cu autoritatea de gospodărire a apelor , astfel încât să fie oprit accesul populației , animalelor și utilajelor de orice fel. Pot fi exceptate de la împrejmuire , zonele greu accesibile persoanelor din cauza configurației terenului.

În perimetrele de protecție hidrogeologică măsurile de protecție au drept scop păstrarea regimului de alimentare a acviferelor cât mai aproape de cel natural, precum și evitarea poluării apelor subterane și a lacurilor cu substanțe poluante greu degradabile sau nedegradabile, în special cu substanțe radioactive și cu substanțe periculoase

În lacurile de acumulare folosite ca sursă pentru alimentări cu apă potabilă se poate practica numai piscicultura în regim natural, fără furajarea peștilor și fără aplicarea fungicidelor sau a oricăror medicamente veterinare.

În orice alte zone, piscicultura cu administrare de furaje se poate practica numai în cazul în care nu este influențată calitatea apelor din aval și în baza avizului de gospodărire a apelor.

Măsuri cu privire la utilizarea suprafețelor incluse în zonele de protecție sanitară cu regim sever:

Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară cu regim sever vor putea fi folosite numai pentru asigurarea exploatării și întreținerii sursei, construcției și instalației de alimentare cu apă.

În zonele de protecție sanitară cu regim sever instituite pentru captările de ape subterane, precum și în partea de pe mal a zonelor de protecție sanitară cu regim sever instituite pentru sursele de apă de suprafață, sunt interzise următoarele:

- amplasarea de construcții sau amenajări care nu sunt legate direct de exploatarea sursei și a instalațiilor;
- efectuarea de explozii, săpături și excavații de orice fel;
- depozitarea de materiale, cu excepția celor strict necesare exploatării sursei și a

instalațiilor. În aceste cazuri se vor lua măsuri pentru a preîntâmpina pătrunderea în sol a oricăror substanțe poluante;

- traversarea zonei de către sisteme de canalizare pentru ape uzate, cu excepția celor ce se colectează prin canalizarea aferentă obiectivului protejat. În aceste cazuri se vor lua măsuri de asigurare a etanșeității sistemelor de canalizare.

În zonele de protecție sanitară cu regim sever, instituite pentru apele de suprafață, sunt, de asemenea, interzise:

- deversarea de ape uzate, chiar dacă sunt epurate;
- navigarea și acostarea de ambarcațiuni, oprirea acestora și acostarea plutelor și a lemnului flotant, în alte condiții decât cele stabilite la instituirea zonei de protecție sanitară cu regim sever;
- pescuitul și scăldatul;
- recoltatul gheții și moraritul pe apă, precum și adăparea animalelor.

Prevederi ale Legii Apelor 107/1996 , actualizată

Apartin domeniului public apele de suprafață cu albiile lor minore cu lungimi mai mari de 5 km și cu bazine hidrografice ce depășesc suprafața de 10 km², malurile și cuvetele lacurilor, precum și apele subterane, apele maritime interioare, faleza și plaja mării, cu bogățiile lor naturale și potențialul energetic valorificabil, marea teritorială și fundul apelor maritime.

Albiile minore cu lungimi mai mici de 5 km și cu bazine hidrografice ce nu depășesc suprafața de 10 km², pe care apele nu curg permanent, aparțin deținătorilor, cu orice titlu, ai terenurilor pe care se formează sau curg. Proprietarii acestor albi trebuie să folosească aceste ape în concordanță cu condițiile generale de folosire a apei în bazinul respectiv.

Prevederile prezentei legi au ca scop:

- a)** conservarea, dezvoltarea și protecția resurselor de apă, precum și asigurarea unei curgeri libere a apelor;
- b)** protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă, a malurilor și albiilor sau cuvetelor acestora;
- c)** refacerea calității apelor de suprafață și subterane;
- d)** conservarea și protejarea ecosistemelor acvatice;
- e)** asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației și a salubrității publice;
- f)** valorificarea complexă a apelor ca resursă economică și repartitia rațională și echilibrată a acestei resurse, cu menținerea și cu ameliorarea calității și productivității naturale a apelor;
- g)** apărarea împotriva inundațiilor și oricăror alte fenomene hidrometeorologice periculoase;
- h)** satisfacerea cerințelor de apă ale agriculturii, industriei, producerii de energie, a transporturilor, aquaculturii, turismului, agrementului și sporturilor nautice, ca și ale oricăror alte activități umane.

LATIMEA ZONELOR DE PROTECTIE IN JURUL LACURILOR NATURALE, LACURILOR DE ACUMULARE, IN LUNGUL CURSURILOR DE APA, DIGURILOR, CANALELOR, BARAJELOR SI A ALTOR LUCRARI HIDROTEHNICE

a) Latimea zonei de protectie in lungul cursurilor de apa

Latimea cursului de apa (m)	sub 10	10-50	peste 51
Latimea zonei de protectie (m)	5	15	20

Cursuri de apa regularizate (m)	2	3	5
Cursuri de apa indiguite (m)			
toata lungimea dig-mal, daca aceasta este mai mica de 50 m			

- b) Latimea zonei de protectie in jurul lacurilor naturale:
- indiferent de suprafata, 5 m la care se adauga zona de protectie stabilita in conformit. cu art. 5.
- c) Latimea zonei de protectie in jurul lacurilor de acumulare:
- intre Nivelul Normal de Retentie si cota coronamentului.
- d) Latimea zonei de protectie de-a lungul digurilor: - 4 m spre interiorul incintei.
- e) Latimea zonei de protectie de-a lungul canalelor de derivatie de debite: - 3 m.
- f) Baraje si lucrari-anexe la baraje:
Latimea zonei de protectie (m)
- baraje de pamant, anrocamente, beton sau alte materiale: 20 m in jurul acestora
- instalatii de determinare automata a calitatii apei, constructii si instalatii hidrometrice
2 m in jurul acestora
- borne de microtriangulatie, foraje de drenaj, foraje hidrogeologice, aparate de masurarea debitelor
1 m in jurul acestora
- g) latimea zonei de protectie (m) la forajele hidrogeologice din reseaua nationala de observatii si masuratori
- 1,5 m in jurul acestora.

2. S-a marcat pe Plansa de Reglementari edilitare zona de protectie atât la captarea de suprafață din Latorița de sus cât și la aducțiuni pentru Lacul de la cota 1900 care alimentează pârtia de schi de la Voineasa.

3. De asemenea a fost prevăzută zonă de protecție și de siguranță la stațiile electrice de la Săliște și de la Ciunget vezi Plansa Reglementări Urbanistice – Zonificare funcțională și Reglementări edilitare (detaliată în Regulament) : 20 m față de Centrala Electrică 110 kv ; 35 m față de Centrală Electrică 220 kv .

4. Referitor Satul Malaia , strada Valea Satului se fac următoarele precizări:

Din cauza prospectului îngust al străzii, s-au materializat puncte de lărgire din 200 în 200 m pentru a permite circulația carosabilă în două sensuri (stații de întâlnire). De-a lungul străzii există rigolă descoperită și acoperită în dreptul acceselor la proprietăți. Din suprafața străzii s-a asfaltat un procent cuprins între 50 -70 % din întreaga suprafață carosabilă. Există totuși pericol în perioada ploilor torențiale în zonele în care nu s-au realizat încă rigole de preluare a apelor.

Construcțiile cu amplasări neconforme prevederilor Regulamentului de urbanism au fost autorizate în perioada anilor 1980 – 1990; în această perioadă administrația încearcă să corecteze efectele unui regim de aliniere al construcțiilor nerespectat, precum și o amplasare necorespunzătoare a anexelor. După aprobarea documentației PUG și RLU aferent , autorizarea construcțiilor în intravilan se va face cu respectarea prescripțiilor legale.

Întocmit,
Arh. Doina Negoită